

debreceni független Újság

politikai napilap

Inkább Lupescuné szerelme, mint a trón

Az oláh király hajlandó ismét külföldi száműzetésbe menni, de nem hagyja cserben vöröshaju szép szeretőjét — Az erdélyi oláhok elégedetlensége robbantotta ki a véresnek ígérkező antimonarchista mozgalmat

London, április 14. A Reuter Iroda feltétlenül megbízható bukaresti forrásból értesül, hogy Károly román király és Mihály vajda trónörökös meggyilkolását erdélyi román tisztek terveztek. Erdélyben már régóta elégedetlenkednek amiatt az elbánás miatt, amelyben a román kormány az erdélyi lakosságot részesíti. Az összeesküvők Bukarestbe utaztak, olyan szobákat foglaltak le, amelyek ablakai arra az útvonalra néztek, ahol Károly király és Mihály vajda az éjféle misére hajtottak volna hűsvét vasárnapján. A bombákat tartalmazó bőröndöket az összeesküvők tisztiszolgájukra bízták, akik természetesen nem voltak beavatva a tervbe. A szolgáltnak feltűnt a csomag szokatlan súlya és gazdájuk ismételt aggódó utasítása, hogy nagyon vigyázzanak a bőröndökre. Bukarestbe érkezve, a szolgák sétálni mentek és séta közben megemlésték gazdájuk viselkedését. Az ügy hamarosan a mindenütt leselkedő titkosrendőrök fülébe jutott, akik azonnal le tartóztatták az összeesküvőket. Különös jelentőséget tulajdonítanak annak a ténynek — folytatja a Reuter Iroda közleménye, hogy az összeesküvők feje Precup ezredes, aki a király leghűségesebb embere volt. Attól tartanak, hogy Románia komoly felfordulások közepén áll.

London, április 14. A Daily Express kiküldött levelezője jelenti Bukarestből:

Lupescu asszony felajánlotta „lemondását” arra az esetre, ha Károly király azt kívánatosnak tartaná. Éjfélkor hírnök robotott el Lupescu bukaresti villájából Károly királyhoz Színájába egy levéllel. A levélben Lupescuné kijelentette, hogy túlságosan szereti Károlyt ahhoz, hogy veszélyeztesse életét és kész elhagyni Romániát, ha azt a király az ország és a dinasztia érdekében szükségesnek tartaná.

A király, aki már egyszer számkivetésbe ment vöröshajú szeretője kedvéért, azt felelte, amit mindenki várt tőle, aki ismeri: kereken visszautasította az ajánlatot és inkább tárgyalásokat kezdett a Vasgárdával, amely halált esküdött Lupescuné fejére, valamint a hadsereg tisztjeivel. Kijelentette, hogy hajlanló a hazafias csoportok követelését félig teljesíteni, ha a Vasgárda beszünteti a Lupescu asszony elleni hadjáratot; ő a maga részéről ez esetben szigorú katonai kormányzást létesít.

Ez más szóval azt jelenti, hogy a király kész a katonai diktatúrát megkísérelni. Bármi legyen is a jelenlegi válság kimenetele. Bukarest egy dologban biztos: Károly király nem hagyja el Lupescunét és hogy Heléna hercegnő, a király felesége, sohasem tér vissza Romániába, hogy elfoglalja a koronázatlan Lupescu Magda királyné helyét.

A Daily Mail „Károly bujkál” cím

alatt jelenti Bécsből:

Károly román király a színajai kastélyba zárkózott. Sokan figyelmeztették, hogy csak akkor tarthatja meg a trónt, ha lemond szép vöröshajú szeretőjéről. A király kijelentette

Tatarescu miniszterelnöknek és másoknak, hogy inkább a trónról mond le mint Lupescu asszonyról. Az összes politikai pártok vezérei remélni kérik, hogy Károly Lupescunéval el fogja hagyni az országot és hogy ismét fia, Mihály trónörökös lesz a király

A Morning Post bukaresti levelezője közli a román belügyminiszter nyilatkozatát, aki többek között azt állította, hogy Precup ezredes Románia Mussolinijának képzelte magát és hogy az összeesküvés csak gyerekes kísérlet volt, mert senki sem áll mögötte; a Vasgárdának vagy egyéb politikai szervezeteknek nem volt semmi köze a tervhez.

Debrecen gyümölcsfaiskolója hitelezéssel siessen a tiszántúli gyümölcsfaiskolótelepítés egységes megindítására

Miért kerülte el Hajdúmegyét az állami gyümölcsfaiskolótelepítési kölcsönakció? — Csak Debrecen 200 holdas mintagyümölcsöse teremthet márkát a tiszántúli gyümölcs számára?

Irta: THURY LEVENTE

Minduntalan sérelemkeresésekkel és ellenzéki okvetetlenkedéssel aligha lehet bennünket meggyanúsítani. Szívesen elismerjük mindenkiről azt, ami jót csinált és megvan bennünk az érzék azok iránt a nagy nemzeti érdekek iránt, amelyekben a nemzet egyetemes állásfoglalására van szükség. Sajnos, mégis igen sokszor van okunk panaszkodni a Tiszán túl s különösen Debrecen város és környékének mellőzöttségéről, amikor az országos gondoskodásnak területi elosztásáról van szó. Ime megint van egy eset:

A földmivelésügyi minisztérium még a múlt évben 500,000 pengőt irányzott: elő 2000 hold földnek nemes gyümölcsfajtákkal való betelepítésére. A pénzt 5 és fél százalékos, tehát igen kedvező hosszú lejáratú kölcsönként bocsátja az állam a gazdák rendelkezésére, maximális összeg holdanként: almatelepítésnél 200, őszibaracktelepítésnél 640 pengő. — Már a múlt évben betelepítették 800 holdat, úgyhogy ez évben 1200 hold betelepítésére 320,000 pengő áll rendelkezésre. A minisztérium járasként, sőt községenként írja elő, hogy milyen gyümölcs telepítendő, nagy vonásokban a rendelet Nógrád, Hont, Heves, Borsod, Gömör, Zemplén, Szabolcs, Szatmár, Veszprém, Vas, Somogy, Baranya, Tolna és Zala vármegyéket említi. A telepítési tervében a múlt évben sem és most sem található fel Debrecen és Hajdúmegye neve és itt van az a sérelem,

amelyre reá akarunk mutatni.

Az országos akcióból Debrecennek és Hajdúmegyének a kifeledése csak egyféle okból törtéhet meg. Az ok valószínűleg az, hogy a minisztérium szerint Debrecennek a talaja nem alkalmas gyümölcsök termelésére. Ha ez az ok forogna fenn, csodálkozunk kellene a minisztérium szakközeinek ájékozatlanságán, amellyel nem akarják tudomásul venni azokat a nagyszerű eredményeket, amelyeket P o h l Ferenc kertészeti főfelügyelő Debrecen város mintakertészetében és gyümölcsfaiskolójában elért. A debreceni talajon az anyacseme és az oltványanyag gondos kiválasztása után éppen olyan ragyogó minőségű, ízes, remek gyümölcs terem, mint akár a Tiszamentének ősi gyümölcsöseiben.

De 2000 holdas gyümölcsösnek a létesítésénél egy — gazdáinak érdekeire apai gonddal vigyázó — minisztériumnak arra is figyelemmel kell lennie, hogy a betelepítendő terület eken majd megálálja a számítását is a gazda: legyen a közelben egy olyan hatalmas, szintén nemes gyümölcsös, egységes minőségben termelő gazdaság, amelyhez a kisebb területen termelő gazda az értékesítésnél csatlakozhatik. Tiszántúli területeket olvasunk a telepítési tervében s annál különösebb, hogy Debrecenhez közel eső területekről nincsen szó, holott Debrecen az egyetlen hely, amelyen már bé van telepítve és néhány év alatt teljes terméséhez jut el egy

hatalmas gyümölcsgazdaság. Debrecen város 200 holdas gyümölcsöse és mellette a faiskola is nemes gyümölcsöt termel s évek óta azon fáradozik, hogy a gazdák körében vele egységes faj és minőségtermelési honosítson meg. Abban a pillanatban, amikor Debrecen város 200 holdas mintagyümölcsöse teljes terméséhez elérkezett, a gazdáknak már van hová csatlakozniok az értékesítésnél, mert a városnak az általa termelendő hatalmas gyümölcsmennyiség értékesítéséről gondoskodnia kell. Mert ha Komorón, vagy Szikszón, vagy Bopaladon nemes, de háromholdas gyümölcsösével az értékesítésnél egyedül áll a falu néhány gazdája, akkor a gyümölcs az ő számukra komoly és pozitív hasznát nem jelent. Kell lenni minden országgrészen egy nagyobb gyümölcsstermelő üzemnek, amely az értékesítésnél márkájával utat tör a kisüzemek számára és így kifizetővé, hasznóhajtóvá teszi a termelést a kisgazdáknak is.

Debrecen város kitünő vezetője, dr. Vásáry István polgármester nagyszerű jövőbelátásról tett tanúságot, amikor a városi gyümölcsfaiskola évtizedes működése után megalkotta a város 200 holdas gyümölcsösét, amely annak idején hivatott lesz arra, hogy az egész Tiszántúl termelése hozzácsatlakozhassék és elinduljon a nagy cél felé: hirnevet, márkát teremteni a tiszántúli gyümölcsnek. Ez az alkotás százévre előre szól, mert egy évszázad múlva is élvezheti a Tiszántúl

Kerékpárosok!

Michelin kőpeny P 720
" tömlő " 2 -

Steyr, Waffner, Puch, Csepel,
Styria kerékpárok részlete is
Keszlernél, Széchenyi u. 1.

gazdaközönsége azokat az áldásokat, amelyek abból származnak, hogy a Tiszántúl a debreceni városi kertészet vezetése alatt egységes típusú és minőségű, márkás, finom gyümölcsöt termel, amelynek piacot is lehet teremteni majd a bel- és külföldön is.

Azokban kézenfekvő, hogy a városi kertészet is csak úgy érhetne el teljes eredményt, hogyha állami akciók nem keresztelnék és zavarnák, hanem támogatnák azt a munkát, amely a nemes gyümölcs egységes márkájú kitermelésére és elterjesztésére a Tiszántúlon folyamatosan van. Az lett volna tehát a helyes, hogyha a minisztérium tekintetbe véve Debrecen eredményeit, elsősorban arra törekedett volna, hogy Debrecen közeléből kiindulva építse ki a gyümölcsstermelést, másrészt pedig, hogy azokkal a bevált és a Tiszántúltra kipróbált fajokkal ültetessen tele új területeket, amelyeket kultivál a debreceni városi kertészet, tehát a debreceni kertészet anyagát vegye igénybe a telepítési akciónál. Mert a maga utóórsra hiva ott kétszáz holdjának, másrészt a másfél évtized óta eladott nagymennyiségű gyümölcsfának a termelését nem állíthatja át Debrecen kertészete és faiskolája azok után a néhányholdas gyümölcsösök után, amelyeket erre, arra most léte-síget a földművelésügyi miniszterium. Nem presztizskérdésből, hanem józan üzleti érzékből Debrecen legnagyobb kertészetének kell dominálnia és irányítania a Tiszántúlon, mert a kisebb üzemek és telepítések, amint-hogy eddig nem tudak márkát teremteni a tiszántúli gyümölcsből, ezután sem lesznek képesek arra.

Sajnos, mindez nem talált jóindulatú mérlegelésre a minisztérium előtt és egy frissen megindult, vicinális kerek-között mozgó állami akció ahe-lyett, hogy erősítette volna, kereszt-ez e, tehát gyöngyöztette a Tiszántúlon már folyó munkát. A helyzet megvál-toztathatatlan, tehát Debrecennek azon kell gondolkoznia, hogy azokat a részeket, amelyeket az állami akció ütött, közvetlen környékén minél erő-sebb terjeszkedéssel pótolja. Sajnos, a város nincsen abban a helyzetben, hogy 200 és 640 pengős kölcsönöket adjon gyümölcsfateleptési célokra, van ellenben megfelelő mennyiségű gyümölcsfa csemege, amelynek ki-hetelezésével gyorsítani tudná a gyü-mölcsfa telepítés tempóját. Az állam elsőhelyi, vagy jó második betáblá-zásra adja a kölcsönt. Ilyen felételek mellett adhatná Debrecen város ker-tészete is a tiszántúli gazdák számára a facsemege-hitelre, ami egész bizo-nyosan megerősítené azoknak a gaz-dáknak a telepítési szándékát, akik-nék helyzete ezt megengedi s viszont Debrecen városnak bankja is van, amelynek segítségével az egész akció könnyen lebonyolítható lenne.

A városi kertészet minőségű ter-

melésének a magángazdaság körében való elterjedése csak jó eredményeket hozhat a gazdák és a város számára is. A gazdák könnyebben tudják értékesíteni terményüket, viszont Debrecen hinterlandot teremtené a maga gyümölcsészete számára, megszerez-né azt a tömegtermelést, amely nél-

kül egy árucikk jóhírének elterjesz-tése nem lehetséges. Az, hogy egy állami akció itt, a Tiszántúlon mel-lékvágányra csuszott, nem akadályoz-hatja meg azt, hogy Debrecen ne folytassa azt az alkotó politikát, amely hivatása, mint a Tiszántúl kulturális és gazdasági vezető egységének.

3 napi elzárásra ítélték Szaplanczay Éva tolakodó horogkeresztes rajongóját

Budapest, április 14. A rendőrbíró-ság szombaton tárgyalta Szaplanczay Éva „Miss Magyarország 1931.” felje-lentésére Jablonkay-Mahay Károly ma-gánhivatalnok ügyét. Szaplanczay Éva, aki jelenleg egyik budapesti színház tagja, vallomásaiban előadta, hogy Mahay, aki a horogkeresztes mozgalom egyik tevékeny vezetője állandóan szerelmével üldözte, az uccán meg-szóltította, a lakása előtt lesekedett és olyan botrányosan viselkedett, hogy

emiatt már hat esetben büntették meg uccai botrányozás címén. A magán-hivatalnok azonban ennek ellenére is tovább folytatta szerelmi üldözéseit.

A szerelmes nyilaskeresztes magán-tisztviselő beismerő vallomást tett. Azzal védekezett, hogy halálosan sze-relmes Szaplanczay Évába és nem tud uralkodni magán. Kihallgatása után a rendőri büntetőbíró az erkölcsvédelmi rendeletbe ütköző kihágás miatt há-romnapi elzárásra ítélte.

A debreceni motorosvonat Hajduszoboszló közelében elgázolt egy fiatal leányt, akinek mindkét lábát lemetszték a kerekek

A szerencsétlen leány egy pillanatra sem vesztette el eszméletét s akkor is eszméletén volt, amikor a műtőasztalra fektették

Borzalmas vasúti baleset történt szombaton este Hajduszoboszló közelében. A Püspökladányból Debrecenbe jövő motoros vonat Hajduszoboszló állomása és a vasúti blokkház közt

elütött egy fiatal leányt. A leány a sínre esett és a motoros vonat kerekei lemetszték mindkét lábát.

Egyik lábát bokában, a másik lábát tér-den alul vágta le, úgy hogy a csontok teljesen elváltak a testtől. A rémes si-koklásra a motoros vonat vezetője azo-nal megállította a vonatot, a megrémült utasok leugráltak a kocsikról s borzadva látták a megrondító eseményt. A szerencsétlen leány folyton eszméletén volt, sírt, ordított. A vasutasok nyújtottak első segélyt az erősen vérző leánynak, akinek sebeit elköttették, majd a vonaton utazó dr. Grosz Péter hajduszoboszlói orvos vette kezelés alá a sebesültet. Klíriztették az egyik kocsit és a leányt abban helyezték el és hozták be Debrecenbe, ahol már várták a telefonon érte-sített mentők, akik nyomban kiszállítot-ták a sebészeti klinikára. Itt a megérke-zés után nyomban a műtőterembe vitték s műtétet hajtottak végre rajta,

mindkét lábát térdig amputálták.

A szerencsétlen leány

a szerencsétlenség pillanatától kezdve a szállítás alatt és még ak-kor is, amikor a műtőbe vitték, folyton eszméletén volt.

A klinikai orvosok véleménye szerint a leány megmenthető az életnek.

A nyomban megjejtett nyomozás és vizsgálat szerint a szerencsétlenül járt leány, Kovács Etel 23 éves leány a

sínek mellett levő kútból vizet hozott két kannában és úgy látszik, nem vette észre a feleje robogó motorost, vagy azt hitte, még az előtt át tud futni a sín-eken, de a motoros elütötte és megtör-tént a véres, borzalmas szerencsétlenség. A vizsgálat szerint öngyilkosságról szó sem lehet.

BÉRBEADÁSI HIRDETME NY.

A Debrecen város tulajdonát képező Kincseshegyi tó és környéke, mely cca 3 kh. 325 négyszögöl területű, a repülőtér délnyugati határán fekvő 1 kh. 1434 négyszögöl területű, a Wesselényi tér 12. sz. a. levő ipar-telep céljait szolgáló 1200 négyszögöl területű,

Halap csárda és hozzátartozó 32 kh. 1296 négyszögöl területű

Elep 79. sz. a. levő Istenföldje el-nevezésű 135 kh. 344 négyszögöl terü-letű,

a szennyvíztelepi III. sz. 14 kh. 315 négyszögöl területű ingatlanokat árverés útján kívánom bérbeadni, melyre vonatkozó árverést f. évi április hó 17. napjának délelőtt 10 órakor a városháza félemelet 13. számú szobában tartom meg.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a gazdasági ügyosztálynál (városháza, félemelet 14. számú szoba) megtekinthetők.

Debrecen, 1934. évi április hó 10.

Polgármester.

— Aranyénnél és az ezzel járó bél-dugulás, végbélrepedés, kelés, terhes vizeleti inger, májduzzadás, derék-fájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési rohamok ese én a termé-sze és „Ferenc József” keserűvíz használata csakhamar kellemes meg-könnyebbülést eredményez. A belső bajok orvosai az igen enyhe hatású Ferenc József vizet gyakran minden-napi használatra, reggel és este egy-egy félpohárynyi mennyiségben ren-delik.

Ma este dől el, ki lesz Debrecen város bridzs bajnoka

Debrecen város bridzs bajnokcsa-patának címéért folyó küzdelem ma, vasárnap este végleg elfog dől-ni. A csapatok mindegyike legjobb tudását viszi a küzdelembe, hogy minél nagyobb eredményt érjen el. Az eddigi játékok eredménye azt mutatja, hogy a döntő küzdelem a Casinó és Csarnok csapata között fog lefolyni. A négynapos mérkő-zésen mindkét csapat biztosította magának a vezető helyet 3—3 győ-zelmi ponttal. A harmadik helyért egyenlő esélyekkel mérkőzik a másik három csapat, a Szomjas, az Ujságíró Club és a Magántisztviselők teamje. A mai, vasárnapi mérkőzés fél 6 órakor kezdődik az Ujságíró Club helyiségében.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 14-én, szombaton a következő bejelentések történtek:

Születések: Fonalkó Ferenc nap-számos, fiú; Ferenc. Dancs Lajos pénzügyőr, fiú; Lajos. Szabó Már-ton napszámos, leány; Gizella. Spitz Sándor ügynök, leány; Gi-zella. Zorger Sámuel rőfös keres-kező, leány; Ilona. Grósz Henrik szatócs, fiú; Dénes. Tiba Sándor téglamester, leány; Margit. Dobi József gazdálkodó, fiú; József. Jakót János napszámos, leány; Gizella. Arany János gazdálkodó, leány; Katalin. Vass Péter kömü-ves, fiú; Sándor. 1 halvaszületés és 1 törvénytelen újszülött.

Eljegyzés: B. Nagy Sándor — Bardovics Margit.

Házasságok: Szabó Gyula—Ke-mecsei Eszter. Tóth János—Kozma Irma. Harsányi Gyula—Doró Er-zsébet. Pázmány István—Farkas Piroska. Király Ferenc—Rác Zsu-zsanna. Viesl József—Sztalmári Ró-za. Szikszai Mihály—Moór Jolán.
Halálozások: Cserevecs László r. kath. 21 éves, Késes u. 22. Ko-vács János r. kath. 28 éves, Te-reske. Tóth Istvánné Szoboszlai Julia ref. 53 éves, Bánk 128. Va-dai Mihály ref. 10 éves, Mikepércs. Nagy Margit ref. 19 éves, Piac u. 59. Badar Sándor ref. 76 éves, Ka-bar u. 15.

WIGSZINHÁZ

MA, VASÁRNAP UTOLJÁRA
a legszebb zenés film

Valcerháború

RENATE MÜLLER BÁRSONY RÓZSI
WILLY FRITSCH HÖRBIGER PÁL

Előadások 3—5—7—9 órákor

Az első előadáson mindennap mérsékelt helyárak

HÉTFŐN ELŐSZÖR

EDNA FERBER drámája

16 éven felülieknek!

Vacsora S-kor

9 sztár filmje

Fűszerepekben:

JEAN HARLOW - JOHN BARRYMORE - WALLACE BEERY stb.

Előadások kezdete 5, 7 és 9 órákor.

METEOR CSILLÁR

RÉSZLETRE VEZET
IS ADUNK ÁRJEGYZÉK
INGYEN

FERENC JÓZSEF ÚT 9. BIKÁ MELLETT.

Gondatlanság vádja a himlőoltással kapcsolatban egy orvos ellen

Gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vádjával terheltlen állott szombaton a törvényszék Récza-tanácsa előtt dr. Domokos Lajos, Püspökladány községi orvosa.

A vád szerint az orvos 1933. június 5-én beoltotta himlő ellen Lukács Józsefné püspökladányi lakos másfél éves Olga nevű gyermekét. A gyermek már megelőzően súlyos kiütésekben szenvedett s az oltás következtében anynyira beteg lett, hogy kezelőorvosa nem vállalt érte felelősséget, hanem a

gyermekklinikára utalta be, ahol hosszabb ápolás után lett csak jobban. — Lukács Józsefné a tárgyalás során elmondta, hogy az oltás előtt figyelmeztette az orvost a gyermek betegségére, ezt az orvos tagadta s az orvos állítását három kihallgatott tanu vallomása is beigazolta.

Az orvosszakértői vélemény meghallgatása után a törvényszék elrendelte a bizonyítás kiegészítését s a tárgyalást elnapolta.

A nagy forradalom után Bécsben

A legsikkesebb bécsi nő — magyar -- Még mindig tart a nagy Madách-láz

Bécs forradalmi napjai katasztrófával fenyegették a város virágzó idegenforgalmát. A világháború zaja még ott cseng az emberek fülében és ha már utazni indulnak, a pénzükhöz nem puszkapogást óhajtanak hallani. A jó külföldieknek kissé sok volt ennyi bécsi „kedély” és úgy otthagyták Bécsset, hogy azt lehetett gondolni, nemcsak ők, hanem még az úkunokák is messze elkerültek majd az osztrák fővárost.

A tavasz azonban zöld takarót borított a városra emlékére, megszólt a schramml, visszajöttek az ijedt idegenek és Bécs élete rövid heteken belül visszatért a régi kerékvágásba.

Maguk a bécsiek úgy beszélnek a forradalomról, mint egy nagyon távoli, nagyon régi eseményről. Lehet ugyan, hogy ezt csupán az idegenek visszaféltése miatt teszik, mert a külváros összelövdözött házai sehogysem tudnak arról meggyőzni, hogy karnál volt februárban erefelé.

A belváros, az más. Bécs Váci utcáján, a Kärtnerstrassén éppen most onyolítja le a ráérő dáma szokásos déli korzóját. Nem sovínizta megállapítás részéről, ha hölgyek dolgában a Váci utcának nyujtom a pálmát. Mert míg a Váci utcán minden percében legalább két fess nő jön velünk szembe, addig a Kärtnerstrassén néha 10 percig is elálldogál az ember, míg egy „utánafordulniérdemes” női jelenség frkezik. De az aztán tip-top. Körül felajtott szélű kis szalmakalapjától a cipője orráig kifogástalan. Hála Mae West-nek, nádszálkarcsu mindenki. — Már vagy egy órája álldogáltunk a työnyörű meleg napsütésben és körülbelül szintén egy órája vitatkozunk a pesti és bécsi nő eleganciájáról egy régi bécsi ismerősömmel. Mondanom sem kell, hogy ez a bécsi ismerős is magyar. Ha nem is szívből, de lovasfiasságból a bécsi nők védelmére kelt. — Na látod, — ragadta meg hirtelen

a karomat — ott jön egy elegáns bécsi nő! Ilyet nem látsz Pesten.

Hát a hölgy bizony elsőrangban nézett ki. Mint egy Patou-modell lebegtet gyönyörű lábain felénk. Ráadásul még szép is volt. Az összes magyar hölgyektől titkon bocsánatot kértem azért a gondolatért, hogy bizony ilyet még Pesten sem látni.

Barátom láthatóan élvezte diadalát. És amikor a hölgy épen elénk ért, még odaszólt hozzám magyarul:

— Ugye milyen remekül öltöznek ezek a bécsi nők?

Az elegáns dáma belemosolygott az ezüstroka boájába és csendesesen csak annyit szólt vissza magyarul:

— *Pläne, ha pestiek!*

Azzal már el is tűnt. A bécsi isme-

Gazdák figyelmébe!

ÁRJEGYZÉK KIVONAT:

1 kg kátrány	P	1 kanna cca 1 kg.	P
1 „ carbolineum	—'26	„Izsák” szerszámolaj	1.86
1 „ halzsir	—'36	1 kg akarmánymész	
1 „ gépolaj vékony	—'82	porított	—'08
1 „ gépolaj vastag	—'52	1 „ takarmánymész	
1 „ motorolaj	—'88	darabos	—'10
1 „ traktorolaj	1.28	1 „ rézgálic (kékkő)	
1 „ hengerolaj	—'16	(100 kg. vásárlásnál	
1 „ gépszir nehezezkmen-	—'68	engedmény)	—'58
1 „ kocsikenőcs sárga		1 „ kénpor	—'42
vagy kék uszó	—'44	1 „ raffia	1.28
1 „ bőrszir 1 kg-os dobo-	1.30	1 „ káliszappan perme'e-	
ban		zéshez	—'48
1 „ kanna cca 1/2 kg.	1.08	1 „ kreolin	—'78
„Izsák” szerszámolaj		1 „ formaldehid	1.44
		1 „ vaslakk	—'98
		1 tekercs 10 m. fedél-	
		lemez 200-as	4.50
		1 lit. petróleum	—'28

Az összes növényvédelmi szerek kaphatók!

IZSÁK JÓZSEF R. T.

vegyészeti gyár

Magyarország legnagyobb festékkereskedelmi vállalata.

Központja: BUDAPEST, V., Pozsonyi-ut 63.

8. sz. fiók Debrecen, Csapó ucca 17. Telefon 26-55.

róssel egy percig megkövülten bámultunk utána, de aztán mindkettőnkől kirobbant a nevetés. Az övé egy kicsit kényszeredetten csengett. De aznap nem mert többet semmit megdicsérni. Félt, hogy kiderül, hogy ez is magyar.

Itt vannak például a cipőüzletek. — Bécs várososa a bőrárak Mekkája. Csodaszép bőröndök, táskák csábitják nem is elérhetetlen áron az idegent. Óriási disznóbőrökoffer 65 schilling a Kärtnerstrassén, ugyanezt 45-ért is meg lehet kapni a Rotenturm-gässen. És itt, ahol úgy virágzik a bőripar, mégsem tudnak szép cipőket gyártani. Már órákat gyalogoltam, hogy végre valahol rendes cipőt találjak. Végre —

ezek itt igazán gyönyörűek! Akár a pesti cipők! Egy pillantás a cégtáblára és akár hiszik, akár nem, magyar név díszelgett az üzletben. Az egyik nagy pesti cég fiókjülete volt.

Hogy a sovínizmus vádjával senki ne illethesse, elindultam bécsi specialitások után. Elsősorban az érdekelt, hogy milyen újdonságokat találtak ki a női nem számára. Mint talán az egész világon — itt is minden világoskék és shottis. A sok kockától csak úgy káprázik az ember szeme. Nemcsak az estélyi ruhák kockásak, de a legújabb divatu fürdőruhák is schottisak. Egy legmodernebb festő lázalmában sem tobzódhatnának jobban a kockák és a színek.

A kockákkal méltón konkurrálnak a kirakatokban elhelyezett kis tölgyfa-dorongok. Nem kell megjedni, nem olyan ősemeberi dorongokról van szó! Mindössze 4—5 centi egy ilyen kis fadarab, úgy, ahogy az erdőben levágták a fárol. A két végére, ferdén levágva, rászégeznek egy tűt és kész a bécsi nő kedvenc ékszere, amit bluzon, sapkán, kabáton visel. Az igazán divatos dámának egész garnitúrája van az erdő fáiból. Nyaklánc, gyűrű, gomb, csat, tű, táska — ez ma mind fából van Bécsben. Fából vaskarika — a hölgyolvasó megnyugtatóására közölhetem, hogy a fadiszek sem olcsóbbak az eddigi ál-ékszereknél. 14 schillinget is elkérnek egy nyakláncért, melyen három kis szív lóg. Hát még akinek három szív nem is elég! Egy-egy tisztességes női Don Juonnak 25 schillinget is ki kell dobni, ha nem akar elmaradni a divattól és minden imádójának külön szívet szán a nyakában. Két szívet is láttam lógni egy zsinóron, de csodálatosképen egyet sehol! Így poligamositják szántszándékkal a nőket.

A bőrüzletek is meghozták a maguk tavaszi újdonságát: az esernyőtokot. Ugyanolyan bőrből készül, mint a kez-

Uránia

A leghatalmasabb

színes filmcsoda

PANOPTIKUM

FAY WRAY és

LIONEL ATTWILL

főszereplésével

AZ ELSŐ ELŐADÁS MÉRSEKELT HELYARAKKAL.

Ma, vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor.
Holnap, hétfőn 5, 7, 9 órákor.

Apollo

Két érdekes attrakció:

1. Lázadás Illyriában

vidám zenés filmoperett és

2. Mi történt jun. 13-án?

izgalmas bűnügyi történet.

Ma, vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor.

Átköltözésnél

csillárt, rádiót, antennát
legjutányosabban átszerel.
Villanszerelések,
BORKA és BIRO
KOSSUTH UCCA 8 SZAM.

tyü manzsettája, ehhez jön még a táska, öv, sőt a táskában található fésű, puderdoboz is ilyen bőrbe van rejtve. A bécsiek ebben igazán remekelnek.

A szegény idegennek ennyi látnivaló után csak egy vágya van: leülni. Elhatározza tehát, hogy a nap fáradalmait színházban fogja kipihenni. — A jegyárutó üzletben az ember udvariasan megérdeklődik, hogy mit érdekes ma megnézni Bécsben. Három megbotránkozott arc mered rám egyszerre. Hogy valaki még ezt se tudja! — In Burgtheater. Tragödie des Menschen! — mondják kórusban és valószínűleg igen rossz véleménnyel lehetnek rólam, hogy nem ide kértem rögtön jegyet.

Az egyik ur hosszasan kezdi magyarázni, hogy az Ember tragédiáját magyar ember írta, egy bizonyos Imre von Madách. Valószínűleg nem nézi ki belőlem, hogy ennek az Imre von Madáchnak hamarabb tudtam az Ember tragédiájáról, mint ő, sőt középiskolás koromban majdnem az egészet kívülről fújtam. De olyan szívvel-lélekkel agítál Madách érdekében, hogy nem szakítom félbe. Igazi bécsi módon lelkesedik.

— So was noch nicht geweren! — Ez azt igazolja a bécsi publikum.

A bécsi premier előtt a Burgtheater igazgatója rettenetesen izgatott volt. Ez érthető is, hiszen egy vagyont fektetett az Ember tragédiájának díszleteibe.

— Ha csak háromszor megy telt házzal a darab, behoztam a költségeket mondta akkor az igazgató.

— És tudja kérem, hanyadjára megy ma ez a darab, — fordult a jegyárutó lelkesedve felém — ötvenedszer, érti kérem, ötvenedszer!

Sulyos 18 schillingbe került egy jegy. A harmadik emeleten. De vannak 45 schillinges jegyek is. Mégis tele az egész színház. Csak a hangulat ünnepi, a ruhák kevésbé. Az egész színházban egyetlenegy szmokingos urat tudtam csak felfedezni. Mindenki uccai ruhában van.

Magáról az előadásról nem lehet így egyszerűen írni. Azt látni kell. Olyan esemény, melyet soha nem lehet többé elfelejteni. Mária Eis — Éva, Paul Hartmann — Adám és L. Tessler — Lucifer, tökéletes illúziót nyújtanak. És ezek a nagyszerű színészek három órán keresztül olyan pazar és pompás miliőben játszanak, mely méltó kerete a világhíressé vált Madách világhíres darabjának.

Bécs úgy ül a Burgtheaterben a színház, szomorú sztrégovai földesur tragédiájánál, mintha istentisztelet lenne. Ami a legfurcsább volt: egyetlen tapsot nem lehetett hallani. Mintha attól féltek volna, hogy az áhitat finom függönyét szétszakítja ez a profán tet-szésnyilvánítás. Valami felemelő, magasztos érzés lesz urrá az emberen, mintha a halhatatlanság egy lehellete érintett volna meg bennünket.

Nekünk, magyaroknak, külön büszke öröm, hogy aki mindezt létrehozta, aki ezt a remekművet a világnak ajándékozta, az magyar ember volt. — Bécs volt az első lépcsőfok, melyen elindult az Ember tragédiája, hogy meghódítsa a világot.

Ez után az előadás után semmi kedvem schrammlit hallgatni. Gyorsan lemondok a bécsi társaságnak ezt a szórakozást és egyedül indulok utnak a Ringen. Fejek fölött szikrázó csillagok ezreivel mintha a nagy világmindenségben lépegetnék.

Vasárnapi terefere

A TENGER SIMA, A PATAK TAJTÉKZIK

Nem volt eröm szórakozottan továbblapozni az újságban, amely egyes kis riportban számolt be egy Jack Kruck nevű yenki csodálatos életéről és pukkasztóan neveléséről haláláról. Ujból elolvastam a színesen megírt tudósítást „Amerika legszerencsésebb emberéről”, akitől utolsó órájáig nem pártolt el a szerepcse. Ez a Jakab bácsi ugyanis mindig ép bőrrel úszta meg a legszörnyűbb katasztrófákat. A Titanic pusztulásánál kihalászták az Óceán jeges hullámaiból. Néhány év múlva ott ült a sanfranciskói expresszen, amely belerohant egy tehervonatba és pozdorjává zúzódtott, ám neki egy hajszála sem görbült meg. 1917-ben a Lusitania bárjában whiskeyzett, amikor a német tengeralattjáró torpedója a hullámsírba küldte a gyönyörű óceánjárót. Jakab bácsi néhány óra hosszat egy hajóroncon kapálózott, de végül is rátalált egy mentőcsónak. Nem sokkal később amerikai házában harmadik emeleti lakásából messze kihajolt, hogy lekiabáljon egy barátjának. Elvesztette az egyensúlyát, lezuhant, de kutya baja sem történt, mert abban a pillanatban haladt el a járda mellett egy gyapottal megrakott tehervonat és Kruck a puha gyapottalák tetejére esett. Jakab bácsi legendás figurája lett az Ujvilágnak, de Fortuna istenasszony, aki 69 éves koráig az ölében tartotta és a keblén melengette, úgy látszik hirtelen ráunt erre az old boy-ra. A napokban ugyanis hazafelé tartott az öreg fickó és útközben átgázolt azon a sekélyvizű kis patakon, amely St. Carles városka határában csörgedezik. Jack Kruckon hirtelen szédülési roham vett erőt, összeesett s miután a közelben egy teremtett lélek sem járt, belefutott a 30 centi mély vízbe.

Ha egy író novellának dolgozta volna fel ezt a témát, bosszankodva csikorgatnánk a fogainkat s azt mondanánk: olcsó giccs. Régi igazság, hogy az Élet a legvakmerőbb fantáziájú regényíró s az általa produkált történeteknek néha olyan szemtellenül meglepő a poenje, amelyet még a legelvetemültebb ponyva-írodalmár sem merészelne saját neve alatt papírra vetni.

De akármennyire valószínűtlen valóság Jack Kruck története, rá kell döbbernünk arra, hogy soha úgy, mint éppen korunkban, nyüzsgönek úton-útfélen a Jakab bácsik, akik a nagy égszakadások és földindulások forgószéléből hiánytalanul, egy darabban kecmeregnek ki, egy kicsit lekefélik magukat, megfésülködnek, élnek-éldegélnek

tovább, míg eljutnak a 30 centis patakig, amelybe végül is csúfosan belefutnak.

* * *

Jó, jó, nem tagadom, bele lehet döglenni az Óceánba is, utóvégre a tenger elég tisztességes kiterjedésű víztömeg és a cápától kezdve az ezer méteres mélységéig rejt néhány veszélyt a hajótöröttek számára. Az sem lakodalom, ha éppen az az expressz rohan a tehervonatba, amelyen mi ülünk. És túlzás volna népnepélynek nevezni a pillanatot, amikor a harmadik emelet ablakából az ucca kövezete felé zuhanunk. Am a nagy katasztrófa árnyékában mindig felvillan a Szent Véletlen szabadító karja: jöhet egy mentőcsónak vagy egy gyapotbálakkal tömött tehervonat. Csak éppen a harminc centis patakok táján nem járhatnak mostanában mentésre kész emberek. Nobile expedíciójának résztvevőit ezeregy veszélyen át megmentették a sarki jégbörtönből, a Cseljuszkin-féle expedíció mártírjait éppen tegnapelőtt ragadták ki a halálra szánt orosz pilóták három hónapi rabság után — szinte a legeslegutolsó órában — a pusztulásra rendelt, málladozó jégtábláról. Bravúrok, csodák, csúcsteljesítmények történnek csöstell a szemünk láttára imitt és amott. Vajjon véletlen-e, hogy manapság egyre inkább biztonságos lesz az Óceán közepén egy üres hordóba kapaszkodva himbálózni, vagy a sarkvidéken hajótörötnnek lenni, mint a térdig erő patakokcskákön átgázolni?

* * *

Tény, hogy lassanként hozzáedződünk a katasztrófákhoz. Átlag minden vasárnap történik egy-egy katasztrófa s most már ott tartunk, hogy a vasárnapokat aránylag túrhőten átvészéljük. De a szürke hétköznapokat keresztül-kasul, szélszélyes összevisszaságban át megátszelik a két lépés szélességű, vadliig is alig érő patakok, erek, csermelyek, amiket veszélyességi szem-szögből nézve, még lemosolyogni sem érdemes és mégis ezekben a sekély vizecskében hullák úsznak: barátaink, rokonaink, szaktársaink, ismerőseink, honfitársaink, ember-testvéreink szederjes tetemei, akik a multkor még kikázmálódtak a tenger közepéből, az expressz roncsai alól, a jégtábla siralomházából, de eldültek a harminc centis pocso-lyában és belefutak anélkül, hogy valaki egy szalmaszálat nyújtott volna feléjük.

* * *

Bizony vannak és bizony voltak katasztrófák. Ugye, önök is ismer-

ték Kis Pétert, aki harminc hónapig penészedett a Doberdón, tízszer vett részt szuronyrohamban, ötvenszer élt át pergőtűzet, százszor döntötte rá a gránát a fedezéket, a tábori kórházban kibírta a flekktífuszt és a maláriát, de tavalyelőtt felakasztotta magát Hajdúbagoson, mert B.-listára tették a takarékpénztárban, ahol könyvelő volt.

Nagy Pált sem kell talán bemutatnom, aki pilóta volt a Balkánfronton, kilencvenkilencszer vett részt légicsatában, ötször zuhant karcolások árán, egyszer 1500 méter magasságban összeütközött egy szerb géppel, ejtőernyővel ugrott és mosolyogva szállt le egy kukoricás közepén a saját vonalaink megett. Ez a Nagy Pál varrógépkereskedő lett Pesten és tavaly egy golyót eresztett a fejébe, mert összeütközött. Nem egy szerb pilótával a levegőben, hanem itt lent a földön a honi adóhivatallal.

Magyar Mihályknak is hallottuk már a nevét. Irkuckban üdült a fogolytáborban, száz sortűzet küldtek utána, mikor megszökött a drótakadályokon keresztül. Négy évig jött bujdosva éjjel-nappal, hóban-fagyban, esőben-kánikulában, gyalog, vonatútközön, szekéren, hajón. Mámorosan csókolta meg a földet Hegyeshalomnál. Egy hét múlva kényszerzubbonyban szállították Érmihályfalvára a tébolydába, mert az oláhok nem akarták hazaengedni Szatmárra az anyjához. Irkucktól Hegyeshalomig rövidebb volt az út, mint Érmihályfalvától Szatmárig.

És a többi Kis Péterek, Nagy Pálok, Magyar Mihályok, akik átéltek a pergőtűzeteket, a fogolytáborokat, a kolerajárványokat, a kunbélizmus örvongését, az oláh harácsot, a hadikölcsönök és a takarékbetétek pelyvaválasztását, a tözsdekrachot, a szanalást: minden özönvízt, tűzvészt, földrengést, ami 1914 óta végigcsapott rajtuk s most egyre-másra omlanak összeroskadva a harminc centis patakokba. Az egyiknek kötéll van a nyakán, a másiknak kés áll a szívében, a harmadiknak golyó az agyában, a negyediknek gázcső a szájában, az ötödiknek öt köbcenti morfium az ereiben. Elvitte az OTI a szerzőségeit? Ki akarták a családjával lakoltatni? Elárvereztette a bank a bútorait? Szétpattantak az idegei a váltókkal való viaskodásban? Nem tudta beírni a gyerekeit az iskolába? Hét végére nem került pénz a munkások fizetésére? A pék már nem akart több kenyeret hitelbe adni? Befagytak az adósoknál a kintlevőségek?

Csupa-csupa 30 centis patak... Srapnel! Az is valami? Kolerá! Mit számít? Tözsdekrach! No és aztán?

A kráter dühönghet, a vízár zuhoghat: füttyülünk rá, tudjuk már merre kell menekülni.

De a patakok... A patakok! A sekély, nyomorult, ártatlan, gyilkos patakok!

A félrőnyi patakok csobogó vize hullákat sodor.

Gyorsan, nagyon gyorsan mentő-örségeket a patakok partjára!

FARKAS LAJOS

A VILÁGHÍRŰ CONTINENTAL
KERÉKPÁR ÉS AUTÓGUMIK

minőségben utólréhe telenek. — Lerakat:

KIRÁLY ALBERT

műszaki és kerékpáraktár, Hunyadi ucca 2. sz. (Royal-szálló épület.)

Vásároljon hirdetőinknél.

A világhírű Klein szappangyár „Yenky Lanolinos habzó borotvakréme“

a legkényesebb igényeket is kielégíti

Ara: eredeti **negy tubusonként P 120**

Kapható: minden gyógyszerárban, drogeriában, illatszerárban és szaküzletben

Házasság, amely házasság körüli vétségért kapott büntetéssel kezdődik

Egy sámsoni házasság szövevényes fordulatai

Hadai Ferenc 69 éves hajdusámsoni lakos és felesége szövevényes házasságkötési kalandokon mentek keresztül. A hymen a törvényszék előtt nyert végleges befejezést. Még pedig az új házastársakra nézve marasztaló ítélettel.

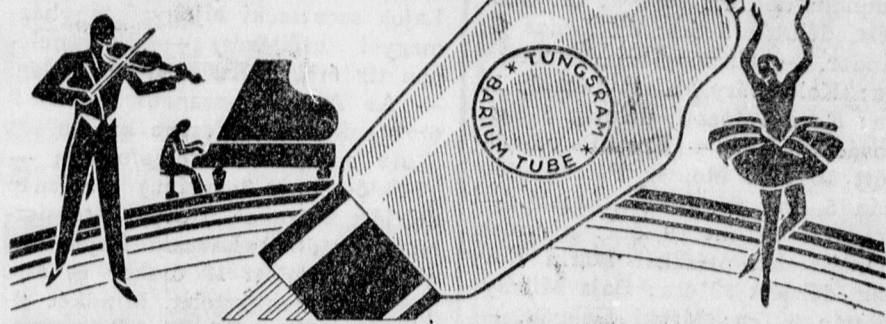
Hadai Ferenc 1933. decemberében megjelent Kovács Andor sámsoni anyakönyvvezető előtt Ujfalusi Sándorné sámsoni lakossal — aki azelőtt pár hónappal vált el az urától — és bejelentette, hogy házasságra akar lépni vele. A válást kimondó ítélet azonban még nem emelkedett jogerőre s így a párti egyelőre elmaradt.

Az öreg vőlegény erre elment mátkájával Nyirmihálydiba, felmutatta a

már időközben jogerőre emelkedett ítéletet és újra esküdni akart. Az anyakönyvvezető felvilágosította a sürgősen házasulandó öreg gazdálkodót, hogy a jogerőre emelkedés után is várni kell még és elutasította. Hadai ekkor hazaballagott Sámsonba és bölcsen elhallgatva a kapott tanácsot, kihirdette magát, majd meg is esküdött. A turpisság azonban kiderült.

Az új házaspárt a debreceni törvényszék Rózsa-tanácsa házasság körüli vétségért 20 pengő pénzbüntetésre ítélte, de a büntetés végrehajtását felfüggesztette három évi próbaidőre. — Az ítélet jogerős.

Az egész világot otthonába hozza

TUNGSRAM RÁDIOCSŐ

A SZÜLŐOTTHON ÉS GYERMEKKÖRHÁZ

— Mi a véleménye főorvos úrnak ez utóbbi intézetek működéséről, amelyek az utóbbi időben az érdeklődés homlokterébe kerültek. Azt hallottuk ugyanis, hogy bizonyos érdekltség részéről támadás érte ezeket az intézeteket.

— Csak a Szülőotthon körül volt az utóbbi időben kavargás. Ez a 40 ágyas kis gyógyító intézet együtt a vele szomszédos 30 ágyas gyermek-

illeti, az országos viszonylatban is megállja helyét. Eredményei kitűnőek. Az anyák szívesen keresik fel. Humánus bánásmód, kifogástalan ellátás, állandó orvosi felügyelet, sebészti tisztaság, lelkiismeres és ápolás s megbízható szakorvosi ellátás jellemzik az intézményt. Véleményem szerint, ha ez a kis kórház nem volna, fel kellene állítani. Ugyanez mondható a gyermekkórházra s tudogondozóra általában a Népház valamennyi intézményére. Én, aki kórszámon nem csak a fényes, parkos utcákat s tereket járom, hanem a város árnyékos oldalait is: a szegényházakat, a hajléktalanok menhelyét, a szükségelakások odvait, a tudóvesszes és typhusos góccok — bizony, bizony mondhatom — Debrecen városában e téren sok még a tennivaló.

A SZEMÉLYI VÁLTOZÁSOK

— Mi a véleménye a főorvos úrnak azokról a személyi változásokról, melyet állítólag most végre akarnak hajtani?

— A személyi változtatások joga a debreceni Közfőtekonysági Egyesületé. Az fog e kérdésben döntőleg határozni. Hallomásom szerint erre a kérdésre állítólag egy szerintem trefaszamba menő beadvány érkezett volna, amely szerint a Népházban működő összes orvosokat ki kell vágni, új pályázatot hirdetni, nem törődve az évek sora óta ott eredményesen megelégedésre dolgozó orvosokkal. Azt hiszem ehez a Közfőtekonysági Egyesület által fenntartott intézmények szét választatásának s egy orvosi tanács vezetése alá kerülnek. Halvaszületett eszme! Ezek az intézmények egy szociális egységet alkotnak s adminisztratívja kitűnően elközelíthető egy klinikus orvos-főnök s egy adminisztratív igazgató útján, kik egymás mellé volnának rendelve s kik az orvosi vonatkozású kérdésekben a Közfőtekonysági Egyesület orvos tagjaiból alakított bizottságnak felelnének, amint ez Abauj-Torna vármegyében kitűnően bevált.

— Gyakorlati mentőtanfolyam orvosszigorlóknak. Debrecen város a mentőintézményénél orvosszigorlókat alkalmaz csekély havi díjazás mellett. Ezek előbb tanfolyamon nyernek gyakorlati kiképzést. Mivel már fogyatékan van a gyakorlati kiképzésben részesült orvosszigorlók száma, a polgármester elrendelte, hogy dr. Dereakassy István mentőfőorvos vezetésével ilyen újabb gyakorlati kiképző tanfolyamot tartson a mentőintézmény szigorló orvosok részére.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hirdetési mindig eredményesek!

Gabanyi posztó-üzlet olcsó árai: Debrecen szenzációja Piac-u. 1.

Dr. Láng Sándor egészségügyi főtanácsos, tiszti főorvos a Népház intézményeinek működéséről

Kevesen tudják, hogy Debrecennek milyen nagyjelentőségű közegészségügyi és szociális intézménye a Népház és hogy milyen sok irányú működést fejt ki ez az intézmény, amely egyébként sok intézménynek gyűjtőfogalma. Legutóbb dr. Láng Sándor egészségügyi főtanácsos, Debrecen város tiszti főorvosa alapos vizsgálatot tartott a Népházban. Ez alkalomból a Független Ujság munkatársára beszélgetést folytatott a tiszti főorvossal a látogatás kapcsán. Erre vonatkozóan a főorvos a következőket volt szíves mondani:

— Debrecen város Népházában működő intézetei: a napokban megsejtem. A benyomásaim a legjobbak voltak. A nagy közönségnek fogalma sincs arról az áldásos munkáról, melyet ezek a dr. Magoss György intézei neve alatt működő intézmények folytatnak. A szociális s curatív intézmények egész sora nyert ugyanis a Népházban elhelyezkedést. Két kiváló, szociális érzékkel megáldott egyén: dr. Hadházy Zsigmond ny. főispán, dr. Magoss György ny. polgármester hívták életre ezeket. Valóban ezidőszent a Népház szociális és egészségügyi problémáink fókuszát képezi, amelyben a város számszerint is, a debreceni Stefánia Szövetség színén is, a debreceni Közfőtekonysági Egyesület pedig négy intézménye: helyezte el s tartja működésben. Itt történik az Országos Stefánia Szövetség öt debreceni védőintézeinek a központi vezetése is. A Népházban futnak össze a városi népjóléti hivatal által adminisztrált városi szegényház, szegénygondozó,

népfürdő, népkonyhák, napközi otthonok, inségactió szalai. Az itt tapasztaltakkal szemben a legnagyobb elismeréssel adózhatom. Nyugodt, csendes, céltudatos, pontos és eredményes munka folyik itt, mindenütt tisztaság, rend, pontos idő és munka-beosztás.

— A debreceni Stefánia Szövetség mint a népjóléti hivatal szervez ki-egészíti ő része a megélhetés nélküli anyák s csecsemők részére anya és csecsemőotthon, gyermeküzlőtelepet, napközi otthont, tejkonyhát tart fenn, mely utóbbi intézmény a Közfőtekonysági Egyesületnek is rendelkezésére áll. Ezekon kívül évékeny-ségét képezi az anyák s csecsemők szociális gondozása: vándor kelen-gye — a szülészeti vándorládaactió, az anyák érdekében a hatóságoknál kifejtett közbenjárás, aminők: gyermek-törvényesítés, örökbefogadások, utólagos házasságkötések, okmányok beszerzése stb. — ezeken kívül ingyen ejació, ingyenes gyermektápszerosztás, társadalmi propaganda, nemi betegségek elleni küzdelem.

A Debreceni Közfőtekonysági Egyesület három gyógyító intézetet tart fenn: a szülőotthont, a gyermek-kórházat s a tudóbeteg gondozót.

kórházzal marad meg Debrecennek, mint nyilvános jellegű kórházacsakája. Mégis a szülőotthont bizonyos érdekltség el akarta törölni a föld színéről. A közkórházunkat elnyelte már az egyetem s így a beteg felvételnél megszünt az ingerenciánk. Mint kis szigetet a szülőotthont is nyaldosták az egyetem hullámai, azonban itt sarkunkra álltunk. Köszönettel kell adóznom dr. Dávid Mihály belügyi osztálytanácsos úrnak, kiváló nőorvos, belügyminiszteri kiküldöttnek, aki átlátta, hogy Debrecen városát megfosztani a szülőotthon hézagpótló intézményétől bűn volna, ellenkezőleg azokat a hiányokat, amelyek ennek a kis kórháznak klinikai nivóig való kifejlődését gátolják s amelyekbe egyesek belekapaszkodtak, meg kell szüntetni. Ezek a hiányok: egy modern műtőterem berendezése s némi padlójavítások.

— Én régen kopogtatok már a város veze őségének ajaján egy modern műtőterem berendezésének engedélyezése tekintetében, de hát mikor hallgának a tiszti főorvosra? Pedig nagyon könnyű a helyzetem e kérdésnél: mert tudomásom szerint a szülőotthon egyik veze ő szakorvosától 8 hónappal ezelőtt formális ajánlat nyujtott be egy modern műtőterem berendezésére, a város ingyen kapott volna kis kórháza számára egy modern műtőtermet, ami által a szülőotthon fejlesztésénél is megszünt volna az a kifogás, hogy nincsen pénz, no meg a támadási felület is ad minimum redukálódott volna.

— Ami a szülőotthon működését

2 utolsó nap

HÉTFŐ estig ismerheti meg saját és mindazok jellemét, sorsát, akik Önnek családi, lelki, üzleti szempontból fontosak. Vigye kézírásukat PYTHIAHOZ.

PYTHIA.

Fogad 11—1, 4—7 között Arany Bika szálló II. emelet 204.

Istentiszteleti rend

Vasárnap, április 15.

A ref. templomokban. Nagytemplom délelőtt 10 óra: dr. Soós Béla, délután 5 óra: dr. Lencz G. Sándor. — Kistemplom délelőtt 9 óra: Kolozsváry Kiss László, 11 óra: Kovács József, délután 5 óra: Kovács József. — Kossuth u. délelőtt 10 óra: Molnár Ferenc, délután 5 óra: dr. Módos László. — Árpádtér délelőtt 9 óra: gyermek istentisztelet, prédikál Márki Kálmán, délelőtt 10 óra: Baja Mihály, délután 3 óra: Márki Kálmán. — Ispóty délelőtt 10 óra: Magyar Bertalan, délután 5 óra: Kulcsár Dezső. — Homokkert délelőtt 10 óra: Kalas Ferenc, délután 3 óra: Csiky Pál th. — Nyilastelep délután 3 óra: Papp Imre. — Csapó kert délelőtt 10 óra: dr. Dancsházy Sándor, délután 3 óra: vallásos ünnepély. — Nagycsere délelőtt 10 óra: Bagdy Dániel. — Sámsoni úti iskola délután 4 óra: vallásos ünnepély. — Nyulás délelőtt 10 óra: Tamás Ferenc th. — Kerekes-telep délután 3 óra: Kalas Ferenc. — Tégláskert délután 3 óra: Szabó Gábor th. — Egyek délután 3 óra: Siposs Imre. — Wolaffkatelep délután 3 óra: Dedinszky J. th. — Téglavető délután 3 óra: Varga Emil th. — Pallag délelőtt 11 óra: Mezey Béla.

A róm. kath. templomban és az iskolakápolnában. — A húsvét utáni második vasárnap szentmise a szokott vasárnapi rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és félegy órakor csendes szentmisék, fél tíz óra ünnepélyes nagymisét mond dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, utána prédikál Révész István káplán. Dél-

után 5 órakor litánia. — A Csapó-kertben 10 órakor szentmisét mond és prédikál Kummergruber Emil kegyesrendi tanár. — A Homokkertben tíz órakor dr. Hanzély Lajos szentszéki aljegyző, egyházmegyei levéltáros. — Nyilastelepen tíz órakor Szabó Imre káplán. — Az Augusztá-szombatúriumban 9 órakor Somogyi Ferenc káplán.

Az evangélikus templomban — (Miklós ucca 3. szám.) vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet. Prédikál Labossa Lajos hitoktató. Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor istentisztelet. Mindkét alkalommal Pass László lelkész prédikál.

A gör. szert. róm. kath. temp-

lomban reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmissze, 9 órakor katonamissa, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

A baptista imaházban. A Szapanos ucca 23. szám alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imáiházat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11-12-ig vasárnapi iskola, délután 6-7-ig prédikáció, fél 8-9-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig prédikáció. — Péntek este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra felszólalásokkal.

Szombaton megkezdték a választói névjegyzék összeállítását a törvényhatósági választásokra

Szombaton délelőtt dr. Vásáry István polgármester elnökletével az igazoló választmány ülést tartott. Az idén ugyanis újjá kell alakítani a törvényhatósági bizottságot és így a szombati ülésen a névjegyzék kiigazítását, illetőleg az összeállítást tárgyalták meg. A névjegyzék újjá alakításának alapját képezi az ez évre érvényes országgyűlési képviselőválasztói névjegyzék. Ebből a névjegyzékből ki kell hagyni a törvény, illetőleg annak végrehajtása tárgyában kiadott rendelet értelmében azokat, akik

a) nem laknak hat év óta a törvényhatóság területén, vagy ott állandó la-

kásuk nincs és nem tartoznak az 1925-26. t.-c. 4. §-ának 2., 3., 4. bekezdésében felsoroltak közé; b) akik időközben elhaltak; c) akik időközben elveszítették magyar állampolgárságukat; d) akik időközben kerültek olyan helyzetbe, amelynek következtében az országgyűlési választói jogból ki vannak zárva.

A töröltekkel külön jegyzékbe kell foglalni. A kiigazított névjegyzéket június 1-15-ig közszemlére kell helyezni. A törlés ellen felszólalással lehet élni. A törlés ellen csak az illető választó maga szólhat fel. Ha valakit jogosulatlanul hagytak benn a név-

NEM MINDEN AZ ÁR, AMINŐSÉG IS FONTOS.

Házilag készített elsőrendű P 4-
mosóbőr divatkesztyű

Schön Sandor-nál
DEBRECEN, PIAC UCCA 14. sz. Csapó ucca sarok.

ADY ENDRE

Nagy Dániel színműve, bemutatta a debreceni Csokonai-színház.

A költő „életéből” készült színmű a legveszedelmesebb műfajok közé tartozik. Már hivatásbeli nagy emberek életének fejlődés okait külső események jobban határolják. De hogy lehet fázisaira bontani a frogószél kezedését, amely kerengve tör-zúz a maga közvetlen közelében lelkeket, reménysegeket, éleket, míg a szél fellegetbe szárnyaló töléseire fölrepíti a zenit arra a magasságra, ahol a nemzet, a faj, az ember kollektív fájdalmait érzi már? A dráma az ember személyi tragédiája. De ki tudná elha árolni a nagy köl öben az embert a tól, ami benne már nem ő, hanem én, te és mindannyian mi? Ki tudná lefelejtteni alakja körül a bűvös szöveget, amely személyes és kollektív fájdalmainak, érzéseinek, gondolatainak visszasugárzásából szótünk mindannyian? Es ki tudja lefejtteni ezt a takaró: anélkül, hogy mindenki — akiben tovább rezegnek a költő érzései és gondolatai — ne rettegjen szentség örésől, kegyelestértésől? Es mennyi ebben a rettegésben a félelem a költőnek magának a leleplezésétől és mennyi a saját leleplezésüktől, mennyire féljük a költő érzéseit és mennyire a magunké, ha már egyszer ez a költő annyira mindenkié lett a halála óta eltelt tizenöt év alatt, min Ady Endre? Érthető kissé a nyugtalanság, amely Nagy Dánielnek, a volt aradi újságírónak a darabját jó előre fogadta, amikor a darab címét — „Ady Endre” színmű a költő életéből háromfelvonásban — a saját nyilvánosságra hozta. A naív lelkek

ünnepelve, a mélyebb érzésük gyanakvóan fogadták a darabról szóló híreket, akik szerették Ady Endrét, sok harc, éles és gyalázkodó küzdelem ütközöponjtát, már a től is féltek, hogy a magasztalás esetleges vulgáritása is séri a költő bennük kiépült emlékezetét.

A bemutató azt igazolta, hogy mindegyik részről felesleges volt az aggodalom. Nagy Dániel, a szerző, nem hatolt olyan mélyre az Ady-problémával, hogy bármilyen oldalról is érzékenysége sérthetett volna, de nem építette fel Ady Endre tragédiáját sem. Legalább is a költő Ady Endre tragédiáját nem. Ez a színmű lehet drámája az Ady testének, de szelleméig nem ha-ol a darab. Adyól, a próféáról legfeljebb beszélnek, de a próféatasors drámái magvához nem jutott el a szerző. Azt is mondhatnánk, Ady életének néhány szakaszát reflektorral világította meg Nagy Dániel s ez a darab. De a költő drámájának színpadi kifejtését meg sem kísérelte. Ilyképpen epikus mű a debreceni színház Ady darabja, novellaszorozat, a színpad előképeiben. Am mindenképpen ártalmatlan. Ady tizenhét éves korának pályaválasztási küzdelme az első kép. Lőrinc-esti névnap ünnep keretében küzd az apa akarata, amely jogász-szolgabírói jövőt szánt Ady Endrének, az anyáéval, aki fia szándéka szerint a tanári pályára nyugalmát és filiszteri csöndjét szerezte. A küzdelmet eldönti Ady Endre erélytelensége, amely a zilahi szövelem, Zsókiával szakítás miatt száll rá. Már itt jelentkezik egy különös, sikerrel soha meg nem rajzol: misztikus figura, a „Halál”, aki Ady Endre halálfélelmeinek, „baljós” víziója.

A második cím a temesvári díjnyoskodás önvadás, lázas karácsony-éjszakája, a harmadikban debreceni jogászkompanya választási korteskedése után Ady szerkesztő lesz, amit némi — nagyon is felületesen változott — ellenkezés után tudomásul vet a Kispipába hirtelen behozott édesapja, Ady Lőrinc is.

Most Nagyvárad következik. A halálfélelem egy futó rohama, célzások Jókaira és a híres váradi seregbe, amely bravurosozhatással foglalta el a pesti szerkesztőségeket, apróbb színésznői és költőnői kalandokintermezői s Mária, a szajha nagy jelenete. Amíg az előző képek kissé hosszadalmasak, bőbeszédűek, ez a kép zsufo: és leginkább hasonlít színdarabhoz, bár a figurák néha eléggé elmosódotak. Már a nagyváradi képben beszélnek Lédáról. A következő képben, Párisban meg is jelenik. Itt is van egy drámai mag: Léda férjének és Ady Endrének nyílt leszámolása. Léda férje tudja, hogy Ady költői nagyságáért hoz áldozatot. Ady felajánlja a választ s hogy elveszi Lédat. Léda elodázza a drámai csomó megoldását a nizzai utazás végéig.

Egy rövid és felületlen nizzai jelenet után Léda a bécsi pályaudvaron várja már utolsó találkozásra Adyt, aki nem érkezik meg.

Most a Ferenc József díj elnyerése után egy mulatóbeli jelenet, amelyben felvonulnak Révész Béla, Móricz, Reinitz, Schöpflin, Nagy Endre, Szép Ernő és a víziós figura, a „Halál”, majd a költő betegágyánál a következő képben velük együtt: Hatvany Lajos is. Az utolsó kép a szanatórium szobája, a „Halál” melodramatikus szavalata után Ady meghal.

Ez a darab, amelyen megérzik,

Excelsior Pensio

BUDAPEST, IV., Petőfi Sándor u. 9.

Telefon 83-478. Belváros szívében. Elegáns szobák hideg-meleg folyóvízzel. Pensió napi 6 pengőtől, két személynek napi 10.— P-től.

jegyzékben, az ellen mindenki felszólalhat. Akit törlés ellen felszólalhatson. A felszólalások felett az igazoló választmány határoz június 30-ig. Akit a központi választmány felvesz, külön jegyzékbe foglalja és az választói névjegyzéknek a kiegészítő részét képezi. Akinek a felszólalását elutasítják, azokat értesítik és panasszal élhetnek a közigazgatási bírósághoz.

Elhatározta az igazoló választmány, hogy a munkálatok első részét, a névjegyzék összeállítását a törvény értelmében május 31-ig folytatólagos ülésekben tárgyalja, úgy hogy május 31-re összeállítható és közszemlére tehető legyen a névjegyzék.

Ugyancsak ülést tartott a központi választmány is dr. Vargha Elemér h. polgármester elnöklésével. Itt a most érvényes képviselői választói névjegyzék kiigazítását tárgyalták. A központi választmány május 14-ig folytatólagosan ülésezik.

A kiigazítás abból áll, hogy pótlólag felveszik azokat, akik ebben az évben érték el a választói jogosultság korhatárát, férfiak a 24, nők 30-ik életévüket. Felveszik azokat is, akik nem az életkor elérése folytán lesznek választói jogosultak, hanem más címen kérték a felvételüket. Ilyen kérelem kb. 70 érkezett be a megszabott határidőn belül. Ezeket pótnévjegyzékbe foglalják, mint új felveteket, azonkívül törlik a most érvényes névjegyzékből az elhaltakat és elköltözötteket, vagy akik a magyar állampolgárságukat elveszítették, vagy pedig kizáróok merült fel velük szemben. A kihagyottakat jegyzékbe veszik és ezt közszemlére helyezik ki.

Vásároljon hirdetőinknél.

hogy a szerző első színpadi műve. A mellék figurák elmosódotak, passzívák is, amint hogy a novellisztikus forma nem is enged alkalmat arra, hogy a dráma fejlesztésébe beleavatkozzanak. Az egyetlen kivétel Rienci Mária, aki drámai jelenetnek csattanójául jeleni be, hogy bármennyire is elhagyja Ady, velemarad az, amit ő adott neki: a verbaj. E ő r y Klári alakította. Mellette a legnagyobb szerep a Halálé, azé a Dappertutto-szerű, Ady aggodalmait szimbolizáló figuráé. Ha megokoltá nem is tudta tenni, K a r d o s s Géza színigazgató megformálta és drámai erővel telítette meg. A címszerepe: T h u r ó c z y Gyula játszó, döbbenetes erővel élővé tette és szuggesztív emelte. Az utolsó képekben a kitünő színész érdeméből a költő drámájá, a nagy szellem utolsó küzdelmé a sötétség ellen meghatottan nézte és megérezte a közönség. A darab sikerét erre a páratlanul éles és sokrétű figurára lehet alapítani. Ady szüleinek szerepét H a l a s s y Mariska és B i h a r y Nándor játszották kitünően.

S z é k e l y h i d y Adrienne Léda szerepét kapta. Érdekes, szenvedélytől fűtött alakot formált és drámai ereje is teret kapott: az állomási képben. Szívesen látta a közönség a debreceni színpadon.

A rendezés munkájá: jól és a darab érdekében minden lehetőséget kihasználva vez J a k a b f f y Dezső főrendező végezte.

Szombaton este az első előadáson zsufolt ház nézte végig a darabot és sokszor hívta a lámpák elé a szerzőt és a szereplőket.

THURY LEVENTE.

Ha a nép szabadsága meg volna, még a mai súlyos viszonyok közt sem lenne ilyen kétségbeejtő helyzetben a magyar

— mondta a Kossuth-lakomán tartott nagyszabású beszédében Hegyemegi Kiss Pál

Április 14-ike, a Nagytemplomban történt Habsburg-trónfosztás és a függetlenségi nyilatkozat érdekes jellegzetessége a debreceni Kossuth szellemében dolgozó mozgalmaknak. Az idén a Függetlenségi Kör és a Reform Társaság rendeztek közösen április 14-i vacsorát, amelynek szónokait Hegyemegi Kiss Pált, Debrecen képviselőjét kérték fel.

A Függetlenségi Kör két egészen megtelet termében volt a vacsora, amelyen dr. Szabó Ferenc ügyvéd üdvözölte a Függetlenségi Kör és a Reform Társaság megjelent tagjait, akik eljöttek, hogy áldozzanak annak a szellemnek amely a Nagytemplomban e nap évfordulóján megnyilatkozott. Felkérte Hegyemegi Kiss Pált, az est szónokát beszéde elmondására.

Hegyemegi Kiss Pál hatalmas egyórás és nagyhatású beszédében elsősorban rámutatott arra, hogy

ezt a napot nemzeti ünnepként talán egyedül itt ünneplik meg, pedig ha a magyar nemzeti góniusz ünnepét kellene kiválasztani, más napra nem is eshetne a választás.

Március 15. az emberi jogok, a szabadság ünnepe. Ezek bennfoglaltaknak április 14. eszmekörében is, de ez a nap ezeken kívül felöleli a nemzeti önállóság nagy gondolatát is. A nemzetnek vannak nagyjai, de ezek közül senki sem forrott úgy a nemzet szívéhez, mint az egyszerű zempléni fiskális, akit helyére az élni, dolgozni kívánó Magyarország életakarata lendített. És

az április 14. voltaképpen a Kossuth Lajos ünnepe.

1849. április 14-én a Nagytemplomban kihirdetett függetlenségi nyilatkozatban a sokat szenvedett és vezetői által annyiszor elhagyott nemzet ébredt hivatása öntudatára, kijelentve, hogy Európa közepén mint önálló nemzet akar élni. Az aradi tizenhárom ezért a napért szenvedett vértanuhalált, hiszen, hogy a nemzet megváltásának is ennek a napnak a jegyében kell bekövetkeznie. A nemzet akkor sem akart mást, minthogy maga hozzon a maga számára törvényeket s

a függetlenségi nyilatkozat nem forradalmi tény volt, hanem a nemzet törvényes képviselőinek elhatározása az állam feje ellen, aki a nemzettel kötött egységet nem volt hajlandó megtartani.

Védelmi nyilatkozat volt ez, abban a helyzetben az egyetlen lehetőség.

— Aztán jött az elnyomás korszaka, ezt a napot elfelejtették, jött a kiegyezés, amelyben szerették volna meg nem történni tenni. A haza bűncsej akaratára szerint

1867-ben Magyarország beállott egy nagyhatalmi, világhatalmi cél szolgálataiba: 1914-től 1918-ig ezért fizettük meg az adót.

A trianoni szerződés a történelem leckéje volt azért, mert a nemzet 1867-ben leért 1849. április 14-ének eszméjéről, az Árpádok önálló Magyarországnak gondolatáról. Gondoljunk csak vissza Kossuth Lajosnak Deák Ferenchez intézett levelére, intelmeire, amelyek ellenére ezt a nemzetet egy világhatalmi elgondolás szolgálataiba állították.

Amikor aztán a nagyhatalmak öszszecsaptak, a Habsburg monarchia elbukott, az ártatlan magyar nemzetnek kellett megfizetni a bukásnak az árát.

Pedig ebben az országban a magyar nemzet nem volt uralkodó, nem volt irányító, idegenajkú ezredek tartották féken s mégis ez a nemzet viselte a büntetés egész terhét.

— Vajjon így lesz-e ez mindig? — tette fel a kérdést beszéde további során. — Mi az oka annak, hogy amikor a papírforma szerint független állam vagyunk, tíz éven át nem tudunk visszatérni az április 14. eszméhez? Mert nálunk uralmon maradt a háborús

rendszer, mely egy nép elnyomásával a nemzet helyett maga akar intézkedni.

Most is ősi intézményeinket kell védenünk a saját véreinkkel szemben.

Egyes megkötyagosodott fejű, gyűlölködésre hajlamos emberek ellen védenünk kell a humanizmusnak, az emberi egyenlőségnek azokat az ideáljait, amelyeket a 48-as alkotmány magában foglalt.

Gazdasági téren pedig az egyes ember boldogulásáért kell harcot folytatnunk egy olyan rendszer ellen, amely a dolgozó társadalom kiszíjolóira támaszkodva, a dolgozó embert nyomja el.

— És látjuk-e a reménységnek csak egyetlen sugarát ebben az új háborúban, amely az arany háborúja s amely esetleg ismét tízmillió ember áldozatát fogja kívánni?

A nemzet egyrésze még mindig a labanc ideológiában él, körülöttünk pedig egyre épülnek ki a diktatúrák, a sokat szenvedett ember a diktátorokért rajong s kenyérért eladni kész legbecesebb kincsét, a szabadságot.

Nálunk küzdenünk kell még ezért az álpármentarizmusért is abban a reményben, hogy eljő az idő, amikor élő tartalommal tölthetjük ki.

— A jelen minden irányban nagyon sivár.

Vannak, akik egyéni vagy családi érdekből egy régi, zsarnoki rendszer visszahozásán dolgoznak, amikor pedig 10 éven át a zsarnokság különféle válfajait kellett átszenvednünk.

Pedig a magyar nemzet hivatása nem lehet más a második ezer esztendőben, mint volt az elsőben: választóvonalat képezni a germán és szláv nagy tenger között.

Akkor volt boldog a magyar, akkor volt erős, amikor ehhez a hivatásához hű maradt, amikor független állami életet élt s bármelyik oldalra pártolton most is, a másik fél bosszúját hívja ki.

Botor és vétkes gondolat lenne, ha a mult emlékei s a jelen nyoomrúságai miatt a nemzetet ismét családi célok szolgálataiba állítanánk be. Mi sohasem viseltünk hódító háborút, csak védelmi háborút, pillanatnyi érdekekért nem szabad feláldoz-

nunk a jövőt s ismét olyan célok szolgálataiba állanunk, amelyeket a 400 éves rabszolgaság rendszerének visszaállítása jelölne ki s amelyekért egykor — úgy lehet — unokáinknak vérük hullásával kellene bűnhődniök a csatamezőkön. Amint egyszer megszületik Európában az igazságosság szelleme s mi le tudunk ülni a tárgyalóasztalhoz szomszédainkkal, nem kell majd protekció, mert a történelmi szükségszerűség követelménye lesz az integer Magyarország határainak visszaállítására, a közép-európai kérdés rendezése, de nem családi rendszerek visszaállítására.

— Április 14-ike az alkotmányosság ünnepe is: a dolgozó milliók szuverenitásáé. Ezért ma is küzdenünk kell.

Ha a nép szabadsága meg volna, még a mai, súlyos viszonyok között sem volna ilyen elhagyott, kétségbeejtő helyzetben a magyar.

Alkotmányos életünk lehetőségei nincsenek meg, pedig ezeket ki kell építenünk. Ime,

az a nagy nép, a kultúra világosságának egykori terjesztője, amelynek kenyeret akaró emberei lemondottak jogukról, szabadságukról, állati szellembe süllyedve vissza, rohamosztagokba tömörültek, hogy keresztülgázoljanak mindenben, amit eddig az emberiség szépnek tartott.

Olyan ez, mint amikor a süllyedő hajón vergődnek az emberek. Betegsége ez a világnak, amelyet a húsz év előtti világ hatalma belevittek a háborúba. Veszedelem van a mi parlamentáris életünk is, amely kiépített sohasem volt, amelynek előnyeit sohasem érezhettük s most mégis ezt tolják oda bűnbakul egy elhibázott gazdasági politika helyett.

Kossuth példáját, csüggedetlen, halálig tartó munkáját tárta ezután példaképül hallgatói elé Hegyemegi Kiss Pál, a magyar jövő történelmi útmutatójánál.

A nagyszerű beszédet lelkesen tapsolta a fellelkesült hallgatóság és percekig ünnepelte a kitűnő szónokot.

A vacsora résztvevői sokáig maradtak még együtt lelkes hangulatban.

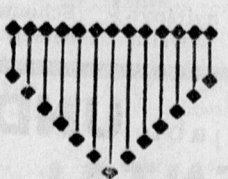
LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZIBE SZÜKSÉGLETEIT.

NE FELEDKEZZEN EL

Mindenféle nyomtatványt

u. m. hirdapokat, heti és havi folyóiratokat, műveket, árjegyzéket.

nyomtatványszükséglete beszerzésénél cégünket ajánlattételre felszólítani!

Falragaszokat és rőpcédulákat, körleveleket, számlát, levélpapírt, meghívókat, eljegyzési és esküvői értesítéseket.

cégekártyát, levelezőlapot, stb., stb.

szépen, izlésesen, méltányos áron készítünk.

Nagy Károly és Társai

könyvnyomda • könyvkötészet • vonalozó intézet, üzleti könyv gyár • klisé műintézet

Debrecen, Ferenc József ut 49. sz.

Telefonszám: 20-18.

100.000 pengő

sok pénz, de annál is többet ér az a megnyugtató tudat, hogy egészségesek lehetünk, mert az epebajokat, gyomor, máj megbetegedéseket biztosan kigyógyítja a MIRA gläubersós gyógyvízzel tartott kura.

Megszünteti a vérkeringési zavarokat. Természetes, biztos, veszélytelen fogyasztószert.

Kérdezze meg orvosát!

Ismét Ujlaky Sándor lett a Vásári Kereskedők elnöke

A Debreceni Vásári Kereskedők és Piaci Árusok Társulata most tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyen az elnöki, titkári, pénztári és ellenőri jelentések elhangzása után az új tisztikar megválasztása következett. Az új tisztikar a következő: Elnök Ujlaky Sándor, Nagy Gyula ü. v. elnök, Grósz József és Erdős István al-elnök, Komácssy Zoltán pénztáros, Páll István jegyző, Thuránszky Zoltán titkár, Kovács János, Breuer Ignác és Szentpéteri István ellenőrök, Kimpian György gazda, 20 választmányi tag és 9 póttag.

Ia Vörös salak

kétszer rostált, jutányos árban KAPHATÓ.

Hungária Kőszénbánya

Budapest, V. Lipótkörut 24. Telefon.

Gyászrovat

I. Nagy János nyugalmazott Máv. mozdonyfűtő élt 58 évet. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz Köztemető II/a. számú ravatalozóterméből református egyház szertartása szerint tartandó ima után. Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Szunyogh Atila temetése hétfőn délelőtt 12 órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth uca 3.

Báthory Gáborné 69 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délelőtt 11 órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében.

Cservencz László pincér temetése vasárnap délután három órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében.

Korom Lajos cipész temetése vasárnap délután négy órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében.

Gyász esetében Fehértói temetkezési vállalatánál vásároljon. Degenfeld-tér 4. Kérjen árajánlatot!

DANKÓ

temetkezési vállalat

Debrecen, Kossuth u. 3.

Temetések, exhumálások, szállítások. Díjtalan költségvetés, kedvező fizetési feltételek.

Varrógépeket

szakszerűen javít

SCHENKENGEL IMRE
PIAC UCCA 89.**Pénteki történet**

Nem tudom biztosan, de meg mernék rá esküdni mégis, hogy pénteken történt. Az ilyesmit megérzi az ember, sajnos nem előre, csak később, hogy csak pénteken történhetett.

Tehát pénteki történet. Az első számú szereplő egy elegánsan öltözött fiatal hölgy, aki lassan, egy kicsit kacéran és egy kicsit mégis szendén sétálik csendesen, valószínűen hazafelé. Egyszer sem nézett hátra, pedig érdemes lett volna. Már amennyire érdemes közlekedni a korzólovagot, aki csendes macskaléptekkel sasszézott a hölgy után és közismerten felháborító mosolyával szemlélgette. Tetőtől talpig, aztán talptól, mondjuk térdig. Itt rendesen hosszabban megpihentette látószerveit és kezdte logikus sorrendben előlről. Néha természetesen megnyűvította lépteit, csaknem letaposta a két barna antilop cipő sarkát. Aztán töprengve lassított. Valami frappáns, ellenállhatatlan megszólítási formulát szövegezhett magában, pepecselt rajta, csiszolagatta, mint a régi ötvösök a tör markolatán a círást. Egy kirakatban sunyi oldalpillantást vetett a saját tükörképére, kissé félárbóca eresztette az egyik vállát, helyreigazította félreszegült mosolyát és libgett tovább.

Esküszöm, hogy a hölgy még ekkor sem sejtett semmit, még most sem tudom elhinni. Kopogott nyugodtan tovább.

Befordult egy melléuccába. Még most sem nézett hátra. A lovag most már kezdett fellépni, közel lépni. Szép hosszú orra van a lovagnak, hosszú és hegyes. Ez a szóbanforgó szaglószerző most intim közelségbe került a hölgy hajával. Mondjuk ki kerekén, a lovag szimatolni kezdett a kacér kis kalap alól kibújt barna fürtök körül.

Ekkor kezdtem felbőszülni. Hirtelen hozzáfogtam én is a fogalmazgatáshoz. Megsemmisítő jelzők nagy tömkelegét szortirozgatam magamban. Lelki felháborodásom nagymértékű keretei között erkölcsi mérleget állítottam fel hirtelen, melyen korzólovag úr megméretett és könnyűnek találtatott. Macskabajuszát, orrát és émélygős mosolyát külön mértem meg. Ezután elhatároztam, hogy közbélépek.

Utóvégre mégiscsak felháborító, hogy egy ilyen ártatlan, ennyivaló leánygyermek már békésen haza sem mehet. Szegény, otthon biztosan özvegy édesanyja várja szívszorongva. Most már meg is voltam hatódva a felháborodás mellé.

Egy gázlámpa alatt előrerobogtam. Ugyanekkor a lovag megállt. A hölgy még elébb megállt. Szembenállottak egymással. Én is megálltam.

Most! — gondoltam csikorgó fogakkal, miközben lemértem a távolságot a lovag ábrázata és erősen viszkető tenyerem között.

És ekkor a következő csoda történt:

A hölgy a legbájosabb mosollyal odafordult a macskabajuszú járdamorózóhoz és így szólt:

— Mondja kérem, merre van a Mester ucca?

Lovagunk olvatag szolgálatkészséggel, áradozva kezdte elmagyarázni a kért ucca földrajzi fekvését és természetesen szépségeit. A hölgy azonban sehogy sem akarta megérteni a magasröptű utbaigazítást. Az aszfalt hőse erre felajánlotta személyes útmutatói szolgálatait, melyeket a hölgy újabb, még bájosabb mosollyal elfogadott.

Elindultak. Elindulás előtt azonban a hölgy alaposan végignézett rajtam. Tetőtől talpig. — Ugy éreztem magam, mint egy Ady-vers, amelyet Pintér Jenő kritizál és nem ért meg. — Engem sem értettek meg.

Azt is éreztem, halálos biztonsággal, hogy péntek van és még valamit, ezt azonban csak a hölgygel szeretném közölni. Utóvégre még sem szép tőle, hogy azt hiszi rólam, meg egy debreceni uccáról, hogy nem ismerjük egymást.

Sz. M. J.

Dr. Karácsony Sándor rendkívül hatású előadása a hitlerizmus és a keresztyén világnézet óriási ellentétéről

Szombaton délután a Soli Deo Gloria kulturális szemináriumán dr. Karácsony Sándor, a neves modern pedagógus „Hitler és a krisztusi világnézet” címen tartott rendkívül hatású előadást. — A hitlerizmus és a keresztyéniség összeegyeztethetetlen.

Választott nép az evangéliumban nincs, ha van, az sem az árja.

Faji kérdés az evangéliumban egyáltalában nincs — mondotta beszéde kezdetén az illusztris előadó.

— A hitlerizmus a krisztusi világnézet lényegét el akarja sikkasztani. Az igazi keresztyéniséget és magát Krisztust önmegtartó karakterűnek tartja. Az északi németnek egy másik természetű keresztyéniség kell, egy önző élethódító jellegű, amely azonban a megváltás gondolatát nélkülözi. A Harmadik Birodalomban, úgy látszik, megváltásra nincs szükség, csak egy úgynevezett „hősies altruizmusra”, ahol, mert az egyén elvész, az igazi és tartalmas közösség is elvész. Ehez a Bergmann által megfogalmazott, kompromisszumos álkeresztyéniséghez, ehhez az északnémet „Naturreligionhoz” az igazi keresztyéniségnek

semmi köze. Ennek az álkeresztyéniségnek Reisauger szerint „Hitler a megváltója”.

„Legyetek németek és nem keresztyének” — mondja az északnémet Naturreligion.

A keresztyén képzetére és az öszövétségre nincs szükség — mondotta Kreuser tábornok, sem a hősies németnek gyáva Jézusra. Majd világos példákkal mutatott rá az előadó arra a veszedelmes pogányságra, amelyet a hitlerizmus által elkészített északnémet álkeresztyéniség proklamál. Az igazi keresztyén nem megüri a zsidót, hanem szereti — mondotta Karácsony.

Ha valaki evangéliumi gondolkodású: tudja meg, hogy a hitlerizmus semmi köze, viszont ha valaki nem keresztyén: szintén nagyon gondolja meg, hogy lehet-e köze a hitlerizmusnak.

— fejezte be kitűnő előadását Karácsony Sándor a népes hallgatóság nagy tapsvihara közben.

Az előadást több értékes hozzászólás gazdagította. N. I.

Remek előadással zárta be a Független Újság által rendezett műkedvelőversenyt a regös leventék tehetséges, lelkes gárdája

Szombaton este zajlott le a Független Újság műkedvelő versenyének utolsó előadása. A debreceni regös leventék rendezték ezt az előadást. Kabaréműsort mutattak be nagyon jól összeválogatott számokból és az előadás közben gyakran felhangzó tapsvihara azt mutatta, hogy az előadás megnyerte a közönség tetszését.

Az előadás kezdetén G. Suta Gyula áll. tanító, regös főoktató, az estély főrendezője üdvözölte a versenyt rendező Független Újságot, a zsűrit és a közönséget.

A Regös Levente-zenekar nyitányt játszott, aztán Borkócs Jenő szavalt

el hatásosan, érzéssel Gyula diák Memento című versét.

Márkus Tibor tehetségesen, kedvesen énekelt Turchányi Jenő zongorakísérete mellett.

Meghalt az Isten című irredenta színműben Suta Gyula kitűnő, érzéstartó alakítást nyújtott a református lelkész szerepében. A fiát Durkó István, leányát Lászlófy Olga játszotta nagyon tehetségesen, de jót produkáltak Halász László, Borsoss Ernő, Homonnai Tibor és Schwarcz Sándor is.

Schumann Trámerei-át kellemesen, tehetségesen játszotta Kálmánczhey

Zoltán, míg a zongorakíséretet Tárnok Margitka látta el ügyesen.

Aztán a Lélekidomár című bohózatot játszották meglepően fegyelműzeten, pompásan. Itt Lászlófy Olga volt nagyon kedves, ügyes és Boróczy Gizike is jót produkált párshavas szerepéből. Schwarcz Sándor régi, tehetséges tagja a levente műkedvelő gárdának, ragyogóan játszott ebben a darabban is. Homonnai Tibor is kitűnő volt, Durkó István se maradt mögötte és Borsoss Ernő is megfelelt feladatának. És összjáték volt, ami műkedvelő együttesnél olyan ritka.

Igen nagy sikere volt a Homonnai Tibor-Durkó István gitár-mandolin kettősnek. A közönség nem tudott betelni a kedvesen előadott számokkal. A Kálmánczhey vonósnyegyes játéka is sok tapsot kapott. Borsoss Ernő, mint steptáncos is kitűnő volt.

Borkócs Jenő nagyszerűen, szívvel-lélekkel adott elő Juhász Géza és Gulyás Pál verseket. Ez a fiatalember kitűnően interpretálja a modern költők verseit, nagy értéke volt az előadásnak.

Végül a Nyúl című bohózatot adták elő igen nagy sikerrel. Ennek a darabnak az előadását is pompás összjáték jellemezte, ami Suta főrendezőnek személyes nagy sikere.

Schwarcz Sándor vitte ebben a darabban is az iramot. Csupa eredeti, természetes humor ez a fiatalember. De nagyszerű partnere volt Boróczy Gizike. Remekül alakította szerepét.

Durkó István is nagyon jó volt ebben a darabban és Fekete Béla is nagyon tehetséges műkedvelő. Részlet kérhetnek ennek a darabnak a sikeréből Lászlófy Olga és Borsoss Ernő is.

A Regös Leventéknek olyan jól összetanult együttesük van, amilyen kevés található a városban. A vezetőség jól teszi, ha összetartja ezt a fiatal, tehetséges társaságot.

G. Szabó Kálmán sikere egy milánói kiállításon

Most zárult Milánóban az a nemzetközi iparművészeti és grafikai kiállítás, amelynek hatalmas anyagában a földkerekség valamennyi kultúr nemzetének a legkitűnőbb művészei képviselve voltak reprezentatív munkáikkal. A kiállítás hatalmas érdeklődést keltett és az óriási termekben felhalmozott dús anyagnak sok százezernyi közönsége volt. Magyar művészek is szép számmal vettek részt a kultuszminisztérium bírálóbizottsága által kiválasztott műveikkel. A nemzetközi kiállítás zsűrije a napokban hozta nyilvánosságra döntését, amely nemcsak magyar, de debreceni szempontból is különösen örömdetes, mert a hihetetlen arányú művészi versengés ellenére is G. Szabó Kálmán festőművész, akinek nagyszerű grafikai munkái is vannak, bronzéremet nyert falmetszeteivel, tehát a legelső sorában végzett.

FÖLDHASZONBÉRI ÁRVERÉS.

A református egyház tulajdonát képező Bellegelő 450., 474., 476., 491., 492., 493. tanyaszámú ingenyiskoláztatási, 82—155 holdas, valamint 2 darab 90—90 holdas tanyán és az Ondód-Vedres dülöbeni 8. sz. 41 holdas ingatlanok f. évi április hó 23-án, hétfőn délelőtt 9 órakor a református egyház tanácstermében (Kálvin-tér 17.) tartandó újabb árverésen f. évi október hó 1-től haszonbérbe adtnak. A kiáltási ár 10%-a bánatpénzül teendő. Az árverési feltételek és a haszonbéri szerződés egyéb feltételei a gazdasági gondnoknál megtekinthetők.

Küldöttség.

Vásároljon hirdetőinknél.

Megjött a legújabb UNDERWOOD CONTINENTAL — SUPER PORTABLE irógép. — szenzációs

új típus! Jöjjön nézze meg! Van még sok olcsó kis és nagy gépem: REMINGTON, ROYAL, UNDERWOOD, WOODSTOCK, TORPEDÓ, MONARCH, SMITH-BROS, IDEAL, stb., amelyeket kp. mellett nagyon olcsón eladok. JAVITAS, KELLÉK, RÉSZLET

HURAY

Telefon: WERBÓCZY-UCCA 2. SZAM. Telefon:
17-93 sz. I parkamara épület 17-93 sz.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala:
Ferenc József út 49. Telefon:
32-12.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos.
Előfizetési ár: egész évre 26.—,
félévre 14.—, negyedévre 7.—,
egy óra 2.40 pengő. Külföldre
ennek a kétszerese. Egyes szám
ára hétköznap 10 fillér, vasár-
nap 20 fillér.

© Mindentudó ©

Ma: 1934 április 15. Vasárnap. Pro-
testáns: Atala, róm. kath.: Misericord,
izr.: 5694 Nizan 30. R. Kh.

Holnap: 1934 április 16. Hétfő. Prot.:
Lambert, róm. kath.: L. B. József, izr.:
5694 Ijar 1.

szágos Magyar Cecília Egyesület rendezésében a városmajori plébánia templomból. Közreműködik a Budai Szt. Cecília Kórus vegyeskara Bárdos Lajos vezényletével és a lágymányosi egyházközség férfikara Sugár Jenő vezényletével. A latin szövegű énekeket dr. Hévy Gyula pápai kamarás rövid magyarázattal kíséri. Az orgonakíséretet Péter József látja el. 6.10: Közvetítés az ökölvívó Európa-bajnokságok döntőjéről. Konferál Pluhár István és Mészán Tibor. 6.50: Lászlóffy Margit zongorázik. 7.30: Két ifjúkori emlék. Hunyadi Sándor elbeszélése. 8: Sporthírek. 8.15: Operettrészletek. Előadja a Budapesti Hangverseny Zenekar. Gere Lola és Rösler Endre. Vezényel Fridl Frigyes. 9.50: Hírek, sport- és löversenyeredmények. 10.10: Közvetítés a Dunapalota szálló étterméből. Len Baker jazz zenekarának műsora, Weygand Tibor énekszámával. 11.15: Közvetítés a Britannia szálló étterméből. Csorba Dezső és cigányzenekara muzsikál.

HÉTFŐ, április 16.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: 1. Verescsagin (Az orosz flotta és Verescsagin pusztulásának 30. évfordulója). 2. Virágos otthon. (Felolvasás.) Közben: Hanglemezek. 12.05: Országos Postászenekar. Vezényel ifj. Roubal Vilmos. 1.30: Szász Edit énekel, Biró József hegedül

— Női kalapüzletemet május egytől Simonffy ucca 2/b. alá helyezem át. Matta Anna.

— A Tégyláskerti Kispolgárok Olvasókörének műkedvelő gárdája e hó 15-én délután 5 órai kezdettel műsoros délutánt rendez. Színre kerül több egyfelvonásos vígjáték. Az érdeklődőket szeretettel meghívja a rendezőség.

— Tavaszra tessék tartós hullámot csináltatni, megbízható, tökéletes módszer szerint. Polgár hígnikus fodrászata, Svetits bérpalota.

— A homokkerti MANSz csoport 15-én este 7 órai kezdettel jótékony-célú ismerkedési tea-estet rendez az Olvasóegylet dísztermében. Az est keretében egy most alakult ifjúsági zenekar klasszikus zeneszámokat ad elő. Teajegy ára 50 fillér, ez a tea után éjfélig tartó táncra is érvényes. A tánchoz a zenét Földi István és zenekara szolgáltatja.

— Itt a tavasz, süt a nap, felkereklik vasárnap, ha az idő jól üt ki, a Nagyerdőbe megyünk ki — fényképezni. — Fotocikkek Springer könyv-, papír-, fényképezési szaküzletében állandó friss film, lemez raktár.

Már egy éve viselem
a PALMA Okma tartótalpat
Kérje Ön is cipészétől!

— Magastörzsű rózsák, csemege-vesszők, gyümölcsfák leszállított áron kaphatók Ungvári lerakatában, Bethlen ucca 14.

— Ellopták a kabátját. Taskovits József gazdálkodó István-uti kertjéből elloptak egy értékes tavaszi kabátot. A nyomozás megindult.

Maradékok,

melyek a tavaszi saison lezajlásával összegyűltek egész ruhára is alkalmas darabokban, selymek, szövetek és mosóárak

hétfőtől

kezdve minden elképzelést felülmúló olcsó árakon lesznek árusítva. —

Klein divatház (Ezelőtt Ecker, Klein, Sugár)
Kizárólagos nyári ruhaanyagok raktárra érkeztek.

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 órától 1 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.

IDŐJÓSLÁS:

Meleg, változóan felhős idő.

A BUDAPESTI RÁDIO MŰSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:

9.45: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás, vízállás, hírek. — 12.00: Himnusz.

VASÁRNAP, április 15.

9.15: Hírek. 10—11.10-ig: Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi templomból. Szentbeszédet mond dr. Tóth Tamás. 11.15—12.15-ig: Evangélikus istentisztelet a Deák téri templomból. Prédikál Magócs Károly lelkész. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Feischer Antal. Szünetben: Rádiókrónika, Elmondja Papp Jenő. 2: Szalay Elemér és cigányzenekara. — 3: Vitéz Lomjapatky Béla: Időszerű szövegmunkák. (Védekezés a szülő kártevői ellen.) 3.45: Hanglemezek. 4.30: Embervédelem, dr. Rottenbiller Fülöp előadása (közművelődési előadásorozat). 5: A Budapesti Római Katolikus Egyházközség egyházzenei hangversenye az Or-

zongorakísérettel. 3.30: A rádió diákképzésének legújabb vizsgálata. (Az orgonáról.) 4: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). 5: Kerpely Jenő gondolkodik zongorakísérettel. 5.40: Katonák. Kortsák Jóna elbeszélése. Felolvassa Harsányi Gizi. 6.10: Közvetítés a Rajna-cukrárszobából. Kalmár Rezső és Balázs László szalonkvinettjének műsora. 6.45: Német nyelvoktatás (Dr. Szentgyörgyi Ede). 15: Hanglemezek. 8: Szabó Margit és Lehotay Árpád előadástestje. 8.45: Hírek. 9: Közvetítés a Pátria-kávéházból. Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara muzsikál. Szántó Gyula énekel. Közben körülbelül 9.50: Időjárás-jelentés. 10.25: Felolvasás francia nyelven: Le Congres des Agriculteurs du monde a Budapest, Irta dr. Schandl Károly, az OKH alelnök-vezérigazgatója. — 10.40: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos.

♦♦♦

— A Debreceni Hét propaganda záró-bélyegének használata. Dr. Vásáry István polgármester azzal az értesítéssel fordul a közönséghez, amely nagyobb külföldi vagy vidéki levelezést bonyolít le és a Debreceni Hétet propagáló záróbélyegekre igényt tart és a különféle testületek s hivatalok utján azokhoz hozzájutni nem tud, mérsékelt számú bélyeg átvétele végett forduljon valamely városi hivatalhoz vagy a Debreceni Hét központi bizottsághoz, I. emelet 23.

— A kőművesiparosok 15-én, vasárnap délelőtt 9 órakor rendkívül fontos ügyekben szakosztályi ülést tartanak.

— Elfogtak egy virágtolvajt. Lenák Mihály 30 éves napszámos a Szentanna uccai temetőből virágot lopott, de a csősz elfogta és átadta a rendőrnek. Lenákot a kapitányságon őrizetbe vették.

— Új üzlet! Guttman vászonárúház. Babakelengyék, gyermekruhák eddig nem létező árakban kaphatók. Széchenyi ucca 3.

— Ismertető előadás a magyar bélyeg legnehezebb vizjeléről. Bélyeggyűjtők körében még ma is állandó vita tárgyát képezi, hogy miről lehet az 1898—99. évi magyar bélyeg vizjelét megismerni és azokat egymástól megkülönböztetni. Ez a megkülönböztetés annál is inkább fontosabb, mert a két kibocsátás bélyeg ára között elég nagy különbség van, különösen használatlan állapotban. E bélyegeknél a m. kir. posta az oválisban foglalt Szent Koronát alkalmazta vízjelül. A különbség e két évben kibocsátott bélyegnél a vízjel oválisában, a koronában és a papír minőségében van. Egyik fontos megállapítás, hogy a papírgyár által alkalmazott csillag és VI. vízjel csak az 1899. évi bélyegnél fordul elő. Ez a vízjel elég ritka és az ilyen vízjelű bélyeg a rendes értéknél legalább az ötszörösét éri meg. Van még egyéb eltérés is, amelyről most vasárnap délelőtt 11 órakor a Gazdák Biztosító Intézete, Ferenc József út 32. sz. I. emeleti helyiségében Biró Marcell úr, a Debreceni Bélyeggyűjtők Egyesülete ügyvezető alelnöke — ki a bélyeggyűjtés terén európai hírű szak tekintély — fog egy érdekes tanúságos előadást tartani. Bélyeggyűjtést iránt érdeklődőket az elnökség ez előadásra szívesen lát. N. L.

— Ha otthonát elhagyja s Budapestre visz útja, keresse fel a Parkszállodát, ott elfelejti búját-baját.

— A Kerekestelep és Környéke Polgári Olvasókör e hó 15-én, vasárnap este fél 9 órai kezdettel Bartalis táncosvezetésével táncestet rendez. A tánczenét elsőrendű jazzzenekar szolgáltatja.

— Kocsik, újak, javítottak minden alakban Riesz kocsiagyár, Debrecen, Hatvan u. 58.

— Kultúrvojt a Tisza István emlékünnepre. E hó 22-én lesz Budapestre a gróf Tisza István-emlékünnepe. Erre az ünnepre a Máv. igazgatósága kultúrvojtát indít Debrecenből Budapestre. A kultúrvojt, amelyre e hó 14-ig lehet jelentkezni, reggel 6 órakor indul Debrecenből és 10 óra 22 perckor érkezik Budapestre. Vissza indul Budapestről este 8 óra 24 perckor és Debrecenbe érkezik éjszaka 12 óra 35 perckor. A jegyek árai oda és vissza II. osztály 9 pengő 32 fillér, III. osztály 7 pengő 02 fillér.

— Rövid zongora, börgarnitúrák, úriszoba, háló, festmények, szalon-tükör olcsón eladó. Csapó 16.

— Gázolt az ismeretlen kerékpáros. Nagy Zoltán Malvin ucca 41. sz. alatt lakó hat éves kislány a Vámospécsi uton haladt, amikor egy ismeretlen kerékpáros elütötte. A gázolás után a biciklista tovahajtott. A kislány szerencsére csak kisebb sérüléseket szenvedett. A lelkiismeretlen kerékpárost keresi a rendőrség.

**A „Debreceni Hét”
szencziója az Ipari Árú-
minavasár lesz**

A Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árumintavásár építkezési megindul-
tak s aki ma már a Nagyerdőn ki-
szemelt vásár területéhez elju, szeméi
elő grandiózus látvány tárul. Két ha-
talmos pavillon építkezési mutatják,
hogy milyen megmozdulásra készül a
debreceni kereskedelmi és iparkama-
ra vezetése alatt a Tiszántúli ipara és
kereskedelme. Az összes előmunkála-
tok a vásár kiépítésére vonatkozólag
gyors tempóban haladnak előre s az
eddig jelentkezett 250 kiállító részére
már időszerű szüknek fog bizonyulni
az az óriási terüle, amelyet a város
a vásár rendezőségének rendelkezé-
sére bocsát. A Debreceni Hét, amely
iránt az érdeklődés országos, jelen-
tőségében túlnő minden vidéki meg-
mozdulást, mert az ország egyik leg-
nagyobb vidéki városa, a Nagyalföld
metropolisza olyan erőfeszítéseket fej-
kji ennek a Debreceni Hétnek az ér-
dekében, ami páratlan a maga nemé-
ben és bizton hisszük, hogy ennek a
munkának az eredménye nem is ma-
radhat el. A kiállítás területén, amint
már fentebb említettük, két hatalmas
pavillon épül, a pavillonok területe
1000—1000 négyzetméter és mind a
kettő a legmodernebb technika vív-
mányaiával van megépítve.

Az egyik pavillon körül, amely a
kereskedelmi részt öleli fel, épülnek
ki százával azok a fiúkk, amelyek-
ben az élelmiszer, kézműipari termé-
kek különböző szakmái s a debreceni,
valamint vidéki háziipar helyezkedik
el. A másik udvaron ugyancsak a
nagy pavillon körül az ország nagy
gyáriparosainak pavillonja fog emel-
kedni és minden komoly reprezen-
tánsa a magyar iparnak meg fog je-
lenni ezen a tiszántúli bemutató vá-
sáron. A vásár területén hatalmas
hangszórók fogják hirdetni a részt-
vevő kiállítók neveit és ugyancsak
zenével szórakoztatni a közönséget, a
látogatók tízezrei fognak özönlni a
vásár-város felé, amelyet nagyban
elő fog segíteni, hogy a vásár belépő-
díjai, eltérően minden más hasonló
megmozdulás belépődíjaitól, egészen
minimálisak lesznek. Az ország terü-
letéről naponta két filléres vonat fog
jöni önteni a közönséget és 50 százalé-
kos menetdíjkezdésményben részesül
mindenki, aki a Debreceni Hét vá-
sárigazolványát megváltja. Minden
iparos és kereskedő, aki ezen a vásá-
ron részt kíván és fog venni, meg
fogja találni számításait, mert ez a
hatalmas kirakat bőségesen szemléltet-
ni fogja mindenkinek képességeit
és termelt javait. A rendezőség ez-
úton is kéri a kiállításra jelentkező-
ket, hogy a jelentkezési határidő mi-
hamarabb le fog járni és éppen ezért
igen fontos, hogy a jelentkezéseket
most már mindenki saját érdekében
sürgősen adja be a kereskedelmi és
iparkamaránál a vásár irodájában.
Minden érdeklődő, aki akár a vásár-
láogatás, vagy a kiállítás szempont-
jából kéressel fordul a TIKAV igaz-
gatóságához, azonnal megkapja a
megfelelő választ s a vásárigazgató-
ság mindenben készséggel áll az ér-
deklődők szolgálatára. Végül még
meg kell említenünk, hogy a Debre-
ceni Hét programja olyan dús látni-
valókkal szolgál, a vásáron kívül is,
mint a S'adion-avatás, tornász ünne-
pélyek, szabad éri előadások, hogy
bárki, aki vidékről, az ország terüle-
téről Debrecenbe jön, felejtethetlen
napokat fog eltölteni.

Házat keresnek megvételre tökéletes
egységnek, akik pénzüket befektetni kíván-
ják. El akarja adni házat? Hirdessen ia-
punkban, biztos vevőre talál. 40 filléért
2 napilapban jelenik meg hirdetése, ha
pálunk adja fel.

**A vasútasok és a közönség rend-
kívül meleg ünneplésben részesítette
Gál Samut tiz éves jubileuma
alkalmából**

A Debreceni Helyi Vasút és a De-
recen-Nyirbátori Hév tisztikara és
alkalmazottai csöndes családi körben
akartak megemlékezni arról a nevez-
tes alkalomról, hogy Gál Samu üzlet-
igazgató most, szombaton töltötte be
szolgálatának tizedik évfordulóját. Az
ünneplés azonban az ünneplésnek és
ünneplőknek akaratán kívül messze
túlhaladta a tervezett keret s az
ünneplésbe beleilleszkedett a buda-
pesti központi igazgatóság is, amely-
nek képviselőjében Erdélyi Vince
igazgató, dr. Szász János kormányfő-
tanácsos, Preuss Béla igazgatók jelen-
tek meg, valamint részt kért az ünne-
plésből Debrecen város vezetősége és
közönsége is, amelyet sok elköltő tag-
ja képviselt. Az ünnepség szombaton
délben kezdődött. Déli 12 órakor az
ünneplést hivatalos helyiségében meg-
jelent a tisztviselői kar, melynek ne-
vében Farkas Lehel főfelügyelő üdvöz-
ölte a jubilánst és átnyújtotta a tiszt-
viselői karnak és csoportvezetőknek
fényképből készített díszes kiviteli
emlékalbumot.

Szombaton este a műhelytelepen az
új kocsi-fényező műhelyben gyűlt össze
valamennyi alkalmazott, ahol a Harmo-
nia dalárda a Hízkegyet énekelte
el Forray István karnagy kitűnő ve-
zenylete mellett igen szépen. Ezután a
budapesti központi igazgatóságok ne-
vében Erdélyi Vince igazgató, az al-
kalmazottak részéről dr. Tarján Osz-
kár felügyelő, a Harmónia dalegyesü-
let részéről pedig Horváth Ferenc fő-
intéző társelnök üdvözölte az üzlet-
igazgatót és a beszéde közben lelep-
lezte az ünneplést az arcképét, melyet
Dienes János festőművész készí-
tett az egyesület részére, mely egyesü-
letnek a megalapítója és legfőbb támo-
gatója Gál üzletigazgató. Az arckép
leleplezése után dr. Tarján Oszkár fel-
olvasta és bemutatta az üdvözlő táv-
íratok és levelek tömegét, amelyeknek
küldői a legnagyobb elismeréssel, me-
legséggel emlékeztek meg Gál Samu
kiváló érdemeiről és nagyszerű egyé-
niségéről. Táviratot vagy levelet küld-
tek többek közt dr. Baltazár Dezső,
Gergely vezérigazgató, dr. Vásáry
István polgármester, Zöld József th.
h. polgármester és még igen sokan.

A dalárda üdvözlő dala után Gál
Samu igazgató meghatottan válaszolt
az üdvözlésre és bejelentette, hogy
2000 pengős alapítványt tesz abból a
célből, hogy abból rászoruló szegény
alkalmazottak kölcsönököt kaphassan-
ak.

Az üdvözlő beszédek és Gál Samu
válasza után újból és újból hatalmas
ovációban részesítették az ünneplő
tábor és különösen az alkalmazottak
és családtagjaik Gál Samu igazgatót.
számtalanszor kifejezték ádván a nagy-
nagy szeretetnek, amellyel őt körülve-
szik.

A jubileumi ünnepség második rész-
ként a Harmónia alapítójának és el-
nökének tiszteletére a kiváló művész
karnagy, Forray István vezénylésével
díszhangversenyt adott, amelynek min-
den számával tanúságot tett arról a
magas művészi nívóról, amelyen a da-
lárdá már ma is áll.

A díszhangverseny után az ünneplést
alkalmazottakat a Korona vendéglőben
látta vendégül vacsorán, melyen fehé-
r asztal mellett a késő éjszakai órákig ün-
nepelték a jubiláns munkatársait.

A vacsora és a felszolgált italok kitű-
nősége Tóth Imre vendéglős konyháját
és pincéjét dicsérik.

**Budapesti Nemzetközi Vásár
május 4—14.**

50%-os utazási kedvezmény április 28-tól május 22-ig a vásár
igazolvány felmutatása ellenében

— Üvegezest, ablakok gittelését
felelősséggel heti 1 P részletfizetésre
Tóth Gyula üvegező vállalat, Boc-
skay-tér 2. (DMKE mellett). Tele-
fon: 32-87.

Szőnyegkészítéshez
csak
„FUTÁR”
védjeggyel
**Világ-
márka. gyapufonalat**
hasznolján

— MIEFHOE TEAESTÉLY CSÜ-
TÖRTÖKÖN AZ ARANY BIKA
ÜVEGTERMÉBEN.

— A 32. osztályorsjáték 1. osztályá-
nak húzásán az első nap 15.000 pengő-
nyert: 7789, 3000 pengőt nyert: 51070.
2000 pengőt nyert: 71829, 1000 pengőt
nyertek: 38507, 47980, 49934, 73380, 500
pengőt nyertek: 4517, 33786, 35386,
50440, 59002, 60189, 80024, 300 pengő-
nyertek: 375n, 5656, 6657, 11842, 20964,
32935, 48113, 52885, 55418, 61807, 64576,
74261, 76806, 150 pengőt nyertek: 732,
1550, 2312, 2890, 5740, 6166, 7202, 7240,
13001, 13107, 13401, 13528, 15602, 15899,
16654, 18872, 19052, 19163, 20273, 21461,
23341, 26348, 26420, 27553, 33502, 37554,
38233, 47498, 51194, 51252, 51358, 52218,
52394, 53311, 58901, 62937, 65412, 66759,
67956, 74602, 83761. Kihúzták még 60
pengős nyereményeket. A húzást kedden
folytatják.

— A 49. sz. „Tisza Ilona” leányser-
készcsoport és a 11. sz. „Emese” tündérke
csapat e hó 15-én délután 5 órakor a
Kistemplomban vallásos estély keretében
tartja avatási ünnepélyét.

— Becsületértés a szabószámla miatt.
Jeny Pál fehérgyarmati gyógyszerész
hosszabb ideje dolgoztatott Frank József
debreceni úriszabónál. A részletfizeté-
sekkel a gyógyszerész elmaradt, amiből
levelezés keletkezett s Jeny Pál a Frank-
cég legutolsó felszólító levelére becsület-
sértő levélben válaszolt. Frank József
erre följelentette Jeny Pált. Szombaton
tárgyalta az ügyet Ungár járásbíró, aki
a felek meghallgatása után büntőnek
mondta ki Jeny Pált becsületértés vét-
ségében és 30 pengő pénzbüntetésre ítél-
te, de az ítélet végrehajtását felfüggesz-
tette. Panaszos fellebbezést jelentett be.

— Egyházzszi ülés. Kedden, április
17-én délután öt órai kezdettel a Péterfia
ucrai református egyházzszi tanácsülés-
tart a tsnácteremben. A tárgysorozat-
ban megbeszélésre kerülnek az egyház
folyó ügyei.

— A Szabolcska Irodalmi Társaság
kultúrészte. A Szabolcska Irodalmi Tá-
rsaság április 18-án, szerdán este 7 órai
kezdettel Piac u. 38. szám alatti helyisé-
gében irodalmi estét tart.

— Szakosztályi ülések. A borbély-
férfifodrász szakosztály e hó 17-én, ked-
den este fél 8 órakor, a kovács szakosz-
tály e hó 15-én, vasárnap délután 5 óra-
kor, a fogművés szakosztály e hó 16-án,
hétfőn este 8 órai kezdettel az ipartestü-
let helyiségében igen fontos szakmai
ügyek tárgyalása céljából ülést tartanak.

**1 üveg eredeti
„SIDOL”**

**már
20 fillérér kapható!**

Jövő vasárnap lesz az Ipar-
testület évi rendes közgyűlése

Az ipartestület elnöksége e hó
22-ére hívta össze az évi rendes
közgyűlést.

A közgyűlés iránt rendkívül
nagy az érdeklődés, az ipartestület
hivatalában pedig máától kezdve a
közgyűlés tárgyára vonatkozó íra-
tok betekintethők lesznek a hiva-
talos órák alatt: 8-tól 2-ig.

Ugyancsak máától kezdve lehet
átvenni a közgyűlés színhelyére
való belépésre jogosító igazolvá-
nyokat.

Fuchs H. Imre borbélyszakosz-
tályi elnök és Dudás János pöttag
lemondását az előljárárság közö-
nének és elismerésének kifejezésé-
vel mellett tudomásul vette.

Jóváhagyólag vették tudomásul,
hogy az ipartestület által rendezett
előadásorozat a siker jegyében
folyt le és Lechner Lajos jegyző-
nek a megrendezésért köszönetet
mondtak.

**Szép sikerrel vendégszerepet
a dunakeszi vasútasok mű-
kedve ő együttese**

Szombaton este zsűfő: nézőér elő-
adta elő a Dunakeszi Máv. Magyarság
műkedvelő együttese a Csárdáskirálynő c.
operettet az Egyetértés dísztermében.

Előadás előtt Sárközy mérnök meleg
szavakkal köszöntötte a közönséget s a
vendégszereplő együttest. A vendégek
részéről Hegedüs mérnök keresetlen sza-
vakkal köszönte meg a szíves fogadá-
tást.

Az együttesből átlagon jóval felüli te-
hetségével kimagaslott Vadkerty Endre,
aki Kancsán gróf alakját jó komikai ér-
zéssel dolgozta ki. Utána játékban Se-
besta Ilonka következett. Stáz komézie
természetes volt. A címszerepben M.
Papp Mária kellemes hangjával aratót
szép sikert. Partnere, Fidorant József fő-
leg táncával aratót elismerést. Tetszett
még Lippert herceg szerepében Szilágyi
Ferenc és Kiss jegyző szerepében Kirch-
ner József, aki komikus tempójú mozgá-
sával jó figura volt. Külön elismerés il-
leti Vadkerty Endrét, aki a csoportos
táncokat nagyszerűen állította össze.

A vendég-zenekar Vajda Imre karmes-
terrel az élen jó volt.

A szépszámu közönség előadás után a
hajnali órákig táncolt kitűnő hangulat-
ban.

— A ref. főgimnázium 1914-ben éret-
ségi zett növendékeit felkértem, hogy e hó
16-án, hétfőn este 8 órakor a Gambrinus
étteremben az érettségi találkozó megbe-
szélésére jelenjenek meg.

Vasárnap:
"SÖRBE AZ IGAZSÁG", Buster Keaton, Jimmy Durante szenzációs vígjáték-szereplésére. Megelőzi: "HALHATATLAN SZERELEM", dráma Grace Moore világhírű operaénekesnő főszereplésével. Előadások: 3, 5, 7, 9 órákor.

KÖZGAZDASÁG

KISEBB ÁREMELKEDÉS
A TERMÉNYTŐZSDÉN.

Határidőüzlet:
Búza: május 9.73, 76, 80, 88, 92, 87, 94, 95, zárlat 9.94-95, június 9.73, 70, 71, 72, 73, 70, 72, zárlat 9.72-73.
Rozs: május 5.02, 08, 11, 08, zárlat 5.08-10, június 5.26, 28, 32, 30, 26, zárlat 5.26-28.
Tengeri: május 9.65, 74, 75, 70, 72, 70, zárlat 9.70-72, július 10.05, 08, 10, 16, 07, zárlat 10.06-08.
Készárúüzlet:
Búza: tisztai 77 kg. 10.05-10.30, 78 kg. 10.15-10.40, 79 kg. 10.25-10.50, 80 kg. 10.35-10.60, tisztai 77 kg. 9.85-10.00, 78 kg. 9.95-10.10, 79 kg. 10.05-10.20, 80 kg. 10.15-10.35.
Rozs: 4.65-4.85, sörárpa 9.50-12.50, tak. árpa 8.70-9.00, zab 9.40-9.55, új-tengeri 9.10-9.20, ótengeri 9.75-9.85, korpa 8.40-8.50.
A készárúvásáron búza 15-20, rozs 10, zab 5-10 és tengeri 5-10 fillérrel drágább.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYIÁCI ÁRAK.

Búza 8.80-8.60-8.40 és boletta, 7.80-7.50, zab 7.60-7.50, ótengeri 7.40-7.00-6.80-6.40, széna 3.30-3.20-2.80-2.40, lucerna 4.00-3.80-3.60-3.40, lóhere 3.20, búkköny 2.50-2.20-1.80, alomszalma 1.20-1.00, rozszalma 1.40, zsupszalma 1.00-0.80, cukorrépa 1.20-1.00, takarmányrépa 0.90-0.80.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 17.85-18.05, 100 cseh korona 14.05-14.20, 100 dinár 7.80-8.30, 100 dollár 341.50-345.50, 100 lei 8.30, 100 dollár 340.10-346.10, 100 lei 3.42-3.46, 100 leva 4.00-4.26, 100 líra 29.90-30.20, 100 német márka 135.70-136.60, 100 osztrák schilling 78.70-80.70.

A szinarany kilója 5370-5390 pengő.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

Háy Károly és Fia debreceni bejegyzett cég megkeresése folytán közhírré teszem, hogy a Debreceni Közraktár és Kereskedelmi R. T. telepének irodahelyiségében (Híd ucca 16.) folyó év április 18-án, szerdán délután 3 órákor közbenjöttöm mellett megtartandó nyilvános árverésen 626.47 lapméter különböző minőségű és méretű parketta, 239 folyóméter Falfriz és 250 folyóméter széklecnek előmunkált lécs összesen és egy tételben 3480 pengő kikiáltási árban, de szükség esetén azon alul is, a vételár és vételi illeték azonnali készpénzben való lefizetése ellenében, végrehajtást szenvedő terhére és veszélyére a legtöbbet ígérőnek el fog adatni. Az árverés megkezdése előtt fenti kikiáltási ár 10%-a bánatpénzül leteendő lesz. Elárverezendő ingóságok megtekinthetők az árverés színhelyén bármikor a hivatalos órák alatt.

Debrecen, 1934. évi április hó 14.
Dr. Lintner Sándor sk.
kir. közjegyző.

Kabarémérkőzést játszik ma délelőtt a DVSC pályán a Bocskay ellen a színészek-újságírók-drukkerek kombinált csapata

Mindenfelől nagy érdeklődés előzi meg azt a vidám sporteseményt, amely vasárnap délelőtt 11 órákor zajlik le a Diószegi úti DVSC pályán. A Bocskay együttesével mérkőzik meg a debreceni színészek, újságírók és drukkerek csapata. A kék-sárgák győzelme nem lenne kétséges, ha nyolc gól fort nem adtak volna ellenfelüknek és nem kötötték volna ki azt a feladatot, hogy nékik csak a tizenhatoson túlról szabad gólt rugni. Ilyenformán aztán egészen nyílt a mérkőzés eredménye és a kombinált csapat esetleges sikerét valószínűvé teszi az is, hogy a jeles Bocskay drucker, Thieszen Géza áll őrt a kapuban és vigyáz a gólokra. Thieszen kitűnő kapus volt ezélt tizenöt-húsz évvel és nincs kizárva, hogy még nem felejtette el régi tudását. A többiek is egytől-egyig futbaloztak valamikor, úgy hogy a proficsapat nem holmi laikusokkal mérí össze erejét.

Annyi mindenestre bizonyos, hogyha túlságosan szép nem is, de vidámságban és derűben annál inkább fog bővelkedni ez a küzdelem. Amelynek külön érdekessége az is, hogy a két félidőben a kezdőrugásokot a Csokonai-színház két népszerű tagja, Hajnal Margit és Eöry Klári végzik. A bírói tisztet dr. Brokes Győző, a Bocskay elnöke vállalta, míg a taccsbírák Angyal Dezsőné, Szokoly Gyuláné, Nóty Margit és Jatzkó Cia lesznek. A kombinált csapat felállítását a két félidőben nagyrésztben megváltozik. Az összeállítás a következő: Thieszen, Angyal, Bajkay, Burg, Kormos, Neumann, Bihary, Lányi, Gerő, Reményi, Dávid, Bánai, Vadas, Bencze, Vadas II., Bende, Friczi, Venetianer, Kertész, Gergely, Szokoly, Sóllyom.

Személyjeggy 30 fillér.

Autobuszt indít a Bocskay Miskolcra

A Bocskay legközelebbi bajnoki mérkőzése a jövő vasárnap, április 22-ikén lesz Miskolcon. Debrecenben is fokozott várakozás és figyelem nyilvánul meg a kék-sárgák miskolci szereplése iránt s nagyon sokan készültek filléres gyorsal átkísérni a debreceni profikat. A filléres gyorsot azonban nem indítják s így a Bocskay, hogy mégis lehetővé tegye híveinek a miskolci mérkőzésen való részvételt, autóbussz társasutazást szervez. Az autóbussz menetdíja Miskolcra és vissza személyenként 8 pengőbe kerül. Jelentkezni a Bocskay irodájában lehet, az Arany Bika felületén — bejárat a József kir. herceg uccai kapun — este 6-tól fél 8 óra között.

Piarista gimnázium I. A.—I. B. 1:1 (0:0). Góllövők Gaszper Vilmos (I. B.), Preininger Tamás (I. A.).

Amatőrmérkőzések. — Vasárnap délelőtt, illetve délután másodosztályú amatőrbajnoki mérkőzések lesznek Debrecenben. A következő csapatok küzdenek egymással: DEAC II.—DMTE, Derecskei MOVE—DVSC II., DTE—Textil II.

Miefhoe Jogászok—Miefhoe Medikusok 3:1 (3:0). Góllövők: Fehér (2), Friedländer, illetve Reiner. A jogászok végig nagy fölényben szép győzelmet arattak a jóképességű Medikus csapat felett. Kintütek a Jogászok közül: Friedländer, Fehér J., Farkas, Krecs és Sebestyén II. A medikusok közül egyedül Kemény játékát illeti dicséret, míg a többieknél az igyekezet pótolta a tudást.

Ref. polgári vál.—Kath. gimnázium V. alsó vál. 5:3 (4:1). — Góllövők: Völgyi (1), Bek (2), Ötvös (2), Jacsó (3).

Felkérjük a Színészek—Újságírók—Drukkerek kombinált csapatának alanti játékosait, hogy vasárnap délelőtt 10 órára a vasutas pályán jelenjenek meg: Thieszen, Angyal, Bajkay, Burg, Neumann, Kormos, Bihary, Lányi, Gerő, Reményi, Dávid, Bánai, Vadas I., Tamási, Vadas II., Bencze, Friczi, Venetianer, Figa, Gergely, Szokoly, Sóllyom, Gelber.

Felhívás. Felkérem a DTE II. csapat játékosait, hogy vasárnap délelőtt fél 10 órára a nagyerdei pályán teljes számban jelenjenek meg. — Intéző.

MAGYAR CSAPATOK KÜLFÖLDÖN

Vasárnap a magyar A. válogatott Bécsben mérkőzik az osztrák együttesel. A szövetségi kapitány Vinczét tette be jobbösszekötőnek, de a szélre általános meglepetésre a kitűnő formában levő Markos helyett Rátkait állította. Rátkai a hétközi triálon gyenge formát mutatott s így valószínű, hogy sor kerül Bécsben Markos játékára is. A B. csapat Brünben játszik vasárnap és a jóképességű brünni válogatott ellen mérkőzik. Itt is szerepel egy Bocskay-játékos Palotás személyében.

TURISTASÁG

A Magyar Túrta Egyesület debreceni osztálya e hó 15-én, vasárnap kirándulást rendez a Halárra, melyre az egyesület tagjait és az érdeklődőket ezúton meghívja. Indulás Debrecenből vasárnap reggel 8.10 órákor, visszaérkezés délután 4 óra 36 perckor. Találkozás a Nagyállomás csarnokában fél 8 órákor, hogy a jegyeket együttesen lehessen idejében megváltani. Élelemről mindenki maga gondoskodik. Költség: túrista igazolvánnyal oda-vissza 80 fillér, kedvezmény nélkül 1.20 P.

AKAR EGY CSAPÁSRA GAZDAG PESTI KERESKEDŐ LENNI? Itt az alkalom! Külföldre távozás miatt eladó Budapest egyik legnagyobb évtizedek óta fennálló, óriási vevőkörű és forgalmú kézimunkaüzlete, aszur, plüssz, himzd műhellyel a legfrekvenciáltabb helyen. Nem mulassa el az érdeklődést ezen páratlan alkalom iránt, leveleket „Páratlan alkalom jellegével Rudolf Mosse hirdetőiroda Budapest, IV., Váci ucca 18. továbbít.

•SZÍNHÁZ•MOZI• •HANGVERSENY•

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

VASÁRNAP délután 3-kor: Kék Duna, (Olcsó.) — Délután 6-kor: Ella Ilbak táncestje. (Olcsó.) — Este fél 9-kor: Ady Endre.
HÉTFŐ este 8-kor: Ady Endre, (A. és premier-bérlet.)
KEDD délután fél 4-kor: Hamupipóke. (Gyermekelőadás.) — Este 8-kor: Ady Endre.
SZERDA délután 3-kor: Selmei bál. (Zóna.) — Este 8-kor: Ady Endre. (B. bérlet.)
CSÜTÖRTÖK délután 3-kor: Kék Duna, (Zóna.) — Este 8-kor: Ady Endre.
PÉNTEK este 8-kor: Ady Endre. (C. bérlet.)

JATZKÓ CIÁT PORTUGÁLIA- BAN FILMSZÉPSÉGKIRÁLYNŐ- NEK AKARJÁK MEGVÁLASZ- TANI

Érdekes levelet kapott a napokban Portugáliából Jatzkó Rezső, a Csokonai-színház karnagya. A levelet egy lisszaboni vállalkozó küldte, aki megírta, hogy Lisszabonban most pergetik a kitűnő fiatal szubrett, Jatzkó Cia néhány gyermekkoros filmjét s a képeknek óriási sikerük van a portugál mozikközönségnél. Levelében kérte Jatzkó Ciát, hogy küldjön számára egy dedikált fényképet, amellyel elindítaná őt a Portugáliában most megrendezendő film-szépségkirálynő választáson.

Ma, vasárnap a legparádésabb műsorral kedveskedik a debreceni Csokonai színház.

Délután 3-kor olcsó helyárrakkal a legnagyobb világsikert, a „Kék Duna”-t játssza el a színház a premier szereposztásában, Sóllyom-mal a főszerepben.

Délután 6 órákor Ella Ilbak, ez a világhírű eszt tancosnő fogja bemutatni a debreceni közönségnek olcsó helyárrak mellett az ő felülmulhatatlan táncművészetét. Ella Ilbak ma fogalom a táncművészet terén és a művész a debreceni közönség iránt érzett háláját akarja leróni, amikor olcsó helyárrak mellett bemutatja az ő csodálatos műsorát.

Este fél 9-kor a tegnap oly országos viszonylatban is szenzációs sikert elért „Ady Endre” színmű kerül bemutatásra rendez helyárrakkal.

Igazán csak gratulálni lehet a színháznak ezért a nagyszerűen összeállított műsorért, amelyet hisszük, hogy telt házak fognak végigtapsolni.

Szerdán délután zóna helyárrakkal Marschalkó—Liszt—M. Galánffy Ágnes legnagyobb sikert elért eredeti operettje a „Selmei bál” kerül bemutatásra. Ezúttal is felhívjuk az iskolák figyelmét erre az előadásra.

Szombat estére sikerült még egy vendégszereplésre megnyerni Jávor Palit, a Vigszínház kiváló művészt, aki az „Aranyifjú”-ban fogja a majdnem egy hétig tartó vendégszereplésének sorozatos sikereit szaporítani.

Egész héten át, minden este Nagy Dániel „Ady Endre” című színműve kerül előadásra. A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos a jegyekről előre gondoskodni. Szépvények értékesek.

A borraivalókérdés külföldön*

Írta: PAAL JÓB.

A kereskedelemügyi miniszternek az a hallatlanul okos terve, hogy hasonlóan a külföldhöz, Magyarországon is megszünteti a borraivalót és kötelezővé teszi a százalékos, soha nem remélt viharokat támasztott a szállodások, kávézók és a főpincérek körében. Az embernek mosolyogva kell elolvasni azokat az érveket, amivel egyesek, olyanok is, akik azt hirdetik magukról, hogy értenek az idegenforgalomhoz, felvonulnak a borraivaló fenntartása mellett.

Pedig: mindenki, aki csak egyetlen egyszer is járt külföldön, hazajövetelkor érzi, hogy: igazságtalan és rossz a mi borraivalórendszerünk és az idegenforgalom felé az első lépés, hogy a baksisadásnak ezt a balkáni rendszerét végre megszüntessük.

Olaszországban már évtizedek óta mincset borraivaló és Itáliának idegenforgalma akkor lendült fel, amikor a százalékos rendszert bevezették. Évekkel ezelőtt a világ egyik legelőkelőbb szállodájának, a lidoi Hotel Excelsiornak a direktora arra kért meg: „Írja ki kérem odhaza az újságokba, hogy a magyarok ne adjanak külön ajándékot a személyzetnek a százalékon kívül. Ők talán azt hiszik, hogy: a személyzet gavalléroknak terja őket, pedig ez nem igaz. Azt mondjuk rájuk, hogy: balekok!”

Az angol soha és sehol nem ad borraivalót. Megfigyeltem egyszer úriestben, hogy egy aktív angol miniszter visszakérte a tíz lírából azt az öt centet, ami neki visszajárt, mivel a számla a bárban „csak” 9 líra 95 centről szólt. Később szóba hoztam egyszer előtte az esetet és csodálkozva mondtam: „Hogyan lehet ezen eltűnődni? Mi mindenkinek annyit adunk, amennyire a munkáját értékelni, ezenfelül egy centet sem, hiszen az, akit így megajándékozunk, joggal sértődne meg!”

A százalék felosztása mindenütt rendben megy, a kiszolgáló személyzet megkapja a magáét, porás, pincér, bérszolga, szobalány, italos, pikoló, a vendéget nem érik kellemetlenségek, nem tartja a markát az egy napos szállodai tartózkodás után a távozó vendég elé egy egész hadsereg, viszont azonban, nem akad senki, aki „bliccelni” tudna. Olaszországban, a francia Rivérián, Ausztriában, a társai fürdőhelyeken mindenütt azt mond a nekem a személyzet, hogy: a százalékos rendszer bevezetése alkalmazható a vendégre egyaránt előnyös. Eleinte ők is ellene voltak az újításnak, azonban az eredmény beigazolta, hogy a félelmük alaptalan volt.

Rómában, a Piazza di San Pietron megiszom egy espressot, fizetek érte egy lírát, ebben az árban benne van a százalék is. Tíz centissimo. Leülök Pesten egy kávéházi asztalhoz, fizetek a fekéért ötven fillért, a főúrnak fizet, a kiszolgálópincérnek tizet, a ruhatárba husza, az újságos gyerekeknek tizet, a telefonosnak tizet: többet, mint a fekéért. Ez így nincsen rendjén.

Ámde a nagy vita során egy dologról megfélekednek azok, akik annyira hívei a borraivalónak: az idegen, aki társasutazás révén jön el hozzánk — és ma így jön a legtöbb idegen! — sehol sem fizet borraivalót. Ellenben a százalékos már odahaza leróta. Ha

* A magyarországi pincérek speciálisan rossz kereseti viszonyai miatt az érdekes cikk nem minden javaslatával értünk egyet. (A Szerk.)

azután valami külön fogyaszt, szintén nem ad borraivalót. Csak százalékot. Tőle elfogadják. Kérdés már most az: miért legyen hátrányos helyzetben a törzsvendég, aki mindennap felkeresi a maga kávéházát? Miért legyen kénytelen büntetést fizetni azért, mert ő nem idegen?

Külföldi hotelekben táblák figyelmeztetik a vendégeket arra, hogy: „a személyzetnek borraivalót elfogadni tilos!” És a legtöbb helyen ezt be is tartják. Aki különleges szolgáltatásra igénybe veszi a személyzetet, az meg is fizet érte. Velencében egyszer recepttel küldöttem a liftes fiút a patikába, a számlában benne volt, hogy: „comissione 2 líra” — és ezt

a megoldást természetesen tartottam. Az idegenek, akik nem csoportos utazásban jönnek el Magyarországra, mindennel nagyon meg vannak elégedve, egyesüdvül a rengeteg borraivalót kifogásolják. Én beszéltem velük. Elképedve meséltek eseteket. — Tavaly elmondta nekem egy előkelő osztrák úr, hogy Siófokon a vasúti pályaudvaron a hotel bérszolgája letette a kofferjét és nem volt hajlandó azt addig a szállóba vinni, amíg előre meg nem kapja a borraivalóját. Az egész világon ma már az a rendszer, hogy: a vendég csak azt fizeti, amiről számlát kap... Miért legyünk mi kivétel?

Egészséges idegenforgalom csak megszűnik...

akkor lesz nálunk, ha a borraivaló megszűnik...

Nem a csendőrverés, hanem idült alkoholizmus miatt lett munkaképtelen Salamon Lajos sertéskereskedő, a téglási csendőrbrutalitás áldozata

Feltűnően érdekes orvosi szakvélemény alapján pernyertes lett a kincstár a kártérítés ügyében

Este 7 óra volt, amikor 1932 december 30-án este Salamon Lajos sertéskereskedő Debrecen felé bandukolt a hóval borított országúton. Már nem is volt túlságon messze a várostól, amikor két csendőr közeledett feléje.

A csendőrök mellé értek és Salamon tisztességtudóan megemelte kalapját.

— Kicsoda maga? — kérdezte az egyik csendőr köszönés helyett.

Salamon megmondta. Abban a pillanatban hozzálépett a marconább csendőr, megragadta a karját és rákiállt:

— Te vagy az, akit keresünk! Te loptál Tégláson disznókat!

A kereskedő megdöbbsent. De mielőtt még szólanı tudott volna, a csendőr folytatta:

— Ne is tagadd! Jobb, ha bevalód, hogy te loptál!

Salamon tiltakozni próbált.

— Nem loptam... — igyekezett megmagyarázni, de tovább nem folytathatta, mert a csendőr hirtelen öklével az arcába vágott. Az ütéstől megtántorodott és elesett.

— Még most sem vallasz?! — ordított rá a csendőr.

Salamon feltápaszkodott a földről és fel akarta világosítani ártatlanságáról a csendőröket, de a hatalmas ütéstől eredő fájdalomában alig jött hang a torkán. Szinte csak fuldokolni tudott.

A csendőrök tovább faggatták. Ám a kereskedő hajthatatlan maradt. Tagadt.

Ekkor került sor a puskatusra. A két csendőr nekiesett és puskattussal agyba-főbe verték Salamon Lajost. A kereskedő már vértől borítva fetrengett a földön, amikor még mindig rugdosták és ütötték.

De akárhogy kínozták, nem vallott. Örjögő dühükben ekkor még erősebben verték a csendőrök.

És Salamon Lajos ottmaradt eszméletlenül a havas országúton.

A magyar csendőrség nagyon

sok megbecsülhetetlen szolgálatot tett már a köznek. Egyik legragyogóbb intézménye a rendfentartó hatóságoknak és bravúros teljesítményei európaszerte elismerést keltek szakkörökben. Annál inkább megdöbbsent volt a fentebbi eset, amely annakidején meglehetősen sokat foglalkoztatta a nyilvánosságot. A magyar csendőrség azonban nem tűri a foltot magán. A két megtevédt embert: Molnár Sándor csendőrtörzsmestert és Hajnal József csendőrt a hadbíróóság elé állította. S a bíróság megállapította mindkettő bűnösségét. Egyiküket másfélévi, a másikat pedig hathónapi börtönbüntetéssel sújtotta, azonkívül mindkettőt megfosztotta rangjától.

Ezért újból csak elismerés jár a katonai hatóságoknak, mert ezzel is bizonyították, hogy tüzzel-vassal igyekeznek kipusztítani a gyomot.

A két csendőr borzalmas támadása után a mentőautó vitte be a debreceni klinikára Salamon Lajost, aki ekkorára már annyi vért vesztett, hogy azonnali vérátömlesztést kellett rajta alkalmazni. Sérülései azonban oly súlyosak voltak, hogy közel két hónapig fekvő a klinikán s ezalatt két ízben hajtottak végre rajta operációt.

Amikor hazavitték Téglásra, még mindig betegen fekvő két hónapig lakásán és a községi orvos kezelte. Felépülése után — ha ugyan ezt felépülésnek lehet nevezni — olyan állapotban volt, hogy dolgozni egyáltalán nem tudott. Keresete nem volt, valósággal az éhhalál fenyegette. Nem volt mit tennie, kártérítési pert indított dr. Sonnenvirth Lajos ügyvéd útján az államkincstár ellen.

Keresetében egyelőre tíz esztendőre támasztott igényt s erre az időre 4081 pengőt követelt az államtól. Azonkívül kérte a gyógykezeléssel járó költségek megtérítését is.

A per a debreceni törvényszék

elő került, ahol K. Nagy Zoltán bíró tartott tárgyalást. Az első tárgyalásra a kincstár jogi képviselője becsatolta a klinika bizonyítványát, amely szerint Salamon Lajos idült alkoholmérgezésből eredő májzsugorodásban szenved és munkaképtelensége ennek következtében állott elő.

Az első tárgyaláson nem hozott ítéletet a bíróság, hanem elnapolta a tárgyalást azzal, hogy legközelebb kihallgatja Horváth Arthur dr. törvényszéki orvosszakértőt is. Most tartották meg ezt a tárgyalást, amelyen valóban megjelent a törvényszéki orvosszakértő. Horváth dr. megvizsgálta a kereskedőt, majd beterjesztette rendkívül érdekes véleményét.

Az orvosszakértő szerint Salamon Lajosnál tényleg fennáll az idült alkoholizmusból eredő májzsugorodás. Megállapította azonban azt is dr. Horváth, hogy a csendőrök támadása előtt ez a betegség a kereskedőt nem akadályozta meg teljesen a munkában, csupán harminc százalékig. Salamon a verés következtében százszázalékos munkaképtelen lett. Azonban...

És itt jön az orvosi vélemény legérdekesebb része.

„Salamon tényleg százszázalékos munkaképtelen lett a verés következtében — mondta az orvosszakértő —, de ez csupán nyolc hétig tartott. Igaz, hogy nyolc hét után is fennállott a százszázalékos munkaképtelenség, de ez már a májzsugorodás következménye volt. Mert Salamon a sérülésekből való felépülése után nyolc héttel amúgy is munkaképtelen lett volna teljesen, a veréstől függetlenül.”

Igy szól a törvényszéki orvosszakértő megállapítása. Salamon Lajos ügyvédje azonban nem fogadta el ezt a véleményt és kérte a törvényszéket, hogy halasszák el újból a tárgyalást és kérdezzék meg a Budapesten székelő Igazságügyi Orvosi Tanács véleményét. A bíró-

Villany viz ondulálás Hajfestés Manikur

Olesó árak! • Fővárosi munkaező • „DIVA” Hatvan ucca 6. sz.

ság azonban a kérelmet elutasította azzal az indokolással, hogy éppen elég adat áll rendelkezésére az ítélet meghozatalára.

Rövid idő múlva a bíróság ki is hirdette az ítéletet, amelyben a törvényszék részben elutasította Salamon Lajos követelését a kincstár szemből csupán 167 pengő megfizetésére kötelezte az államkincstárt. A bíróság kimondta ítéletében, hogy a törvényszéki orvosszakértő véleménye alapján csupán nyolcheti munkaképtelenséget állapított meg s erre a nyolc hétre 129 pengő kártérítésre kötelezte a kincstárt. A másik 38 pengőt pedig, mint kezelési költséget állapította meg a bíróság, tekintettel arra, hogy az egyetemi klinikán díjtalanul kezelték Salamon Lajost. Kifejtette ítéletében azt is a törvényszék, hogy a nyolc hétre sem száz, hanem hetvenszázalékos munkaképtelenséget állapított meg, amennyiben levonta azt a harmincszázalékos, ami a májzsugorodás következtében amúgy is fennállott.

REMÉNYI GYÖRGY.

Novellapályázat

1. A pályamunka tárgyát a pályázó szabadon választhatja.
2. A pályamunkát zárt borítékban, jelígs levél kíséretében kell beküldeni. A pályamunkát tartalmazó borítékra rá kell írni „Pályamunka”, a jelígs levélnek pedig a szerző teljes nevét, foglalkozását és lakáscímét kell tartalmaznia. A jelígs úgy a jelígs levélre, mint a pályamunkát tartalmazó borítékra ráírandó.
3. A pályamunkát 1934 május 1-ig kell beküldeni a Délmagyarországhoz (Szeged, Aradi ucca 8., vagy Somogyi ucca 22. Postafiók 184.).
4. A pályázaton csak olyan novellával lehet résztvenni, amely nyomtatásban nem jelent meg.
5. Pályadíjak: I. díj 100 pengő, II. díj 50 pengő, III. és IV. díj 25–25 pengő.
6. A pályamunkák közül azokat, amelyeket a szerkesztőség közlésre alkalmasnak ítél, a Délmagyarország, amelynek valamennyi pályamunka közlésére és könyvalakban való kinyomtatására elsőbbségi joga van, leközi. A pályamunkák közlése egy hónappal a pályázati határidő lejártá után kezdődik s mindaddig tart, amíg valamennyi közlésre érdemesnek ítélt pályamunka meg nem jelent. A díjat a közlések befejezése után a közönség ítéli oda, még pedig olyan módon, hogy az első díjat az a megjelent pályamunka kapja, amely a legtöbb szavazatot nyeri. A szavazatok arányában osztjuk ki a második, harmadik és negyedik díjat.
7. Szavazni az újságban közzétett szavazólapokkal lehet.
8. A Délmagyarország jogosult a pályamunkákat, függetlenül az újságban való megjelentetésétől, kötetben kiadni. A pályázókat a kötetben való megjelentetésért sem illeti meg külön tiszteletdíj.

A LEGJOBB HIRDETÉSI
ORGANUM A DEBRECENI
FÜGGETLEN UJSÁG.

ASSZONYOKNAK

Írja: H. FARKAS ILONA.

Illik, nem illik...

Egyik fővárosi napilap komoly ankét rendez az olvasók hozzászólásával arról a forradalmian korszakalkotó, égezően mai problémáról: kesztyűben vagy kesztyű nélkül? Értsd alatta — te kitűnő magyar lady, te perfekt budapesti dzsentelmén: lehűzd-e kesztyűdet a köszönésnél, vagy nem?

Egy másik ujság, amely megjelenésével csupán hetenként örvendeztetni olvasóit, tovább megy. Hosszasan oktatja ki a szerencsés len naivakat (olvasóit), hogyan is viselkedjenek bemutatkozásnál, kisujjukat milyen szögben tartásák, melyik lábbal kell pukkedlizni és figyelmezteti, hogy ékezesnél a tányéron levő hús helyet ne saját szájukat vágják el. Hölgyeim és Uraim, sajnáljuk, jobban mondvá örömmel nyugszunk bele, hogy elérkeztünk (politikusaink által régen óhajtott) olyan korszakba, ahol mindennapi gondjainknál, robotunknál, küll és belpolitikánknál, aszkéikus filozófiánknál, életünknel és szerelmünknel fontosabb, égetőbb, lángolóbb az illik és nem illik nemes problémája.

És mert elmaradni valami friss és új dologból, ugyebár, nem volna hozzánk méltó, engedjék meg, hogy az alábbi néhány sorban hozzászóljunk, jobban mondvá átnyujtsuk saját egyéni illemtanunkat.

Bár a Hortobágy mellel élünk, ahol tudvalevő, hogy a kanászok (igaz és átvitt értelemben) egyáltalán nem ritkák, az illik és nem illik kérdése nem hoz zavarba minket.

Gyermekkorunkban az édes tejecskével szívjuk magunkba azt a bölcs tanítást, hogy mindazt nem illik elkövetni, ami problémát okozhat, hogy illik-e?

Eme alapvető tétel bizonyosságul álljon itt néhány példa:

Hát, hát semmi körülmények közt nem illik minket azzal kínózni, amióta a daliás vendégművész Debrecenben szerepel, hogy ismerjük-e, mit tudunk róla, hol lakik, hányas cipőt visel, ki a szeretője, mi a vallása, azaz zsidó-e vagy keresztény? És ha netalán tán ismerjük, feltétlenül mutassuk be.

Nem illik írónak, festőművészeknek, futballistáknak és tanársegédeknek lila levélpapíron könnyel és parfümmel áztatott levelet írni a következő tartalommal:

„Uram, ezt a néhány szál ibolyát küldöm Önnek, kedvenc virágomat, fogadja szívesen. Fényképét, amit fantaszikus kalandok és pénzaldozatok után szereztem meg, mint drága amulettet őrzöm, hol a retikulomban, hol a szívem fölött. 20 éves vagyok, karcsú, fekete leány (23 éves vagyok, Greta Garbohoz hasonló), szőke asszony, kis molettségem és turbékoló tokám eddig mindenkinek tetszett). Nosztalgias vágyakozással az élethez, a szépséghez és nem bírom tovább; Magához, Hozzá, Te édes! Tegnap este megint azzal az utálatos Bájjfy Mirával mentél. Én nem bánom, de belehalok. Bájjfy Mira időtlen idők óta tizenhat éves, ezt nem azért mondom, mintha én nem lennék szolidáris a riválisommal,

de azért, mert a Hozzá való lángolásom kötelez. Sírógörcsöket kapok, zsebkendőt szakítok és az öreg Freud elájulna, szegény, ha az álmaimat elmesélném neki. Nincs egy ép váza, tányér, vagy pohár fehér kis leányszobámban (parfümös lila nappalimban), mert mind a földhöz csapkodtam. És ez mind Te miatt ad van! Te rossz! Te kegyetlen, Te sötét, Te neuraszténias! Gyűlöllek, imádlak és meghalok érted...”

Határozottan nem illik 500 pengős tavaszi toletben korzózni vasárnap délben, amikor az egész jól értesült Debrecen pontosan tudja a kedves papáról (az igen tisztelt férjről), hogy havi 225 pengő fizetés van Fizetésektelen és Társa cégnél.

Ne mondd legjobb barátódnak egymásután ötször: édes, vedd le a kalapodat, — ha barátódnál inkább belehal a szűk kalapszorításba, de nem veti le, mondván: a multkor pár napig Pesten volt és látta egy este a Ritzben Hatvány Lilit, Hatvány Lili pedig csak tudja, mert ő egy mondain és ő sem vette le.

Nem illik legjobb barátódn tavaszi ruhakölteményét vonalról-vonalra lemintázni, háta mögött undokokat mondani, szemben agyba-főbe dicsérni és közben arra gondolni, hogy e hűvös nő sürgősen ki kell fosztani... — férje édes pofa, jó lesz elhódítani.

Nem kell naponta huszonnégy óráig irodalminak lenni, rossz kiejtéssel állandóan franciául üvöltöni Bandelairét és azt mondani rá: imádom, édes, angyali. Ady Endre, mi, új generáció, már rajta nevelődünk és mit tehetünk róla, ha elavult már. Einsteint kívülről tudom, Márai a kedvencem, de nőiről őrizzen az Isten, mind tehetségtelen, ahány van. Viszon: Molnár, a monoklija és az ősz hajá, egészen az — esetem.

Nem illik helyesíráshibával írni háztartáskönyvet, gyerekeknek igazolványt mulasztott óráról, szerelmes levelet, szabónőnek adósságot odázó báj-sorokat. És uána ártatlanul hivatkozni arra, hogy én csak egy kis kolibri vagyok a jó Isten rózsáskertjében, gyenge tehetetlen nő és oly nehéz a helyesírás és oly nehéz az egyszerűség!

Uccán nem illik hangosan kérdezni: „Jaj ki volt ez a spanyolos arcú, csinos fiú, aki köszönt neked?” Az embert érhetik meglepetések. — Mit szólsz hozzá, ha azt felelem: „Ez? A valesi herceg öccsének legjobb barátja, de igenis, így van, csak ne csodálkozz, jó pofa és édes fiú, régi imádom, csak azért jött Londonból egyenesen repülőgépen a debreceni Piac uccára, hogy itt fel-alá sétáljon és ha találkozik velem ismeretlenül, áhítatosan megemelje kalapját.”

Kérdezősködni egyáltalán nem illik: „Igaz, hogy az urad megcsal? Igaz, hogy halálosan szereted? Igaz, hogy fölötted az uccán otthagytál és rád sem néz többé? Igaz, hogy sógorod házassági ajánlatot tett neked és válik mostohatestvéreddől? Igaz, hogy nagybátyád amerikai cipőgombkirály? Igaz, hogy havonta új cipő-

gombokat kapsz tőle?”

Nem illik ellenségeid és jóbarátóid életéről, fehérceműjéről és lüddőszobájáról elbocsátó háztartási alkalmazottaikat kikérdezni. Információ mindig hibás lesz.

Nem illik hajnalban körtelefonálást tartani és kéjjel leadni az összes legújabb plejyákat — (ráérsz később is).

Ne tarts gyásznapot, ha kedvenc barátódnak sikerült valami és ne kárörvendezz tilokban, ha valami baj éri. — (Nem illik.)

Orrod ne tartsd túlmagasan, mert neveséges. Könnyen eleshetsz és ezzel bizonyítod, hogy előkelőség nem ősrégi.

Nem illik megfeledezni arról, hogy nem vagy Kleopátra, másolata sem, uánzata esetleg. De neked semmiesetre sem illik a Nilus királynőjének a mondása, hogy: „Illik, ami ízlik”. Mert 1934-ben rendszerint nem illik.

Szabó M. László női divatterme
Szent Anna ucca 5. sz.

Párisi levelezőlap

A avaszi modelleket általában az egyszerűség jellemzi. Férfi fazonu szövet kosztümökkel ellentétben, ötleletes franciás kosztüm az uccai viselet. Sima ruha, érdekes sállal, gallérral, csatokokkal vagy gombokkal díszítve. A hozzá artozó kabát egészen rövid, háromnegyedes, vagy a ruha hosszát eltakaró lehet. Rövid kis kepeket gyakran látnak.

A kalap, cipő, retikül és kesztyű mindig teljes összhangban van a ruhával. Viszon: a ruha és kabát legöbnyire ugyanazon szín két árnyalat. Sötétebb színből készül a ruha, világosabb a kabát, vagy fordítva. Az anyagok puhák, gyapjú és pamu: uccára, imprimék délutánra, estére lamé és szatin.

Nyáron délelőtre kockás csíkos petyes mintájú anyagok egyszínű kabáttal.

Divatszín a beige, barna minden árnyalata, a kék, a szürke és uccára az egyszínű fekete franciás ruha kevés fehér dísszel.

TELEP

Itt büszke házak nincsenek
S redőny az ablakok felett...

Álmodnak a fák ágai —
S oly hivogatón tárja ki

Csöpp szárnyait a sok fehér
Ház — és ha erre jár a szél

Egy halk-szavú kis dalt dalol...
Egy Leány lopva kihajol

Az álmodó szárnyak mögöl
S a kicsi dálnak úgy örül,

E kicsi dálnak — úgy örül...
NAGY FERENC

Lakót szeretne házába

Hirdessen a Független Ujságban. A hirdetés biztosan meghozza a régen üresen levő lakásba a lakót.

Tiszóntúli Közgazdaság

Eszrevételek a szikszói agrárius gyűlésről

Irta: VASS JÁNOS (Nagymágócs)

Szikszón az agrárius szövetség kitűzte a jólét zászlóját, amelynek gyökere a földművelés. Feladatát fogadta az általános jólét előmozdítását.

Önkéntelenül elébeem tolu a kérdés; mi hozta létre az általános nyomorúságot? Több, mint egy évtizede hangoztatják, hogy a háború. Ez aligha lehet így, közvetlenül igaz, mert azokban az országokban is kiütött a gazdasági nyomorúság, ahol nem volt háború. Tisztán megfigyelhető, hogy mindazokban az államokban, ahol a gazdasági elv az uralkodó és a jogrendszer a római jogon alapult, Ebből azt látom, hogy nem közvetlenül a háború, hanem hamis közgazdasági tanok és hamis jogrendszer hozta létre a gazdasági bajokat is, meg a háborút is.

A tiszteletreméltó társaság, amely a gazdasági jólétet tűzte ki feladatául, hajlandó beható vizsgálat alá venni az okokat, hogy az okozatot elhárítsa. Azt hiszem, hogy az a rendszer, amely kiváltotta az általános nyomorúságot; soha sem lesz képes az eddig használt módszerekkel a bajokat meggyógyítani. Új elvekre, új jogszabályokra, a régi téves tanok kiküszöbölésére van szükségünk.

Hogy példával éljek: sarkalatos tévedése a régi közgazdasági tudomány az, hogy csupán csak arany lehet a papírpénz fedezete. Ezért nincs pénz. Mert ha a pénz lényekét vizsgáljuk, a pénz fizetési ígéret és csereszóköz. A papírpénz pedig olyan fizetési ígéret, amelynek számbelileg kifejezett értéke áruval van fedezve. Áru az arany is. Egy gramm arany többet ér a régi elmélet alapján, mint a egész ország buzatermése, mert amaz papírpénz kibocsátásának lehet az alapja, de az egész ország buzatermése sem lehet papírpénz fedezete. Nem szörnyű tévedés ez? Nem ott van-e a kérdés lényege, hogy a papírpénz fedezete beváltható legyen? Nem ott van-e a tévedés, hogy eddig nem gondoskodtak a papírpénz visszafizetéséről? Nem végzetes szűk látókörűség-e annak a feltevése, hogy a visszafizetést egyedül csak az aranyfedezet biztosíthatja?

A jogrendszer tévedését magunkon tapasztaltuk, mert alacsony terményárak idején ugyanannyi aranyértéket tartozunk fizetni, mint drága terményárak idején vállaltunk. Nyilvánvaló, hogy az eltolódás egyedül az adós terhére történik, a művelt világ azon jogszabálya alapján, hogy ugyanannyit tartozik visszafizetni az adós, mint amennyit kapott.

A kevés pénz okát ismerve, felmerül a szükség annak is, hogy a hitelezők és az adósok viszonya általánosan legáltalabb is úgy szabályoztassék, hogy az értéknullamást mindkét szerződő fél viselje.

Kimondhatatlanul korlátozza a termelést a forgalom hiánya is. Ki törődött eddig a forgalmi akadályokkal? Egyik kiváló közgazdászunk szerint 118 féle közteher és adó korlátozza a forgalmat. Bátorodom hozzátenni, hogy minden város vámkapuja, tehát országunkban sok vámkapu is korlátozza a belforgalmat. Hát még azonkívül a sok kereskedelmi és ipari kiváltság?

Nem szabad árulni a kenyérünket. Nem szabad árulni a borunkat. Nem szabad feldolgozva eladni a termelt húsrunkat, Sereg a száma annak, hogy mit nem szabad. Ellenkezőleg tömegtelen a száma, ami bennünket terhel. A terhek sokasága pedig megbénítja termelőképességünket.

Az adóssági terhek rendezésénél nincsenek tekintettel arra, hogy mit bír el a földi és más birtokos személy. A hitel

terén ma sincs elválasztva a dologi teher a személyi teherrel.

A pénzügyminiszter által pipáló gazdáknak nevezett földműves leltárának összeállításánál is megkülönbözteti a személyi és dologi terheket. Az 1927. évi XXXV. t.-c. megkülönbözteti már a telekadósságokat a személyes adósságtól, de ez a gyakorlatban csak elérhetetlen eszmény.

Nem ismerik el azt, hogy a fa sem termi örökké a gyümölcsöt: amikor betöltötte hivatását, nem terem többé. Azt tanítja a régi jogelv, hogy a tőkének gyümölcse a kamat. Ennek úgy is kell lenni, de gyümölcsöt sem teremhet örökké: Más szóval, a kamat szertelenségét szabályozni kívánjuk. Ohajtjuk kimondani, hogy senkise fizessen vissza többet, mint amennyit kapott. Ha még hozzávesszük is a kamatok kamatait, még akkor se haladhassa meg a felvett érték kétszeresét.

Hej, de sokan fizettünk már sokkal

többet, mint ami kölcsönt felvettünk és mégis több a tartozásunk, mint volt!

A szikszói földművesek tömege súlyos gondokkal terhelve, új remények hitében seregett össze. Sok vitéz magyar szemében láttam könnyet csillogni, helyzetének felismerésekor.

Új Messiást vár az ország népe. Ez nem lehet egy ember, mert az az ember, aki mindenre képes volna, az csak az Isten fia lehet. Az azonban lehetséges, hogy a társadalomban az egyik ember az egyikben, a másik a másikban legyen tudós. A jogtudósok feladata a jogi tévedések felkutatása. A közigazgatás a forgalmi akadályok elhárítása. Az iparé a termények feldolgozása, a kereskedelem a forgalombahozatala. Végül a törvényhozó testületé a helyes, új törvények meghozatala.

Az Agrárius Szövetség minden tagja vállalja, hogy ki-ki megteszi kötelességét a nemzet jólétének előmozdítására, melynek gyökere a földművelés.

MEGSZÜNT IPAROK

A múlt héten az elsőfokú iparhatóság a következőket törölte lajstromából:

Bagdi Antalné manikűr, Nagy Endre korcsmáros, Juhász Sándorné kifőzés, Varga János egyfogató bérkocsi, Polgár Györgyné korcsmáros, Várkonyi András fazekas árukkal való kereskedés, Berényi Sándor vendéglő, szálloda, özv. Bajomi Józsefné tűzifa és szén kiskereskedés, mechanikai favágás, Ogrinciu Tivadarné korcsmáros, Harsányi Sándorné kifőzés, Balázs Gábor hentes és mészáros, Botos Lajosné korcsmáros, Szabó Dezsóné szatócs, Juhász Miklós szatócs, özv. Gombos Ferencné gyümölcs, déligyümölcs kiskereskedés, Sántha Imre Gábor sajt, vaj, tejtermék és szatócsárú kiskereskedés, Schmidt Endre hangszer és zongora kölcsönzés, Dézsi Lajosné szatócs, Bónis Sámuel jégszóda és mosópor készítés, Laczi Veronka gyümölcs, főzelék, tejtermék kiskereskedés, ifj. Fekete Ferenc hentes és mészáros, Madar Istvánné szatócs, Weisz Margit zsiabáros, Vindiger Béla korcsmáros, özv. Skultéti Gyuláné nőiszabó, Kaszás Józsefné fuvaros, Moskovits Adolf bazárárú, Reiszmann Gyuláné szatócs, Kórisz Antalné tejtermék, tojás, gyümölcs kiskereskedés, Kutron Imre péksütemény kereskedés, Papp József hentes és mészáros, Fohn Márton burgonyakereskedés, Ungár Dezső ékszer kicsinybeni vétele és eladása, Sóvágó Csuka Sándor sütő, Barta Gyula épület és mulakatos, Mészáros Mihály csizmadia, Kondorosi Jánosné kávémérés, Papp Márton férfiszabó, Nagy Istvánné zöldség, gyümölcs, déligyümölcs, baromfi kiskereskedés, Klein Armin használt butorok kereskedése, Klein Armin asztalos, özv. Pénzes Ferencné sz. Katona Eszter zsiabáros, Weisz József férfiszabó, Ménes Istvánné kávé- és étel árusítás, Füstös Mihály és társai férfiszabó iparosok ter-

melő társulata cég alatt ü. v. mellett férfi szabó.

ÚJ IPAROSOK ÉS KERESKEDŐK

A múlt héten az elsőfokú iparhatóság a következőket vette fel lajstromába: Longauer István lakatos, Szabó József kisebb kőműves, Milosch Mártonné baromfi, gyümölcs és déligyümölcs kiskereskedés, Nádházy Lajosné szatócs, Pongor Gyula kisebb ács, Varga Lajos egyfogató bérkocsi, Polgár György és Polgár Györgyné közkereseti társaságban vendéglő, Rác István férfi és nőifodrász, Hegedüs Antal zöldség, főzelék, burgonyakereskedő, Dávid Salamon szatócs, Lámor Béla kenyér, péksütemény, levestészta és debreceni perec kiskereskedés, Róth Ernő posztó, bélés és konfekció áru kereskedés, Kiss Gábor liszt-kiskereskedés, Klein Jenő és Klein Lajos közkereseti társaságban férfiszabó, ifj. Illés János tűzifa kiskereskedés, Fögel Andor fehérmű készítés, Bujdosó István fuvaros, Tóth Ferencné szatócs Parkas Áron mezőgazdasági termény és nyers gyümölcskiskereskedés, Pával István hentes és mészáros, Kiss Kálmán asztalosmester, Fodor István szatócs, Kovács Antalné tejtermék kiskereskedés, Csapó Lászlóné szatócs, Cserei Kamilla szatócs, Nagy Endréné korcsmai, Löbl Linka koporsókiskereskedés, Kaufmann Etel kávémérés és kifőzés, iKss Ferenc festék és háztartási cikk kiskereskedés, özv. Komáromi Józsefné fodrászati, kozmetikai és pipere cikk árusítás, Végh Mihályné szatócs, Ladányi Lajos gyümölcs, déligyümölcs, tojás, baromfi, tej és tejtermék kiskereskedés, Péntek Sándor sertés és marhahélszervé szurka kiskereskedés, Gottlieb Jenőné rőfös, rövidárú, női és férfi konfekció kiskereskedés, Vértesi

Bükk, tölgy, akác, vargafa

szükségletét hasábban és aprítva alacsonai, egercehi, ózdi szene: pontosan mérlegelve, házhoz szállítva legolcsóbban

PROHÁSZKA és TARSÁ üzleteiben Bethlen u. 44. ☛☛☛ Eötvös u. 18. Telefon 11-61.

szerezhető be. — Aprított akácfa házhoz szállítva 280 fillér mázsánként.

Lajos természetes jég kiskereskedés, Kohn Miksa szivizgyártó, Bajomi Miklós mechanikai favágó, tűzifa és szennagykereskedő, Szendrei Sándor kőművesmester, Löwi Lajos szatócs, Nagy Kálmánné fuvarozás, Plajer Ferencné baromfi, tojás és gyümölcs kiskereskedés, Kovács Pál tűzelőanyag kiskereskedés, mezőgazdasági termények, burgonya, gyümölcs és főzelékféle kiskereskedés, Horváth Istvánné gyümölcs, déligyümölcs, sültgesztenye és virág kiskereskedés, özv. Elek Antalné szatócs, gyümölcs, déligyümölcs, cukorka, pattogó, napraforgó, péksütemény, kenyér és újság kiskereskedés, Feuer A. Endre fűszer és vegyeskereskedés, Hajnal Péter szemes- és szálastakarmány kiskereskedés, Weisz Lajos fehérmű készítés, dr. Szentpály Kálmán tűzifa és épületfa kiskereskedés, Suba János hentes és mészáros, Murza Bertalan cipész, Selmezi Jenő korcsma, Molnár László termény és takarmány kiskereskedés, özv. Leitner Sándorné sajt, vaj, tejtermék kiskereskedés és szatócs, Egeressi Gyula illatszer, kötszer, kozmetikai cikk kiskereskedés, Losonczy Józsefné szatócs, Mike Róza nőifodrász, Kovács József szatócs, Grünblatt Herman rőfös, rövidárú, kötött, szövött és munkásfehérmű és előrajzolt kézimunka kiskereskedés, Debreceni Kereskedelmi Szövetkezet pótkávé és árpakávé készítés, Horváth Miklósné zöldség, hagyma, burgonya, gyümölcs, baromfi és tojás kiskereskedés, Veres István szatócs, Bagi Mihály szatócs, Jenei Imre cipész, Schenkengel Imre műszerész, Varga Sándorné szatócs, Strasser Márk tűzifa és szén kiskereskedés, Kiamil Hatid gyümölcs, cukorka, burgonya és baromfi kiskereskedés, Krausz Mór cipő kiskereskedés, Babják József férfi és női fodrász, Agárdi Imre cipész, Balogh István szatócs, Dávid Mór rőfös- és rövid, kötött és bazárárú kiskereskedés.

Gázfűző bemutató

A Világítási Vállalat által minden hóban megtartott gázfűzési bemutató és oktató előadás folyó hó 18-án, szerdán délután 5 órakor lesz a Világítási Vállalat önképzőköri helyiségében (Piac u. 36. A volt főposta épület telefon központja). Felhívjuk az érdeklődők figyelmét annál is inkább, mert ezen bemutatón szakzerű felvilágosítást nyerhetnek és meg is győződhetnek arról, miképpen lehet a gázzal takarékosan sütni, főzni.

HIRDETMÉNY

Értesítem Debrecen sz. kir. város jószágértartó és tarka tenyésztő állatot nevelő gazdáit, hogy a Füzfacsozházi és Köntösgáti csordák tehenei részére szükséges bikák megtekintését f. évi április hó 17-én, kedden délelőtt fél 9 órakor tartom meg.

Akinek 2-3 éves fajtisza, tarka, kifogástalan minőségű bikája van eladó, az a fenti időre állítsa ki bikáját a Baromvásártér mérlegháza elé.

Debrecen, 1934. április hó 13.
Gazdasági Tanácsnok.

FASOR SZANATORIUM

BUDAPEST VII. KER. VILMA KIRÁLYNŐ UT 9. TELEFÓN 31-5-26.

Sebészet, belgyógyászat, szülészeti, nőgyógyászat, ideggyógyászat, Olcsóbb, mint bármely klinika vagy kórház különszobája.

Napi ellátási díj 10 pengőtdl.

Kórházi pauszálárak idegbetegek esetében, továbbá szüléseknél.

A divatos nő

tavaszi kosztümjét, kompléjét, délelőtti, délutáni és estélyi ruháját, köpenyét **BUDAPESTEN** rendelni a

VÉKEY-SZALONBAN
IV. Petőfi Sándor uccá 14.
Legújabb párizsi modellek. —
Állandó divatbemutató.

**Ma, vasárnap zárul
Pataki Sándor kiállítása**

Debrecen szépért lelkesedő, művészetet szerető közönsége bizonyosan sajnálattal veszi tudomásul, hogy a kiváló erdélyi magyar mesternek, Pataki Sándornak kiállítása, amelyet a Déri-múzeumban rendezett, ma, vasárnap este zárul. Az a rövid idő, amelyet Pataki Sándor akvarelljeivel Debrecenben töltött, elég volt arra, hogy a közönség megszeresse a művészt, értékelje kivételes nagy tehetségét és e tehetség gyönyörű alkotásait. De ez idő nem volt elég arra — de hiszen semmi idő sem lenne elég —, hogy beteljék e művészet élvezetével, a képek szépségeivel, gyönyörűségeivel. Mert azokkal betelni sohasem lehet, azok mindig új szépségeket árannak föl és adnak a szemlélőnek, a színek lelkessége, pája és finomsága új és új örömeiket idéznek föl, a lélek olyan élvezetét adják, amelyeket sohasem lehet elfelejteni és minden megtekintésre új és új érzéseket elevenítenek meg. Ezért sajnos, hogy a képművészet már zárul s a művész megmaradt képeit — mert hiszen sok vétel folytán mégis csak Debrecenben marad — elviszi tovább, hogy máshol is sikereket arasson azokkal, máshol is gyönyörködtessen. Eltávoznak hát a székely, az erdélyi, a marosmenti tájak, emberek, életek képei a maguk sajátos, kedves, pompázó színeikkel, azzal a

meleg tónussal, amely a mi szívünkben is visszhangos meleget tudót gyújtani.

Pataki Sándor debreceni kiállításával a legszebb művészi sikereket érte el és a debreceni közönség szeretettel gazdagabban térhet vissza Erdélybe. Ha újabb kollekciójával ismét rá kelve, megint Debrecenbe jön, itt már régi szerető ismerősökre, megértő művészbáratokra fog találkozni.

A kiállítás — mint mondtuk — ma, vasárnap délután zárul.

Égszakadás, földindulás a Téglavetőben egy kedélybeteg gúnár és 2 pengő 50 fillér miatt

Rémregénybe illő bonyodalmak középpontja lett és hajmeresztő kalandokon esett keresztül egy ártatlan gúnár. A szóbanforgó háziállat körül egyébként néhány téglavetőbeli lakost is törvényes meredélyekre sodort az események tragikus szele. A bonyodalmas gúnár-ügy a baromfi-piacon kezdődött és néhány eseménydús állomáson keresztül egyelőre a járásbírói berkeken át az ügyészségen fog megállapodni.

Csatári Imréné téglavetői lakos nem is sejtette micsoda szörnyű kavarodás fog még támadni abból, hogy ő egyszerűen megvásárolt 4 darab libát Szabó Jánosné Targoncás uccai fuvarosnétól. A liba-quartett egyik tagja a gúnár a vásárláskor már kedélybetegnek látszott. Csatáriné azonban még ekkor nem gondolt semmi rosszra. Mindössze 1 pengő fogott le a 19 pengős vételből, de kijelentette, hogyha a gúnár visszanyeri egészségét ezt is ki fogja fizetni. Szabóné bele is egyezett a javaslatba és a libák a töprengő gúnárral együtt gazdát cseréltek. A gúnár pedig javulni kezdett Csatárinénál. Néhány hét múlva már gágogott is. Új gazd-

asszonya erre elvitte Szabónéhoz az 1 pengő életbiztosítékot. Szabó Jánosné kedélye azonban nem vidámult meg a várt pengő láttára. Zord arcot vágott. Tömören nyilatkozott a gúnárvélel óta beállott óriási libaáremelkedésről és bánatpénzül még 2 pengő 50 fillért követelt. Csatáriné letette a 1 pengőt, visszautasította a követelést és eltávozott. Nem is sejtette Szabóné sötét terveit, aki ez alatt már tanácsot ült kebelbarátnőjével, Gondá Jánosnéval. A tanácskozásból az lett, hogy a két kebelbarátnő másnap megjelent Csatárinénál s felszólították, miszerint azonnal szurjon le kettőtvenet, mert ha nem, soha sem látja többé az immár vidámkedvű lett gúnárt. Azt ugyanis elviszik irgalmatlanul s még a tetejébe némi kis ütlegelés is lesz. Csatáriné hősiiesen nemet mondott. A tagadó válasz után pár perc telt el, midőn Csatáriné a következő két tényt konstata-
ta:

Elsősorban azt, hogy a gúnárt elvitték, másodsor, hogy a beígért ütlegelés, amennyiben érzései nem csálnak megtörtént, továbbá azt is megállapította, hogy még mindig ütök s

az ü legelőben Gondánéra ismer. — Egyszóval se pengő se liba.

A póruljárt Csatáriné erre a csendőrséghez fordult oltalomért. A csendőrök kinyomozták a gúnár hollétét és így a zaklatott életű háziszárnyas újra visszakért Csatárinéhez. A két heves taglejtésű amazon ellen pedig megindult az eljárás. — Idézet kapta a járásbíróra, ahol meg is jelent a két temperamentumos hölgy.

Méltatlankodva kijelentették, hogy soha még rossz szót sem szoltak Csatárinéhez és felháborodva utasították el a vádat.

Felháborodásukat azonban megdöbbenés és általános lehangoltság váltotta fel. A járásbíró ugyanis beletekintett a szövevényes liba-ügy aktáiba és elrendelte, hogy azokat tegyék át az ügyészségre. Itt ugyanis a könnyű testi sértésen kívül még körülbelül zsarolás is fog fenn, nem is szólván a fenyegetésekről, tömör tényállításokról, pajkos ajánlatokról és felemelő jelzőkről, melyeket a két vádlót használt a gúnár elhurcolása alkalmával.

A két gúnárszöktető asszonyosság könnyekre fakadt. Ezt már mégsem gondolták.

Gondáné sikongatva kijelentette, hogyha az igazság ki nem derül, ott helyben fel fogja magát akasztani,

PANASZA VAN A LAPRA?

Kérjük tudassa ezt velünk. Jónak tartja az újságot? Kérjük tudassa ezt — mással, aki még nem olvasója lapunknak!

A POLIP

BÜNYÜGYI REGÉNY A KÉMEK VILÁGABÓL
Írta: Stephen William White — Vécsey Leo fordítása

(61)

Az igazgató hirtelen sápadt lett, mint a fal. Szinte komikus buzgósággal, valóságos hajlongva nyujtotta oda a szivarosdobozt az őrnagynak.

— Parancsoljon... parancsoljon őrnagy úr!... Dehát nem értem honnan?

— Az mellékes, vezérigazgató úr! Ismétlem: megéri önnek ezt a csékelyke áldozatot a világháború? Ne kénytelen se örülnie, sem szédelgőnek, de bizony mondom, hogy itt tartom a két kezemben a világháború szárait... Nem, ne adjon most feleletet, vezérigazgató úr, gondolkodjon ajánlatom felett néhány napig, figyelje az eseményeket időközben és három nap múltán megkapja tőlem az értesítést a kövekező tárgyalási napról, amelyen valószínűleg érdekes ismerősöket fog találni. Ajánlom magamat.

... Öt nappal később London egyik előkelő szállójának különtermében tizenkét személyes vacsorához terfettek. A vacsorát Dansky őrnagy rendezte meg, olyan fényűző keretek között, ami még az előkelő, nagyúri külsőségekhez szokott helyiségben is feltűnő volt. Éjjeli tíz órára hirdették a vacsora kezdetét s maga a házigazda, Dansky őrnagy pontban tíz óra előtt öt perccel lépett be a terembe,

egy ravaszarcú főpap és Sidi el Szalam, a kalmuk szolga kíséretében. A néger inas, a további parancsokra várva, az ajtó mellett helyezkedett el, míg a két úr végső szemlélet tartott a terített asztal csillogó szerszámai felett. Mindent rendben találhattak — a szálló igazgatósága valóban kitért magáért — mert csakhamar abbahagyták a vizsgálódást és félreültek a sarokba, bizalmas, suttogó hangon folyó beszélgetésre.

— Minden a legnagyobb rendben van — jelentette a főpap. — Elvégeztem az összes megbízatásokat, a talaj végkép elő van készítve.

— Az ügynökök megkapták az utasítást?

— Valamennyi. Minden úgy fog menni, mint a karikacsapás.

— A tőzsdén?

— Most csend van! Vihar előtti, vérszótól nagy csend.

— Rendben van! Most ide figyeljen, kardinális!

Az őrnagy, aki eddig parancsoló, kissé érdes, bár tompított hangon folytatta a párbeszédet, hirtelen egészen suttogóra fogta a hangját. Hiába fülelt az egyik felszolgáló pincér, sápadtarcú, csinosképű, apró emberke, akinek száját kiálló fogai groteszkül eléktelenítették, egyetlen hangot sem

tudott elfogni a beszélgetés további részéből.

Megérkezett az első vendég: Turner, a híres zsupori löszgyáros, a Balkán és Ázsia hadiszállítója, kiről valóságos legendák voltak forgalomban, mennyire fogához veri a garast. Kur a fejbiccentéssel üdvözölte az őrnagyot és társát, kik néma meghajlással fogadták a köszöntést, aztán körüljárta az asztalt, ócska orrcsipe ője mögül apróra szemügyre vett mindent, végül odafordult a nagyfogú pincérhez:

— Mondja, barátom, kinek a számlájára megy ez a... főrangú lakoma?

A pincér megnyugtató válaszára azután megkereste helyét az arany-szegélyű névkártyákkal ellátott terítékek között és letelepedett. Kezébe vette a címeres menükarttyát és elmerült annak tanulmányozásába.

Tíz óra felé egymásután érkeztek a meghívottak. Megjött a két Degray fivér, Paul és Iván, a francia állam legnagyobb ágyúgyárának képviselői, továbbá Andreas úr, üzletvezetőjével, Delaqua Frigyes főmérnökkel. Utolsónak egy háromtagú társaság érkezett: Hunter elnök, a németországi hadihajógyárak vezére, Hackenselm Tom, az amerikai hadiszertész bizalmi embere, a „Vérestorkú Tommy”, ahogy az amerikai humor becézte s végül Luigo di Rimini, az olaszországi löszgyár tulajdonosa. Az urak egyike-másika bizalmasan üdvözölte Dansky őrnagyot, ki a házigazda lekötélező udvariasságával, kifogástalan eleganciával fogadta vendégeit, bár szája szélén állandóan valami gunyos mosoly játszadozott.

A csufolkodó gunyolódásra volt itt

alkalom bőven, olyan mulatságos volt a meghívottak e furcsa felvonulása. Szemmeláthatóan egyik vendég sem tudott a másik érkezéséről és ezeket az embereket érthetően egy-egy világválaszotta el egymástól. Az utóbbi hónapok eseményei kiélezték a helyzetet a szembenálló államok között, lázas fegyverkezés, hadikészülődés folyt világszerte, ezek a hadiszállítók pedig egytől-egyig kormányaik bizalmiemberei voltak. Bár tagadhatatlan, hogy egész sereg dologban közősek voltak az érdekeik, mégis ilyen nyíltan nem akartak leülni tanácskozni és kedélyes megbeszélést folytatni a fehér asztal mellé.

Ahogy egymásután érkeztek a vendégek, sorra mindegyikük arcán visszaükrözött az a változás kényelmetlen meglepetés, amit a többiek megpillantása okozott. Sokan nyomban vissza akartak fordulni, amint az ellenfélként szembenálló állam löszszállítóját meglátták, de Dansky őrnagy ügyes taktikázása, Kadabra kardinális finom diplomata fogásai hamarosan leszerelték a rejtőző ellenfeleket. Az asztalszomszédok csoportosítása az arany-szegélyű névjegykártyákkal oly ügyesen, szinte művésziességgel épült fel, hogy sehol sem kerültek szomszédoságha, vagy szemköztülésbe engesztelhetetlen ellenségek — úgy, hogy nagynehezen mégis elhelyezkedtek a meghívottak. Maga Dansky őrnagy, ki az asztalfőn, a főhelyet foglalta el, úgy uralkodott az asztal felett, mint az állatszeliadó a pillanása elől meghunyászkodó, dühös vadak felett.

(Folytatjuk.)

Villany és víz ondulálás

legmodernebb gépekkel,
mérésre készített ábrák alapján készült

Kolozsváry

hőelvezető-szalonn
Dégenfeld-tér 2. szám.

Még Szabóné szívszaggató zokogással azt mondta, hogy nem követi ugyan barátját, példáját, de valószínűleg azt, hogy Csátrínét az ura rakta meg s ők most zordon bosszú-tervének fognak áldozatul esni.

Mindkét kitörés nagy megdöbbenést keltett. Egyrészt, mert a tárgyalóteremben nincs szeg, másrészt mivel Csátríné ura évek óta súlyos beteg, járnai is alig tud.

A két asszonyság aztán kivonult, Csátríné szintén hazament, az iratok pedig áttekintés alá kerültek. Gondáné még megjárhatja, ha a törvényszéki tárgyalóterem fala szegdedebb, mint a járásbírósi falak és betartja az ígérést.

Sz. M. J.

MEGHIVÁS. A DEBRECENI — NAGYVÁRADI HELYI ÉRDEKŰ VASÚT RÉSZ- VÉNYTÁRSASÁG

részvényesei az

1934. évi május hó 8-án délután
fél 1 órakor

Debrecenben, a városházán tartandó
évi rendes közgyűlésére
ezennel meghivatnak.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzleti évről és az 1933. évi zárszámadások előterjesztése.
2. A felügyelőbizottság jelentése az igazgatóság zárszámadásáról és a tiszta jövedelem hovatfordítását tárgyazó indítványról.
3. Határozathozatal a fenti tárgyakban és a tiszta jövedelem hovatfordítása tárgyában, továbbá az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
4. A végrehajtóbizottság tiszteletdíjának megállapítása.
5. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság esetleges kiegészítése.

Budapest, 1934. április hó.

Az Igazgatóság.

Minden egyes részvény egy-egy szavazatra jogosít. Az alapszabályok 15. §-a értelmében a szavazati jog csak azon esetben gyakorolható, ha a részvényesek részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál, Budapest, V. gróf Tisza István u. 2., legkésőbb 3 nappal a közgyűlés előtt letétmentézték. Ezen kötelezettség alól csupán a fenti §-ban említett hatóságok vannak felmentve.

Mérleg-számla.

Vagyoni: A vasút építési és felszerelési költségei, illetőleg az ezek helyébe lépő állami megváltási évjáradék tőkeértéke 4.933.728.— P. Adósságok 57.074.56 P. összesen 4.990.802.56 P. — Teher: Alaptőke 4.933.728.— P. Hitelezők 4.890.90 P. Nyereség mint egyenleg 52.183.66 P. — Összesen 4.990.802.56 P.

Nyereség- és veszteségszámla.

Terhek: Igazgatási költségek 17.862.72 P. Közterhek 10.284.51 P. Folyószámla-kamatok 802.33 P. Nyereség mint egyenleg 52.183.66 P. Összesen 81.133.22 P. — Jövedelmek: Egyenleg-áthozat 58.22 P. A megváltási évjáradék előlege 81.075.— P. Összesen 81.133.22 P.

Budapest, 1933. december 31.

Atvizsgálta és helyesnek találta a felügyelőbizottság.

Az amerikai demokrácia paradicsomának kellős közepén lángol a logani pokol

Ami Európában kiagyalt rémtörténetnek látszik, az a tengerentúli keserves valóság — 50.000 bányász kétségbeeső viaskodása a mohó bányatóke fúriáival a szabad-ágért és a nagyobb falat kenyérért

„New-Yorkból jelentik: West Virginia állam Logan megyéjében 50.000 bányász sztrájkba lépett.”

Ez a kis hír szerényen huzódott meg tegnapelőtt az újságokban és ha véletlenül fel is fedezte valamelyik olvasó, nem gondolhatott mást, mint azt, hogy messze a tengerentúl általa még alig hallott helyen bérharcot indított 50.000 bányász.

Ebben az esetben pedig sokkal, nagyon sokkal többről van szó, mint egyszerű bérharcról. Egy hatalmas szénmedence munkássága it nem annyira nagyobb darab kenyérért — mint olyan emberi jogainak elismeréséért harcol, mely máshol mindenütt a világon magától értetődő, természetesen dolog: csak éppen az Egyesült Államok West Virginia államának Logan megyéjében volt eddig — szó szerint tessék érteni — halálos bűn, ha ezt a jogot valaki emlegette.

West Virginia állam Logan megyéjében a bányászoknak nemcsak szervezkedni, munkás szervezetet tartozni nem volt szabad — de erről még beszélni is tilos volt! Roosevelt hozta azokat az új törvényeket, melyek lehetővé teszik még West Virginia állam Logan megyéjében is a bányászok számára a szervezkedést — csak hogy a bányatársaságok nem akarják tűrni, hogy a bányászok ezt a törvényt gyakorolják. A bányászok tehát a törvényt betartásáért szálltak harcba.

Európai ember számára furcsa elképzelni, hogy az Egyesült Államokban, melyet mint a szabadság demokrácia klasszikus hazáját emlegetnek, eltilthatják a munkaadók a munkásokat attól, hogy munkásszervezetbe léphessenek.

EGY DARAB BARBAR, SÖTÉT FOLT A DEMOKRATA AMERIKÁBAN

Sötét nemcsak az európai ember tudja ezt nehezen elképzelni, de az is, aki már jár az Egyesült Államokban és abból csak a keleti, középnyugati államok ipari városait utazta be.

Nem tudja azt elképzelni, hogy vannak az Egyesült Államokban olyan vidékek is, ahol a terror, a sheriffek és segédek rémuralma talán nagyobb, mint a legsötétebb cári Oroszországban volt. West Virginia állam Logan megyéje, ahol most 50.000 bányász — és köztük pár ezer magyar testvérünk — szabadságharcát vívja az Egyesült Államoknak ilyen sötét foltja. A megye lakossága szénbányászattól él. Kitűnő olcsón bányászható szén huzódik meg a logani hegyek alatt. Bányatelep bányatelep után épült.

A legnagyobb bányák Rockefeller érdekeltségéhez tartoznak, de hatalmas telepei vannak Andrew Mellonnak, az Egyesült Államok volt pénzügyminiszterének is.

Logan megyében közigazgatásban, közbiztonsági hatóságokban csak azok az emberek vannak, akiket a bányatársaságok szövetsége megvásárolt. A sheriff a legnagyobb hatalom az tartja kezében a közbiztonságot és a loganmegyei bányatársaságok mindig találtak olyan sheriffet,

aki feltétlenül engedelmessé tette a bányatársaságokat! Ez aztán magamellé vett mindenre kapható sötét alakokat, akik regegésben tartották a megye lakosságát.

Sokáig egy Don Chaffin nevű hihedt egyén volt az sheriff. Ha láttad ezt az örökké mosolygó, kékszemű, kerekkepű, jól öltözött ura: nehezen hitted el, hogy ugyanez az ember a legkegyetlenebb, leghihedtebb sheriffje West Virginianak!

A RABSZOLGAHAJCSART JÓL MEGFIZETTÉK

Don Chaffint a bányatársaságok választák meg sheriffnek. Logan megye sheriffisége hatalmas jövedelmű állás volt a kilencszázhuszas, konjunktúrás években. A rendes sheriffi jövedelem a fizetés és a beszedett adó 10 százaléka. (Ebből kell az alsheriffeket is fizetni.) Logan megyében azonban minden tonna szén után, amit a megyében bányásztak, a bányatársaságok egy centet fizettek egy közös kasszába — és ez volt Don Chaffin rendelkezési alapja. Ezt azért kapta a bányatársaságoktól, hogy „rendes” tartson a megyében.

Rend alatt a bányák urai azt érezték, hogy a munkásság ne merjen még csak gondolni se arra, hogy szervezetbe kellene lépniök. Logan megye bányáiban voltak mindig legalacsonyabbak a munkabérek és így a vidék bányái mindig el tudták halászni a szén rendelkezéseket más vidékek bányái elől, ahol emberségesebb béreket fizettek a bányászoknak.

Es Don Chaffin meg is felelt feladatának. „Rendet” tartott. Az emberei végig zsarolák a bányászokat, — de feljelentést senki se mert tenni.

Logan egy fővonal szárnyvonala mentén fekszik. A kis vasuti állomáson mindig ott volt Don Chaffin vagy helyettese — és ha olyan egyén szállt le a vonatról, akiben mondjuk munkásszervezőt sejtettek, amellet nyomban ott teremték és tudomására adták: mikor indul a legközelebbi vonat Loganból. És senki se mert megkockáztatni ilyen figyelmeztetés után, hogy a város felé induljon. Loganban az ember élet Don Chaffin idejében nem volt drága...

Hihedt volt a terror a Don Chaffin uralma idején — de ellene semmit se lehetett tenni azoknak, akik távolról zugolódni mertek ez ellen a rémuralom ellen. Don Chaffint Logan megye népe megvásárolta sheriffnek, senkinek se volt joga őt hivatalból elmozdítani.

A szövetségi kormány képviselője: a kerületi szövetségi bíróság vezetője szörnyen gyűlölte ezt az embert. Szégyelte, hogy az Egyesült Államokban olyan szegényfolt létezhessen, mint Logan megye.

DON CHAFFIN, AZ EZERMESTER

Ő volt az egyetlen, aki ki mert kezdeni Don Chaffinnel! Don Chaffin mindennel foglalkozott, amivel pénz lehetett szerezni. Logan legjobb patika üzlete az övé volt. (Az amerikai patikában nem csak gyógyszer árusítanak, de könyveket, magazinokat, újságokat is. Sőt fagyalt, édesitalok is kaphatók és némiképen az amerikai éléből hiányzó kávéhá-

zat pótolják.) Övé volt egy csomó épület, melyekben — a tilos bordélyházak tanyáit vertek és a ha almas házbéren felül ezek tulajdonosai, páriái külön „védelmi” díjakat is fizettek neki és segédsheriffjeinek. De foglalkozott ezenfelül alkohol csempészettel is nagyarányokban.

Es Mc. Clin ock szövetségi bíró ezen a ponton törte ki Don Chaffin nyakát.

A szövetségi kormány ita ellenőreinek lelkére kötötte, hogy Don Chaffint és bandáját a legerősebben figyeljék — és felétlenül rajtuk kell ütni, amikor tiltott italt szállítanak. Sokáig tartott, amíg a szövetségi ita ellenőröknek sikerült Don Chaffint az italcsempészésen tetten érni.

Mc. Clin ock bíró elé került — aki a kiszabható legmagasabb büntetéssel sújtotta és nem volt semmiféle protekció, amely a hihedt sheriffet meg tudta volna védeni attól, hogy ne kelljen börtönbe vonulnia.

Atantában ülte le büntetését. Amikor a börtönből hazajött: régi barátai, cimborái zeneszóval és virágessóval fogadák, mint egy hadból hazatérő hőst, — de az ünneplés dacára se került többé Don Chaffin a sheriffi székre. Perének tárgyalása alkalmával olyan sokat írtak a lapok a logani állapotokról — hogy a bányatársaságok többé nem óhajtották őt hivatalba ültetni.

ÉS JÖTT ROOSEVELT, A MENTŐANGYAL...

De ha más személyek is — Don Chaffin szellemében kormányozták, közigazgatták továbbra is Logan megyét, egészen a múlt év nyaráig, amikor Roosevelt új törvényei valósággal felszabadították — egyelőre ugyancsak papíron — a logani bányászokat.

Az új törvény lehetővé tette nekik a szervezkedést, nem lehetett azt többé helyi törvényekkel megakadályozni s a logani bányászok éltek is jogukkal. Nagyszámmal csatlakoztak az United Mine Workers of America nevű munkásszervezethez.

A bányatársaságok tavaly nyáron az Egyesült Államok elnökével folytatott hosszas tárgyalások után engedték is a szervezkedést és a munkabérek tekintetében is megállapodtak. Ez a megállapodás most járt le április elsején.

A bányatársaságok vezetői már két hónappal ezelőtt tudták bányászikkal, hogy a munkabér tekintetében könnyű lesz a megegyezés — de a szervezkedést többé nem hajlandók tűrni. Vissza akarják állítani a régi állapotokat, amikor Logan megyében nemcsak munkásszervezetbe tartozni, de arról beszélni se volt szabad.

Ezért sztrájkol most az Egyesült Államok West Virginia államának Logan megyéjében 50.000 bányász, akik közül legalább 2000 innen indult el, Hajdúbóly, Szabolcsból, Szarmárból, Hevesből, Nógrádból és Magyarország több megyéjéből.

Hihetetlen, hogy 1934-ben ilyen elemi emberi jogért szabadságharcot kell vívni a szabadság, demokrácia hazájában?

Pedig így van ez szó szerint...

FAY FISHER ANDOR.

Kedden délután az óriási sikerű HAMUPIPÓKE előadása a Csokónai-színházban

KÖNYVESHAZ

A PALLADIS 1934. ÁPRILISI UJDONSÁGAI

Egypengős Regények 68. sz. Bársonyos karmok.

Regény. Irta: Erle Stanley Gardner. Egy asszony, hogy a gyilkosság gyanúját magáról elhárítsa, saját ügyvédjét igyekszik kormonfont módon gyanuba keverni. Ez az okos, számító, minden essznyi furfangban járatos tigrismacska igazán nem mindennapi téma még a detektívirodalomban legjáratosabb olvasók előtt sem. „A konok leány esete” című regény szerzőjénél azonban már megszoktuk, hogy mindig egészen friss témákkal és eredeti alakokkal lép meg olvasóit és regényét olyan ötletekkel és frappáns meglepetésekkel, fordulatokkal fűszerezi, hogy egyik ámulatból a másikba esünk: mintha egy eddig még egészen ismeretlen, új világért nyitott volna meg a bűnügyi regények kedvelői előtt. A „Bársonyos karmok” a Palladis Egypengős Regényei közt látott napvilágot és biztos, hogy egészen kivételes élménye lesz az olvasónak.

Félpengős Regények 46. sz. Téves kapcsolás.

Regény. Irta: Walter Hackett. A kapcsolótábla mögött ülő kis telefonos lány egyszerűen kimondhatatlan vágyat érzett, hogy kihallgasson telefonbeszélgetést. Egyszerű, jelentélennek látszó szavak, mondattörzsek s a kis Phoebe mégis úgy érzi, mintha leomlottak volna a falak körülötte s a telefondróto kidegszálaín keresztül ő is bekapcsolódott volna egy szomorúszemű gyönyörű asszony életébe. Prísen szőtt, fordulatos mese, amelyen

át meg látszik a ma életének problémákkal, fojtó levegője. A Palladis Félpengős Regényeinek ezt az új kötetét Pálföldy Margitnak az eredeti stílus könyvnyedségét híven visszaadó fordítása teszi még élvezetesebbé.

Félpengős Regények 47. sz. A gangster leánya.

Regény. Irta: Katharine N. Burt. Hortense-nek hívták és ott lakott a magányos szigeten, Rafe Courvoisier régi otthonában. Amikor a hosszú évek hányattatásából hazatért ifjú először állott szemben a büszke, fiatal leánnyal, úgy érezte, hogy egész életén át gyűlölnie kell ezt a csodálatos szépségű teremtést, aki ki tudja honnan telepedett ide, hogy elvegye tőle életének ezt az utolsó megmaradt reményét, ezt az ősi házat és birtokot. És mégis csak itt marad és szolgálja a leányt, ott azon a földön, amelyen évszázadok óta apái parancsoltak. — S a büszke fejtartású fiatal leány mind megkapóbb színekkel bontakozik ki a rabszolgasorsot keserű daccal vállaló fiatal férfi előtt. A véletlenek csodálatos összetalálkozása mind megdöbbentőbb súllyal nehezedik mindkettőjük életére s mintha csak a mult sötét árnyai kelnének életre körülöttük, ismeretlen hatalmak sötét bosszúvágya teszi a levegőt izzóvá körülöttük. — A Palladisnak ez a legújabb Félpengős Regény dr. Fekete Oszkár kiváló fordításban egészen rendkívüli élménye lesz az olvasónak.

Dekaro Könyvek. — Árnýék a tanyán
Irta: J. Gregory. Fordította Lendvay István.

Idegen név alatt tér meg hazai földjére a fiatal Sommers, hogy tizenötévi világcsavargás után újra ölelhessen könnyelműen itthagytott édesapját és azonnal megcsapja a mexikói sziklavidek vérgőzös levegője. Egész bűnszövetkezettel találja magát szemközt és kerülő utakon, halálos kockázatok között, még a vendégjoggal visszaélő tolvaj szerepét is vállalja, igyekszik az igazi bűnösöket kelepchébe csalni, nehogy az ártatlanokat is magukkal rántassák. Az események háborzongatóan sötét, halálos bosszual telí szövevényén át meg átszillannak az emberi jószág, a baráti hűség és a megváltozott szerelem tiszta gyöngyszemei és az igazság hőseinek fenséges ábrázolása jól esően vegyül el az itt is — ott is megvillanó humor deris színeivel. — J. Gregorynak ez a lelkünk legmélyébe markoló kalandos regénye a Palladis 80 filléres („Dekaro” Könyvek) című sorozatában jelent meg.

Brillians írók brillians alkotásai brillians köntösben: így jellemzhetjük a legtalálóbban minden magyar uri család legkedveltebb lapját, a Magyar Uriasszonyok Lapját, amelynek minden száma új és új szenzáció erejével hat. Az élet minden megnyilvánulását a divattól a konyháig, a művészvilágtól a gyermekszobáig, a legmagasabbrendű irodalomtól a kézimunkáig és pedig mindezt a legrepresentatívabb alkotásokban kapja az olvasó ennek a népszerű folyóiratnak a hasábjain. — Olyan nyomdatechnikai kivitelben, amely csak a külföld néhány legelső folyóiratával hasonlítható össze. Ez a magyarzata a Magyar Uriasszonyok Lapja nagy népszerűségének, amelyről mindenki személyesen meggyőződhetik, ha levelezőlapon ingyenes mutatóványaszámot kér a lap kiadóhivatalától: Budapest, VI., Jókai ucca 37. szám.

HIRDETMÉNY

Több oldalról beérkezett panasz szerint a város területén hűseműek árusításával foglalkozó egyes iparosok (hentesek és mészárosok) hűseműek árát vagy nem írják ki, vagy pedig az ártáblázatot alig, vagy nehezen olvasható állapotban, nehezen hozzáférhető helyen tartják.

A hűsvizsgálótról alkotott 481—1917. bkgy. sz. szabályrendelet 47—48 §-ai módosításáról szóló 47—932. bkgy. sz. határozatban foglalt rendelkezés folytán közlöm az érdekeltekkel, hogy úgy a mészáros, mint hentesüzletekben az árusításra kerülő állat húsa az árusítás megkezdése előtt testrészek szerint osztályozandó és csak így mérhető ki.

Az osztályozás a következő állatféle- ségek és testrészek szerint eszközözendő.

I. Marha, bivaly és lóhúsnál:

- a) pecsenyehús, b) leveshús, c) egyéb húsfélék;
- ad. a) pecsenyehúsok: vesepecsenye, hátszín, rostélyos, felsár, fehérpecsenye, lágyhús, rekeszhús, sültnek való lapocka.
- ad. b) leveshúsok: fartőhegy, csipőfartó, keresztfartó, csontos oldalas, vékonyhátszín, lapocka, tarajhegy, kereszt-tarja, szegyfej, vastagszegy, szegyekötés, vékonyzegy, dagadószegy;
- ad. c) egyéb húsfélék: nyaktó, nyak-hús, lábszárhús, ökrőfark, farktőszület és fejhús.

II. Borjúhúsnál.

Combszélet, vesés, bordaszélet, lapocka, tarja, szegyhegy, vékonyzegy, szegy egészben, nyak, lábszárhús, hashús, fej, láb.

III. Juh, birka és kecskehúsnál.

Comb, karaj, lapocka, tarja, szegy, hashús, nyak, nyaktó és fej.

IV. Sertéshúsnál.

Karaj, comb, (sódor csont nélkül), lapocka (sódor csonttal), tarja (nyak-szorja), oldalas, fej, csülök (bőrös hus), köröm.

Az ily módon osztályozott húshoz, benne természetes összefüggésben levő csontokon kívül külön nyomatékokat adni nem szabad.

A hústól elválasztható csontokat (fej, láb, stb. csontokat), továbbá a belső és egyéb kisebb értékű alkatrészeket az ugynevezett aprólékokat (vese, máj, tüdő, szív, lép, tőgy stb.) a hűsúlyba beszámítani vagy arra nyomatékként adni nem szabad, ezeket csak külön minőségként szabad elárúsítani.

Minden hentes- és mészárosüzletben a húsnak kg-ként megállapított árát az egyes állatfélések és testrészek szerint külön erre szolgáló táblán szembeöltő helyen jelezni kell.

Az itt említett szabályok betartására a város területén levő összes henteseket és mészárosokat azzal a figyelmeztetéssel hívom fel, hogy a fentieket a közg. hatóság ellenőriztetni és szabálytalanság megállapítása esetén kihágási eljárást tesz folyamatba.

Az érdekeltektől várom, hogy amennyiben a hús üzletekben való vásárlásai során szabálytalanságot észlelnek, úgy azt a városi elsőfokú közg. hatóságnál Kosuth u. 20. sz. földszint szobelileg bejelenteni sziveskedjék.

Debrecen, 1934. március 29.

Dr. Vass Károly
tb. főjegyző.

— A köntösgáti északi, a köntösgáti déli és a fűzfacsőzházi csordajárási hajtócédulák kiadása ügyében. A köntösgáti északi, déli, valamint a fűzfacsőzházi csordajárási hajtócédulák f. évi április hó 16-tól kezdve a városi számvevősnél (I. emelet 13. sz. szoba) válthatók ki. A legelvártási díj felerésze a hajtócédula kiváltásakor befizetendő, a másik felerésze július 15-én esedékes. A köntösgáti csordajárásonál a legelődíj tehenenként 35 P, a fűzfacsőzházi legelőnél 40 P. Figyelmeztetem a belső csordajárási hajtócédulák kiadása ügyében, hogy igyekezzenek hajtócédulájukat minél előbb kiváltani, mert ha a létszám betelik, senki sem válthat hajtócédulát. A köntösgáti északi és a fűzfacsőzházi legelőre mindenki csak 1—1 tehenre válthat egyelőre hajtócédulát, második tehenre csak abban az esetben, ha április hó 25-e után is lesz még hely. **Gazdasági tanácsnok.**

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Levelezés

Papírszalvéták, levélpapírok, tolltollak, zsebirónok olcsón beszerezhetők. Vámosi papírkereskedésében — Színház-átjáró. 4444

Szeplő, májfolt, sömör, archázódás ellen kozmetikumért forduljon bizalommal Földes vegyész il-latszertárhoz, Bika-bérház, — Vig-mozináln. 4811

Betöltendő állás

Intelligens birodalmi német nő állást keres. Esetleg nappalit, délelőt vagy délutánt is. Címet „Ön-álló” jellegre a kiadóba kérem. 4868

Ügyes
varróányok és tanulóleányok felvételnek Szabó Kata, Piac u. 63. 4857

40 év körüli
fejni tudó mindenest 15-ére fel-veszek. Apaffy ucca 2. 976

Házmester
felvétetik gyermektelen, kerthez értő előnyben. Jelentkezni dé-luán Teleki 17. 4849

Bejárónő,
rendszerető, tiszta, aki a főzés-hez ért, jelentkezzen. Diófa uc-ca 15., délelőt. 4814

Házmesterpár,
ahol az asszony szépen mos, 15-ére felvétetik. Hatvan ucca 35.

Jó családból
való megbízható leányt kifutó-nak azonnali belépésre felveszek Arany János 12. Jelentkezés hétfőn. 4852

Házmester,
nyugdíjas házaspár lakás, fű-tés, világítás ellenében felvétet-ik. Vasbútorgyár. 4869

15 év
körüli ügyes bejáró leányt 7-től 11-ig könnyű munkára felve-szek Kigyó u. 38., keresztépü-let. 985

Jó munkás
tűzőnőt, aki ragasztani tud, ál-landó munkára felveszek. Tö-viskes, Thaly Kálmán u. 4. 4862

Mindenes
bejáróleányt keresek jó bizo-nyítvánnyal. Rothermere u. 9., balra. 981

Kifutófiút
felveszek. Fischer, Teleki ucca 73. 4874

Kifutónak
jó erős fiút felveszek. Nagy-várud ucca 10. szám. 998

Üzletvezetéshez
keresek feltétlenül megbízható, komoly leányt. — 500 pengő kaució szükséges. Cím a kiadó-ban. 1019

Takarítónőt
felveszek a délelőtti órákra. — Harsányiné, Piac u. 43. sz., III. lépcsőház II. em. 9. 1013

Papp Géza
nöidivattermében segéd- és ta-nulóányok felvétetnek. Bethlen 27. 2064

1000 pengő
készpénzfedezettel pénzkezelőt keresünk. Ajánlatot „Megbíz-ható” jellegre kiadóba. 2069

Német
kisasszony két kisgyermek mel-lé felvétetik. Jelentkezni lehet: Hatvan ucca 6., I. emelet 19. 4866

Tehénfejésben
és tejkezelésben jártas ügyes mindenesleány vagy asszony közeli erdőben felvétetik. Je-lentkezés a reggeli órákban. — Kigyó u. 38. 2033

Kereskedelmi ügynökség
keres megbízható, jól bevezet-tett helyi ügynököt nagy gya-korlattal. Csakis elsőrangú erők jelentkezzenek. Cím kiadóban. 4864

Deutsche
Frau sucht vor oder Nochnit-tag stelle zu 1—2 Kindern. — Adressen: Redaktion, 988

Fűszerüzletbe
kifutófiút felvétetik. Fűvészker-t ucca 14. 16

Mindenes
bejárónő azonnali belépésre fel-vétetik. Gara 18., félemelet 1. 987

Gazda, feltétlen megbízható, szerény igényű, június 1-én elhelyezést találhat...

Gyermekszerető főzni tudó nőt szerény háztartás vezetésére felveszek...

Gyermektelen házaspár házimesternek felvételt. Weszprémi u. 3.

Jól főző mindenek 15-re felvétetik. Baththyány ucca 13. I. Csicskó.

Házmaster, ki kertészethoz ért, nagyerdő villába felvétetik. Simonffy út 30.

Lakatos tanuló felveszek. Pongrácz, Szent Anna 14.

Kifutót jó családból felvesz Műszaki Társaság, Hunyadi ucca 17. sz.

Állást keresők

Házvezető, ki kitűnően magyar konyhát vezet, állást keres úriháznál...

Üzletek

Fűszerüzlet jóforgalmu kiadó, Bármilyen célra. Arpádtér 24.

Üzlethelyiség, szép, tágas, világos, bármely célra alkalmas, kiadó. Piac ucca 73.

Forgalmas kocsmahelyiség kiadó Bőszörményi út 87. Baromvástartérhez nem messze.

Üzlethelyiség, négy- és kétszobás modern lakások május elsejére kiadók. Széchenyi ucca 23.

Fűszerüzletnek helyiséget forgalmas helyen keresek azonnalra „Fűszerüzlet” jellegre a kiadóba.

Jogfolytonossággal bíró, fűszerüzlettel egyesíthető kocsmát 1-ére kiadó. Kétfalombi ucca 16.

Kétkemencés pékség — lakással azonnal kiadó. Gyár u. 4.

Cukrázsnak, fagyaltozónak, hentesnek üzlethelyiség azonnal kiadó. Horthy kórházzal szemben Halásznál.

Kálvin-tér 5., Püspöki palota és Kistemplombazárnál üzlethelyiségek május 1-re kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17.

Kapualja árusításra kiadó. Csapó u. 10.

Baththyány 1. kiadó házmasternél üzlethelyiség, kettő szoba májusra. 1911

Üzlet átadó, jól berendezett, biztos megélhetést nyújt, központban, családi okok miatt, Cím a kiadóban.

Üzlethelyiség Rákóczi piacnál kirakattal, Csapó 41. Értekezni: Szent Anna 7.

Ingatlan

Eladó ház több lakásos. Szabó Kálmán 51. Miklós ügyvédnél, Piac ucca 28. 4847

Villatellek Horthy Miklós útnál, nyaraló téli-nyári lakással. Andrassy úton olcsón eladók. Balázs, Piac 89. 4824

Eladó nagytelkű sarokház. Nyil 1. — Gazdálkodónak alkalmas. Értekezni: Nyomtató 16. 4881

62 hold elsőminőségű fekete föld Ebesen sok épülettel kiadó. Bárcei ucca 3/b. 2030

Eladó Hajdúhadházon Bethlen u. 17. sz. a. 694 öles gyümölcsfákkal berakott házastelek. Értekezni: Csapó u. 46. 491

Magasföldszintes adómentes ház gyümölcsösrel 4000 pengővel átvehető. Domokos Lajos u. 26. Vénkert, 989

Eladó házhelyek a Tócskertenben, Újkertrben, Csapókertrben. Értekezni dr. Kardos tulajdonosnál, Kossuth u. 9. 1008

Eladó házhelyek parcellázási megbízásból a Gr. Vécsey és Lándzsa uccán kényelmes részletfizetésre. Felvilágosítás a Debreceni Kölcsonös Segélyző Egyletben. 891

5 hold föld kiadó. Nagycsere 2. 2044

Ebesen 40 hold, Bánkon 48 hold föld mindkettő tanyás, Ondódon 9 hold tanyátlan föld vagyonrendezés céljából eladó. Értekezni Pécsi és Papp ügyvédeknel, Werbóczy ucca 4. 2073

Károly Ferenc József út 34-c. számú szőlős, gyümölcsös, építésre igen alkalmas házastelek eladó, 300 négyszögöl. Értekezni: István-malomban. 2016

Kiadó lakás

Külön lakás bútorozva, 2 szoba fürdőszobával 2-3 személy részére kiadó. Teleki u. 7. 4880

Két szoba, konyhás lakás kiadó május 1-re. Péterfia 54. 2058

Szoba, konyha, speiz májusra kiadó. Lorántffy 46. Cegléd u. sarok. 2049

Uccai lakás, két szoba, konyha, előszoba, speiz kiadó májusra. — Bercsényi 36. 1016

Különbejárátú szépen bútorozott szoba magáncsúknak kiadó, átutazóknak is. Pacsirta u. 11. 2031

Háromszobás, kétszobás, egyszobás és üzlethelyiségek kiadók. Csapó 41. — Értekezni Szent Anna 7. 2068

Egy különbejárátú uccai bútorozott szoba azonnal kiadó. Garai ucca 30. 2071

Uccai modern szoba, előszoba garzon lakás kiadó. Arany János 57. 1015

Négyszobás komfortos lakás májusra kiadó. Hatvan u. 18. 4879

Simonffy ucca 13. szám alatt két másodemeleti uccai modern lakás kiadó. 3546

Uj épületben egy nagy szoba, előszoba, veranda, konyha, kamarás modern uri lakás kiadó. Boldogkert, Csóka ucca 15. Értekezni Elek Imréné Gázgyár. 15

Különbejárátú uccai elegánsan bútorozott szoba kiadó. Széchenyi ucca 29. 4790

Háromszobás uccai fürdőszobás lakás május elsőől olcsó kiadó. Szepességi ucca 32. Széchenyi ucca sarokhoz második. 4838

Egy szoba, konyha pincével május elsejére kiadó. Eötvös ucca 62. 1001

Háromszobás fürdőszobás lakás május 1-re kiadó. Miklós u. 49. sz. 4837

Három szoba, fürdőszoba minden mellékkel parkírozott udvarban, jövizű kút, villany és egyszobás lakás mellékkel kiadó május 1-re. Csokonai u. 44. 2012

Kiadó háromszobás uccai lakás fürdőszobával, mellékkel május 1-re. Vörösmarty u. 1. sz. 4835

Ötszobás parkettes úriház, ahol más lakó nincs, parkírozott nagy udvarban kiadó november 1-re. Rákóczi u. 52. 982

Bútorozott uccai szoba május elsejére kiadó. Miklós ucca 4. földszint. 4839

Háromszobás, fürdőszobás lakás május elsejétől olcsó bérrrel átadó. Hatvan u. 18., II. Értekezni: Simonffy u. 7., papírüzlet. 1999

Irodahelyiségnek uccai szoba, előszobahasználattal májusra kiadó. Miklós ucca 4. földszint. 4840

Kiadó egyszobás, konyhás újonnan festett szép úri lakás. Teleki ucca 13. 2018

Kiadó kettő szoba lakásnak, irodának, rendelőnek alkalmas. Csapó 17. emelet, ugyanot nagy üzlethelyiség. 4855

Irodának, társaskörnek is nagyon alkalmas 4 szoba, előszoba és mellékkel kiadó. Szent Anna 18. 2003

Bútorozott szoba, uccai, igen kényelmes, magános úrnőnél azonnal kiadó. Miklós ucca 10. 1006

Minden kényelemmel ellátott lakások kiadók. Központi fűtés. Lift. Szent Anna és Varga ucca sarok. 2036

Kiadó 2 és 3 szobás komfortos tiszta lakások olcsó bérrrel májusra. Baranyi ucca 4. Baross uccából nyílik. 2062

Különbejárátú uccai szoba üresen, udvari szoba bútorozva kiadó. Miklós u. 21. 2053

Kiadó két szoba, konyha, speiz. Késes ucca 86. 2060

Uccai szoba, előszobával irodának, esetleg bútorozva is kiadó. Arany János u. 16. 4843

Egy szoba, konyha, speiz május elsejére kiadó. Értekezni: Simonffy u. 51., házmasternél. 4798

Háromszobás udvari lakás kiadó. Széchenyi ucca 25. Értekezni az emeleten. 4845

Bútorozott szoba, egy vagy kettő, fürdőszoba és esetleg konyha használatlaltal is központi fűtéses lakásban kiadó. — Értekezni: Úvegkereskedelménél, Rózsa u. 2. 4844

Különbejárátú szépen bútorozott szoba kiadó. Faragó u. 5. 4844

Kiadó József kir. herceg ucca 6. szám alatt 4 szobás komfortos lakás májusra. 4775

Uccai szoba, előszoba, konyha, mellékkel kiadó május elsejére bútorozott szoba azonnalra kiadók. — Csokonai u. 15. 4905

Ötszobás minden komforttal épülő családi ház melgvízifűtéssel augusztus 1-re kiadó Vilmos császár úton. Bővebbet Dohánybevaltó hivatal, Koncz főfelügyelő. 2029

Baththyány 1. kiadó házmasternél üzlethelyiség, kettő szoba májusra. 1911

Kiadó kettőszobás családi ház mellékkel kiadó május 1-re. Altiszti telep, Nyulás, Százados u. 6. sz. 2037

Arany János 29. 3 szobás lakás mellékkel kiadó. 4864

Május 1-ére négyszobás uccai úrilakás teljes komforttal kiadó. Ferenc József út 16. 2034

Nyári lakásnak, évi lakásnak kiadó május elsejére Simonffy út 6. erkélyes szoba előszobával, konyhának megosztható fürdőszobával — (parkett, gáz, villany Hardtmuth-kályha). 4870

Urilakás, kettő szoba, komfortos uccai május 1-re kiadó. Maróthy u. 24. 956

3 szobás modern lakás kiadó májustól. Piac 75. alatt. 4872

Fürdőszobás udvari kétszobás, előszobás lakás májustól. Magoss Györgytér 1. 1916

Kiadó 2 szoba, előszoba, konyha, mellékkel kiadó. Bercsényi u. 28. 1014

Jogfolytonossággal rendelkező italmérés felszereléssel és berendezéssel május 1-től kiadó. Cím a kiadóban. 994

Kiadó május elsejére 3 szobás villalaks Vilmos császár körúton. Értekezni Kardos ügyvédnél, Kossuth 9. 2042

Kétszobás tiszta udvari lakás virágos udvarban Kölcsey uccán májusra kiadó, azonnal elfoglalható. Értekezni: Szappanos ucca 22. 2048

Kiadó 3 szoba, fürdőszoba uccai lakás szép udvarban. Csapó 59. 2054

Kiadó Erzsébet ucca 77. alatt 2 szoba, fürdőszobás lakás. 4876

Különbejárátú uccai bútorozott szoba fürdőszoba használatlaltal kiadó. Hatvan ucca 58. 4812

3 és 4 szobás komfortos lakások Hungária palotában májusra kiadók. 4855

Ötszobás első emeleti uccai modern lakás május egyre kiadó. Rákosi Jenő ucca 4. 4414

Egy szoba, konyha, speiz és két szoba, konyha, speiz kiadó. József kir. herceg u. 75. 4854

Különbejárátú bútorozott szoba, kétszemélyes kiadó. Szent Anna u. 5., udvarban balra. 1985

Csinosan bútorozott kétredebéli különbejárátú uccai szoba, fürdőszoba használatlaltal, központi fűtéssel azonnal kiadó. Simonffy ucca 2-a. I. 1. 8456

Kétszobás udvari lakás mellékkel kiadók. — Értekezni uccai lakásban 11-3-ig, 6-7-ig. Szent Anna 34. 996

Két udvari szoba mellékkel kiadó május 1-re. Iskola ucca 4. sz. 992

Különbejárátú bútorozott szoba kiadó 1-2 személynek ellátással is. Rákóczi u. 5., keresztépület. Értekezni: Szilágyi, Baththyány 10. 2038

Ötszobás elsőemeleti uccai úrilakás teljes komforttal kiadó. Ferenc József út 16. 2034

Kiadó két szoba, konyha, speiz, egy szoba, konyha. Nyugati u. 34. 961

Szépen bútorozott szoba kiadó fiatal párnak is. Rothermere 38. Cimbalom eladó. 2050

Svetits-bérházban garzon lakás kiadó. Bemutatja házfelügyelő nyolc órától kettőtől. 2052

Józsán állomás mellett lakások, üzlethelyiségek, mészárszék azonnal kiadó. Honvéd ucca 60. 2015

Udvari egy szoba, konyha kiadó, azonnal elfoglalható. Darabos ucca 29. 2060

Pénz

Kényszerkölesönkötvényért legmagasabb árat Balázs bankiroda, Piac 89., fizeti. Ingatlan-kölcsönök folyósítása. 4750

Földre, házra bárkinek kölcsönét lebonnyolítom, Rákóczi 19. Felvilágosítás díjtalan. 1978

Oktatás

Ünők, úrilányok szabást-varrást tanulhatnak dr. Balázsné nőidvát szalonjában, Hunyadi 24. 4871

Naményi gyorsíró- és gépíróiskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Állami vizsga, állami bizonyítvány. Helyesírástanítás, szépírástanítás külön órákban is. Miklós u. 8. 24

Eladás

- Eladó**
kis autó és lovaskocsi használt és új. Erzsébet uca 28. 4851
- Nyolcas,**
négyes, hármás kazánok, víztartály olcsón eladók. — Simonffy uca 57. 4829
- Fürdőkád**
jókarban eladó. Böszörményi utca 37. 14
- Árvácska**
töve 3 fillér, nagy tételben olcsóbban is kapható egész héten át. József kir. herceg u. 12. 1956
- Eladó**
egy jó női central varrógép olcsón. Diószegi uca 8. sz. 9
- Mészárosmérlegek,**
láncos, sárgarézből, tíz-tizenöt kilós, jégszekrény, használt, eladó. Simonffy uca 57. 4828
- Szőlővesszők**
ujléta szőlőtelepéről, sima vesszők minden fajokban kaphatók. Árpádtér 33. Homok uca sarok. 4833
- Másológép**
eladó. Csapó uca 10. szám, az udvari lakásban. 661
- Eladó**
szép ebédlőkredenc fekete márványlappal. Teleki 32. 4832
- Singerendák,**
ócskák, újak, vasablakok, más építkezési vasárak Simonffy uca 57. 4826
- Zongora,**
csodahangú, Wirth, olcsón eladó. Piac uca 42., földszint 13. 4873
- Motalkó**
literje 42 fillér, tiszta benzin 54 fillér. Kiszolgálás hitelesített kannákból. Emerich Lászlónál, Halköz. 4801
- Két**
divány és 1 befőttes szekrény eladó. Kálvin-tér 19., II. 25. 4875
- Teljes**
fűszerberendezés eladó. Arany János u. 37. 11
- Szőlőkarók,**
hasított akácból, 3 éves, 2 méteres, 10 fillérréjével, Ispotály uca 19. 4877
- Ablakráma,**
6 darab, 192x94 cm., eladó. Varga uca 12. S
- Ingóárverés,**
Hatvan u. 1-3. sz. alatt udvari üzlethelyiségben üzleti berendezések, asztalok, stb. f. hó 17-én délután 4 órakor árverésen eladatnak.
- Hal**
állandóan nagy választékban Vig-mozival szemben halcsarnokban. Megrendelések pontosan teljesíttetnek. 1998
- Pászka**
kg-ja 75 fillér, 10 kg vételnél árengedmény. Hitközség, Reáliskola u. 3. 4822
- Tizedesmérleg,**
feladógép eladó. Kauciók kenyérárúsítót keresek. — Szász, Csapó 73. 1018
- Boltberendezés,**
valamint kaptafák minden elfogadható árért eladók. Rákóczi uca 2., az udvarban. 4861
- Fagyaltapparát**
3 szelencés eladó Ungvári cukrásznál. 2070

Eladó
miatt papír és írószerek olcsó kiadására: Batthyány u. 2. 2004

Tűzifa,
száraz, bükk-, tölgy- és gertyánfából aprítva, 100 kg-ot már hazaszállítva 3.20 szállít Halász Bertalan tűzifa- és szénkereskedése, a Margit-fürdő mellett, Telefon 10-24. 4295

Műlepek,
kerítésfonatok, kerti szerszámok, locsolók, permetezők, — gummicsovok Nagy vasútiútban Csapó-kanyar. 1853

Singer
karikahajós 45 pengőért eladó. József kir. h. u. 15. 2009

Antik
szalon garnitúra, csillárok, gásparhert, szekrények, nagy tükör, stélási, befőttes üvegek, írógép. Arany J. uca 1., I. em. 2024

Papírkereskedés
megszűnik. Árú és berendezés olcsón eladó. Batthyány u. 2. 204

Jégszekrények,
henteseknek, sörpultok vendéglősöknek kedvező fizetéssel, olcsón. Csók uca 3. 2020

Tűzhelyek,
zománcozott, nikkelezett, egyszerűbb kivitelben. — Tűzhelyüzem, Árpádtér 17. 1919

12 személyes
ezüsti evőeszköz tokban eladó. Megtekinthető fél 12-től 3-ig, d. u. 6-7-ig. Cím a kiadóban. 2027

Eladó
tejeskannák, 110 literes tejszűrő edény, jármok. Bekecs 9-B. 2043

Varrógép,
bútorok eladók. Eötvös uca 56., második ajtó. 2039

Mézpergető gép,
egy jókarban levő 42-es N. B. olcsón eladó. Megtekinthető: Győri Mihály lakatosmesternél, Csapó uca 56. sz. alatt. 1011

Puch
motorkerékpár igen olcsón eladó, esetleg kerékpárért is elcserélhető némi ráfizetéssel. — Pannónia garage, Piac uca. Tóth-nál. 1004

30 mázsa
lucerna eladó. Érkezni lehet: Fűvészkeret uca 20. 1007

Eladó
homok Kardos-telepről, feltöltésre és falazásra is igen olcsón. Dr. Kardos tulajdonosnál, Kossuth u. 9. 241

Eladó
nagy víztartály, cserépkályha, szőlőprés, boroshordók, Ella burgonya. Nyomatató 9. 2059

Segédmotoros
kerékpár eladó. Megvételre keresek szívó vagy szívónyomó kútszivattyút, Csapókeret, Apponyi u. 25. 1020

Hentes
hűtő, Paff bőrvarrógép, réz-ágyak, asztalok, szekrények, divány, fotel, márványtetejű mosdó, állófogasok olcsón eladó. Csapó 6. 2063

Eladó
ajtó tokkal, Csapókeret, Vasútsor, Dembinszky uccával szemben. 2059

Mindenféle
tavaszi vetőmag, faj zab, búkköny, répamag, lenmag stb. legjobb minőségben olcsó árban Schäfer Testvérekénél Debrecen, Bádogos uca 2. szám, Telefon 16-08. szerezhető be. 4429

Málna,
óriásszemű és magastörzsű nemspószmété nagy választékban olcsón kapható Honvédtemető u. 18. sz. kertben 11-2 óra között és József kir. h. u. 12. alatt is. 2303

Fajtisza
sárgadinnyemagvak: ananász, composite, turkesztán, tiszta gyöngye kaphatók: Sesztina uca 4. Kisállomás mellett. 2006

Kézimunka
ágyterítők, ágy, tükrök, különböző virágtövek, kávé abrosz eladók. Megtekinthető 11-3-ig, 6-7-ig. Szent Anna 34. 995

Száz
kilós hitelesített tizedes mérleg súlyokkal eladó. Ispotály telep 1. 2025

Csepel
motorkerékpár eladó. Apaffy uca 39. 1003

Vétel

Használt
öntöttvas fürdőkádat jó állapotban megvételre keresek. Telefon: 33-82. 4807

Gépszijjat,
ócskavasat, fémeket legelőnyösebben adok, veszek, cserélek. Simonffy uca 57. 4827

Zongorát vennék.
Címetek kérem „Késspézn” jellegre kiadóba leadni. 4836

Kényszerkölcsönkötvényt
legmagasabb árban veszek. — Miklós u. 13. 4763

Pengős,
félpengős regényeket, Színházi Életet veszek. Aczél antiquarium, Széchenyi uca. 4821

15-20 liter
tejet veszek, naponta házhoz szállítandó. Apaffy uca 2. 975

Pricsnyerget
komplett kantárral keresek megvételre. Kiss László, Huszár Gál uca 2. Telefon 16-61. 2026

Női kerékpárt
jókarban levőt, megvételre keresek. Homokkert, Bujdosó u. 17. 986

Használt
jégszekrényt veszek. Irásbeli értesítést kér dr. Baróthy Zoltán, törvényszék. 999

Tejet
nap 20-25 litert keresek Sámsoni úthoz közel. Cím a kiadóban. 1000

Keresek
használt állapotban levő 80x140 cm. ablakot és egy konyhai leöntőt. Nógrádi Mátyás u. 7. sz. 1005

Babakelengyét
és gyermekocsi, keveset használt, modern kivitelben keresek, csakis úri családtól. Cím a kiadóban. 1022

Monogram-
és fehérhímzést vállalom. Kőlcsey u. 5. 1017

Használt
kenalaz vetőgépet veszek. — Bocskay-tér 7. szám. Bagó. 2072

Bútor

Gyermekocsi
és sportocsi csak helybéli gyártmányt kérünk. Gyártja a Debreceni Vasbutorgyár Részvénytársaság elismert, legjobb legszébb minőség és kivitelben. 4339

Ebédlő,
háló, konyhakredencek, — gardroszekrények, hencser, divány, ágy, szifon, asztalok, székek, íróasztal, toilet, könyvszekrény, előszobafal olcsón eladó. Hatvan 21. 4767

Sürgösen
eladók háló, konyhabútorok darabonként is, edények. Páti u. 3. 4878

Elköltözés
miatt jókarban lévő bútorok eladók. Széchenyi uca 6. Grünmanné. 4831

Kerti bútorok,
kosarak legszébb kivitelben olcsón Kublik kosárfonónál, — Kossuth 22. 1009

Ellátás

Már
30 fillérért jól ebédelhet Széchenyi u. 47. alatt Etus néni étkezdéjében. Abonensek elfogadtatnak. 997

Teljes
ellátást gyermeknek vagy nagyobb leányknak nagyon olcsón adok. Értekezni Széchenyi u. 5. Varroda. 2075

Elemista
és polgárista tanulókat szerény fizetésért elvállal tanítónő. Cím a kiadóban. 1010

Különféle

Női
férfi fehérneműt és ágyhuzatot a legnagyobb igényeket kielégítően készítik. Szönyiné, Széchenyi u. 3. Lengyel festő üzletében. 4858

TEHÉNTARTÓ ÉS TEJ-SZÁLLÍTÓ KISGAZDÁK!!

Jelentsék be a Takarékoság Kereskedelmi Részvénytársaság inodájában, Debrecen, Deák Ferenc uca 6. szám, a naponta állandó helyekre szállított tej mennyiségüket.

Kényelmes áruhitelt nyernek, melyen át havi tejmennyiségük értékének hatszorosát is nyomban levásárolhatják a város 46 régi nagy, megbízható üzletében! Tejpénzükből törlesztenek! azzal az előnyös rendszerrel, hogy a lefizetett összeg nyugtájával azonnal új vásárlásokat eszközölhetnek a mindenkor lefizetett teljes összeg erejéig!

Minden előnyt, ami eddig csak a havi fizetéssel bíró tisztviselő embereknek állott rendelkezésre, rendelkezésére állítjuk a kisgazdaközönségnek, 983

Megbízható
szerény igényű középkorú magános nőnek takarításért lakást adok. Jelentkezés 1-4-ig. — Garay u. 20. 4865

Autó-
és kocsifényezés, javítás olcsón és jól Neuländer kocsigyár, Erzsébet uca 28. 4850

Hol igyunk bort?
Márkus borozójában, Füléres falatozóban. Éjjel nyitva. Alföldi palotában. Bádogos uccában. 2046

Legelő
kitünő minőségű füvet termő kisebb-nagyobb területekre felosztva haszonbérbe kiadó. Gulyánk és ménesünk közé drb. szám szerinti fűbér mellett is veszünk fel állatokat. Gróf Semsey uradalom, Balmazújváros. 466

Angol
és francia perfekt fiatal varrónő házakhoz ajánlkozik olcsó napidíjért. Vidékre is elmegyek, otthon is vállalom. Cím: Özv. Hegedüs Imréné, Kút uca 138. szám. 236

150 darab
bírkát adnék felesbe 2-3 évre nagy birtokosnak fekete földre, lehetőleg Hajdúmegyébe. Bővebbet Blum, Széchenyi uca 23. 4762

Husfűstölés
olcsón, kifogástalanul. Teleki uca 88. alatt Bébernél. 350

Úvegezést,
ablakgittelést, üvegtető javítást szolid árban vállalom. Bócz László üvegesmester, Rothermere u. 14. 4782

Eltörött
dísz tárgyak, nippel, vázak javítása szakemberrel, olcsón Bárány Rádióházban, Szent Anna 1. — Kiegészítő villanygépeket becserelelünk. Rádiók, villanycikkek, csillárok bámulatos olcsón. 4383

Házivarrónő
nap 1.50 fillérért házakhoz ajánlkozik, felsőruha és fehérneművarrást vállal. Bercsenyi u. 81., 3. ajtó. 686

Bérbevennék
1-2 hónapra női biciklit tanulás céljából. Cím a kiadóban. 1920

Cserépkályhák
átrakását, mindenféle rendszerre felelősséggel legolcsóbban vállal Illia István kályhás. Piac u. 77. 4747

Fehérhímzést
olcsón vállalom. Címet a Független Ujság kiadójába kérem leadni. 666

Figyelem!
Már 70 pengőért készíték finom gyapjuszövetből a legszébb kivitelben öltönyt vagy felöltőt. Kun József úrészabó, Piac uca 58. Elsőrendű munká, olcsó fazonárak. 682

Oláh
kárpos m. Rákóczi 13. olcsón, jól, kívánatra háznál dolgozik. 2028

Perzsaszőnyeg
javítását, készítését, nyírását, vasalását, tisztítást, rojtozást vállal Ferencsik Józsefné szőnyegszövő üzeme, Simonffy u. 39. 993

A hadházi út
és a köztemető melletti legelőre a teheneket Méliusz-tér 6. szám alatt lehet beírni. 2032

Gallértisztítás
magas fényű, hófehérre 7 fillérről, vegytisztítás legolcsóbban Libádnál, Péterfia 4. 1835

Átadnám
elköltözés miatt fiatal házörző kutyámat állatszerető házhöz. Tisztviselőtelep, Bornemissza 15. 990

A kiadásért felelős: Thury Levente.
Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat. Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac uca 49. szám alatt.